Sfântul cuvios Ioan de Rila

(1 iulie, 18 august și 19 octombrie)

Sfântul Ioan de Rila (circa 867-946) este cunoscut ca ocrotitor al poporului bulgar şi unul dintre cei mai reprezentativi sfinţi ai Bisericii Ortodoxe Bulgare. Sfântul Ioan de Rila a fost unul dintre primii sfinţi canonizați după încreştinarea bulgarilor. Este atât întemeietorul monahismului bulgar, cât şi al primului aşezământ monahal din Bulgaria, Mănăstirea Rila. Sfântul Ioan de la Rila este prăznuit îndeosebi la 19 octombrie (ziua aflării moaștelor), dar, pe plan local, şi la 18 august (ziua adormirii) şi 1 iulie (readucerea moaștelor la Rila).

Index

Acatistul Sfantului cuvios Ioan de Rila 4
Viața Sfântului cuvios Ioan de la Rila 19
Vieţile Sfinţilor - Cuviosul părintele nostru Ioan de la Rila (19 octombrie) 24
Din viaţa şi minunile Sfântului Ioan de Rila, ocrotitorul Bulgariei (19 octombrie) 27
Viața Sfântului Ioan de la Rila, păzitor al poporului bulgar 40
Testamentul cuviosului Ioan de Rila 44
Calendar orthodox - Pomenirea mutării moaștelor Sfântului cuvios Ioan, făcătorul de minuni, întemeietorul Mănăstirii Rila și ocrotitorul Bulgariei († 946), în anul 1887 (19 octombrie /1 noiembrie) 52
Sfântul Ioan de la Rila, ocrotitorul Bulgariei (18 august) 55
Cuviosul Ioan din Rila - pustnicul tămăduitor de suflete. Testament duhovnicesc 58
Sfântul Serafim Sobolev - Cuvânt la sărbătoarea Sfântului Ioan de Rila 66
Din minunile Sfântului Ioan de Rila 72
Cât de repede îndeplinește o rugăciune? 72
Slavă lui Dumnezeu! Sfântul Ioan de Rila m-a tămăduit! 75
Sfântul Ioan nu refuză ajutorul când cineva se roagă fierbinte și cu sinceritate 77
Sfântul Ioan de Rila ajută o fată de 40 de ani să se căsătorească 79
Sărbătoarea Sfântului Ioan de Rila - Ocrotitorul bulgarilor 81
Carmen Ciripoiu - Sfântul Ioan de la Rila aprinde şi acum văzduhul cu rugăciunile sale 83
Wikipedia - Ioan de Rila 87
Scrisoare patriarhală şi sinodală cu ocazia împlinirii a 1070 de ani de la mutarea la Domnul a Sfântului cuvios Ioan de la Rila 92
Pr. Eugeniu Rogoti - Sfântul Ioan, nevoitorul smerit şi grabnic ajutător de la Rila 96
Arhim. Mihail Daniliuc - Sfântul Ioan de la Rila și locul nevoințelor sale 100
Ionuț-Daniel Barbu - Cuviosul Ioan și mănăstirea sa din Rila Bulgariei 103
Diac. Ioan-Aurelian Marinescu - Lucrări de restaurare iconografică la Mănăstirea Rila din Bulgaria 107
Slujba Privegherii - 17 august si Sfânta Liturghie, 18 august (imagini): 109
Mănăstirea Rila, Bulgaria 124
Teodor Danalache - Mănăstirea Rila 126
Sfântul Ioan de la Rila şi darurile sale duhovniceşti 152
Florina Vasilescu - La Rila, în inima Bulgariei 156

Altă faţă a mănăstirii Rila 159
Acasă la Sfântul Ioan de Rila în Bulgaria 168
Tudor Cires - Muntele credinţei. Acasă la Sfântul Ioan din Rîla 180
Arhimandritul Mihail Daniliuc - Acasă la Sfântul Ioan de la Rila 191
Pr. Silviu - Mănăstirea Rila - Bulgaria 194
Mănăstirea Rila - Bulgaria (galerie foto) 197
Pr. Silviu Cluci - Katholikonul Mănăstirii Rila 209
(Foto) Frescele Mănăstirii Sfântul Ioan de la Rila 212
(Foto) Paşi de pelerin la Peștera Sfântului Ioan de Rila - Bulgaria 226
Carte: Sfântul Ioan de Rila, făcătorul de minuni. Viaţa, testamentul, acatistul 237
Icoane 238

Acatistul Sfantului cuvios Ioan de Rila

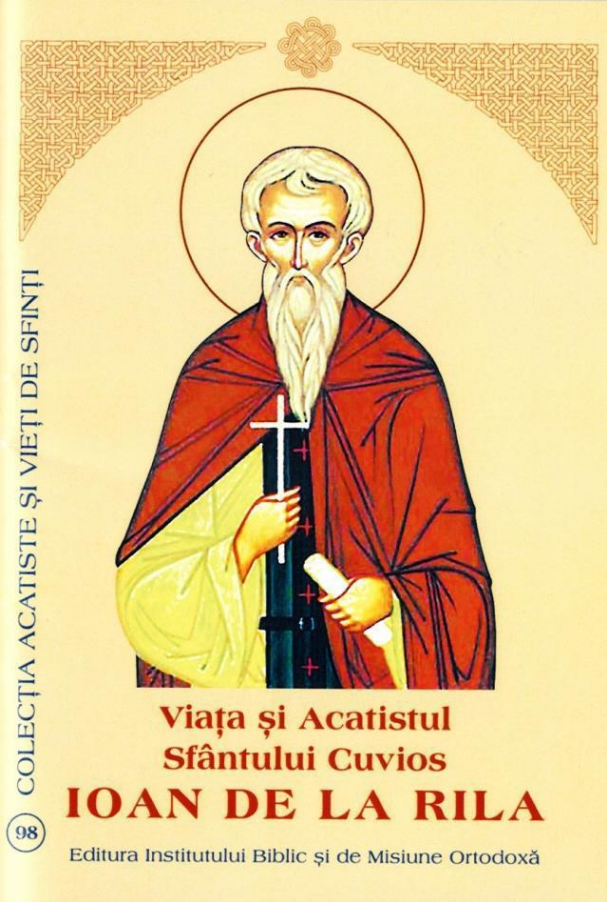

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Troparul Sfântului cuvios Ioan de la Rila: Întru tine, părinte cu osârdie s-a mântuit cel după chip, că luând crucea, ai urmat lui Hristos şi lucrând ai învăţat să nu se uite la trup că este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta şi cu îngerii împreună se bucură, cuvioase părinte Ioan, duhul tău.

***

Condac 1
Cel ce ai fost alesul Domnului, cu vieţuire prea minunată, prea cuvioase Ioane, din tinereţe L-ai iubit pe Hristos şi ai urmat calea cea îngustă către El; iar pentru multele tale nevoinţe şi râuri de lacrimi, te-ai îmbogăţit cu darurile Sfântului Duh. Pentru aceasta te fericim şi, pentru că îndrăznire multă ai înaintea Sfintei Treimi, te rugăm, izbăveşte-ne din tot necazul, căci te chemăm pe tine: ***Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!***

Icos 1
Înger pământesc şi om ceresc ai fost, prea cuvioase Ioane. Cum ne vom învrednici oare să-ţi cântăm slava ta, noi, cei cuprinşi de multe neputinţe? Ci tu singur pune cântare de laudă în gurile noastre, celor ce-ţi strigăm ţie:
Bucură-te, cel ce din părinţi bine credincioşi te-ai născut;
Bucură-te, căci în frica lui Dumnezeu, de ei bine ai fost crescut;
Bucură-te, cel care din tinereţile tale niciodată nu te-ai depărtat de Biserică;

Bucură-te, căci prin învăţăturile ei minte plină de har ai câştigat;
Bucură-te, credincios păzitor al poruncilor dumnezeieşti;
Bucură-te, vieţuitor sârguitor în post şi privegheri neîncetate;
Bucură-te, căci prin adormirea părinţilor tăi întru Domnul, puţina ta avere ai împărţit-o săracilor;
Bucură-te, căci pentru vieţuirea ta cea bună prigoana oamenilor vicleni ai îndurat;
Bucură-te, cel ce nedrepte clevetiri ai răbdat;
Bucură-te, cel ce cu blândeţe ai purtat necazurile;
Bucură-te, căci cu iubire de serafim ai urmat lui Hristos;
Bucură-te, că pentru aceasta calea cea strâmtă a călugăriei ai luat;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 2

Deşertăciunea lumii acesteia văzând, prea cuvioase Ioane, te-ai ostenit să o părăseşti. Căci nimic nu te putea despărţi de Hristos: nici robia, nici tinereţea ta, nici mărirea, nici frumuseţea lumii acesteia. Pe toate acestea deşarte socotindu-le, către Hristos, asemenea cerbului la izvoarele apelor, ai alergat zicând: ***Aliluia!***

Icos 2

Dumnezeieştii înţelegeri te-ai supus, fericite, când în vis ai văzut pe Domnul, care ţi-a poruncit să ieşi din pământul tău şi locul mântuirii tale ţi-a arătat. Pe cele din lume nesocotind, te-ai sălăşluit în obştea monahicească din Ruen, unde chip îngeresc ai primit. Pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te, cel ce viaţa monahicească ai iubit;
Bucură-te, cel ce ai ales să te lupţi cu păcatul până la moarte;
Bucură-te, cel ce dimpreună cu părul şi poftele lumeşti ţi-ai tăiat;
Bucură-te, cel ce după nevoinţele călugăreşti cu sete nepotolită ai tânjit;
Bucură-te, cel ce spre cele ce înainte se aflau ai alergat şi pe cele dinapoia ta le-ai uitat;
Bucură-te, cel ce dulceaţa vieţuirii sihăstreşti ai aflat;
Bucură-te, cel ce pentru dragostea dumnezeiască viaţa pustnicească o ai iubit;
Bucură-te, cel ce pentru o astfel de pricină locul tunderii tale ai lăsat;
Bucură-te, cel ce în muntele care ţi s-a arătat în vedenie ai intrat;
Bucură-te, cel ce în colibă de ramuri te-ai sălăşluit;
Bucură-te, pustnic luminat;
Bucură-te, următor al Sfântului Ioan Botezătorul;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 3

De Duhul Sfânt ocrotit fiind, în pustie te-ai sălăşluit, Sfinte Ioane, ca în linişte să vieţuieşti, fără oprelişti cu Dumnezeu să vorbeşti şi asemenea îngerilor să-L slăveşti neîncetat; luminat de razele luminii dumnezeieşti să fii şi să te rogi Mântuitorului nostru pentru toţi oamenii şi pentru făptura întreagă, cântându-I neîncetat: ***Aliluia!***

Icos 3

Aprinsă dorire având pe Dumnezeu să-L vezi, ca oarecând Moise, prea cuvioase, în munte ai urcat să primeşti descoperirile slavei dumnezeieşti, pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit şi la mintea omenească nu s-au suit. Cine poate înfăţişa toate nevoinţele tale săvârşite în linişte? Iar noi, minunându-ne de a ta vieţuire, îţi cântăm:

Bucură-te, cel ce mari nevoinţe asupra ta ai luat;
Bucură-te, cel ce îngerii prin a ta vieţuire ai minunat;
Bucură-te, cel ce nu cu pâine, ci cu ierburi şi rădăcini te-ai hrănit;
Bucură-te, căci şi pe acestea după asfinţitul soarelui cu cumpătare le mâncai;
Bucură-te, căci cu măsură setea cu apă îţi ostoiai;
Bucură-te, cel ce împreună cu prorocul ai grăit: ca un dobitoc am fost înaintea Ta;
Bucură-te, cel ce râuri de lacrimi din ochi ai vărsat;
Bucură-te, că neîncetat rugăciuni lui Dumnezeu ai înălţat;
Bucură-te, că prin aceste nevoinţe de pofte te-ai curăţit;
Bucură-te, cel ce ai ruşinat pe diavolii cei veniţi în chip de fiară să te înfricoşeze;
Bucură-te, diamant de vicleşugurile vrăjmaşului nezdrobit;
Bucură-te, cel ce în toate ispitele şi necazurile împreună cu Dumnezeu neîncetat ai petrecut;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 4

Furtuna muncilor diavoleşti voind să o domoleşti, într-o peşteră întunecată te-ai sălăşluit, prea cuvioase Ioane, trupul tău îmblânzind şi de lumina soarelui lipsindu-te, pentru a nu te lipsi de dumnezeiasca lumină în Împărăţia Domnului tău şi împreună cu toţi sfinţii cântare să-I aduci: ***Aliluia!***

Icos 4

De tine, prea cuvioase, auzind fiul fratelui tău, copilul Luca, de părinţii săi s-a ascuns, în pustie a venit şi, de tine povăţuit, ale tale nevoinţe a agonisit. Iar noi, după puterea darului tău minunându-ne, toţi cântare îţi cântăm:

Bucură-te, cel ce cu dumnezeiasca lumină pe al tău ucenic ai luminat;

Bucură-te, căci, dintr-un copil, pustnic ai făcut;
Bucură-te, căci pentru această nouă năpastă din răul cel vechi ai suferit;
Bucură-te, căci defăimare că pe copil ai răpit ai răbdat;
Bucură-te, căci batjocura fratelui tău ai îndurat;
Bucură-te, căci pe copilul luat de lângă tine cu binecuvântare l-ai întărit;
Bucură-te, căci cu lacrimi de rugăciune pe diavol ai ruşinat;
Bucură-te, căci pe copilul muşcat de şarpe prin moarte cu Domnul l-ai unit;
Bucură-te, floare a Raiului, pe stâncile muntelui Rila crescută;
Bucură-te, că de dumnezeiasca Piatră cu apă vie din belşug ai fost adăpat;
Bucură-te, floare tainică a Domnului, care nici în pustie n-ai rămas neştiută;
Bucură-te, candelă a lui Hristos, ce în bezna peşterii ai strălucit;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 5

Asemenea stelelor călăuzitoare sunt sfinţii, căci singuri spre Hristos călătoresc şi celorlalţi oameni calea mântuirii o arată. Pentru aceasta, cel viclean îi munceşte, precum pe tine, Sfinte Ioane, căci te-a chinuit în chip de tâlhar, şi cu bătaie te-a izgonit din cea dintâi peşteră a ta. Atunci şi mai adânc în pustiul Rilei ai intrat şi în scorbura unui stejar mare te-ai sălăşluit, ca, astfel, cu mai mari nevoinţe pe Domnul Tău să-L prea slăveşti şi să-I aduci cântare: ***Aliluia!***

Icos 5

Marea ta osârdie văzând, Domnul a poruncit pământului să rodească năut sălbatic pentru hrana ta; El te-a arătat păstorilor celor necredincioşi, care în pustie te-au aflat, pentru ca şi noi împreună cu aceştia, care au văzut minunile tale, să te chemăm pe tine:
Bucură-te, cel ce mari chinuri de la demoni ai luat;
Bucură-te, nebiruit ostaş al lui Hristos;
Bucură-te, căci nu ai fost până la capăt de ei muncit;
Bucură-te, căci cu atotputernicul acoperământ al lui Hristos ai fost acoperit;
Bucură-te, căci înaintea păstorilor de Dumnezeu ai fost prea mărit;
Bucură-te, căci fără voia celor ce te-au aflat, despre viaţa ta le-ai vestit;
Bucură-te, cel ce cu ierburi minunate i-ai hrănit;
Bucură-te, cel ce cu semn minunat la plecare i-ai povăţuit;
Bucură-te, căci şi altora au propovăduit despre tine;
Bucură-te, căci din cele dăruite ţie de Dumnezeu nimic nu ai ascuns;
Bucură-te, cel ce pe îndrăcitul aflat în grele munci cu rugăciune şi lacrimi l-ai vindecat;
Bucură-te, căci, făcând aceasta, întreaga nădejde în Dumnezeu ţi-ai pus;

Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 6

Trebuinţă avem să mărturisim smerenia ta, prea cuvioase Ioane, pe care în rugăciunea de vindecare a îndrăcitului o ai arătat: „Dumnezeule Milosârde, nu sunt vrednic nici numele Tău să-L rostesc cu necuratele mele buze!” Pentru aceasta, şi noi căutăm cu smerenie să ne rugăm Domnului şi să-i cântăm: ***Aliluia!***

Icos 6

Poporul cel dreptmăritor credinţă şi dragoste mare ţi-a arătat, cel ce cu mari minuni ai strălucit. Dar tu de slavă ai fugit prin multe locuri ale pământului bulgăresc, ieşind din scorbura stejarului, ca de slava oamenilor să te depărtezi. De aceea pentru a ta smerenie noi toţi te lăudăm:

Bucură-te, cel ce smerenia cea dumnezeiască ai iubit;
Bucură-te, cel ce slava omenească ai dispreţuit;
Bucură-te, căci glasul lui Hristos, care la smerenie te-a chemat, ai ascultat;
Bucură-te, căci neîncetat cuvintele Scripturii ai împlinit, că nu nouă, ci lui Dumnezeu se cuvine laudă;
Bucură-te, că înălţimile duhovniceşti ai atins, dar smerindu-te, nici o faptă bună în tine nu ai văzut;
Bucură-te, cel ce asemenea unui pom roditor cu ramurile aplecate spre pământ ai fost;
Bucură-te, cel care ai râvnit smerenia lui David, care grăieşte: eu vierme sunt, iar nu om;
Bucură-te, cel ce împreună cu prorocul Isaia ai strigat: O, vai mie!
Bucură-te, cel ce împreună cu apostolul te-ai numit pe tine cel dintâi dintre păcătoşi;
Bucură-te, cel ce în smerenia ta Domnului ai urmat;
Bucură-te, căci, cu bărbăţie, cu slava deşartă ai luptat;
Bucură-te, cel care ca pe ţărână cu picioarele o ai călcat;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 7

Mari nevoinţe pentru dragostea lui Hristos râvnind, stâlpnicului Simeon te-ai asemănat, prea cuvioase Ioane, pe stâncă te-ai urcat, zi şi noapte petrecând în rugăciune, ca unul ce te-ai făcut fără de grai, stânca cu lacrimi spălând-o, numai cu Dumnezeu dorind să grăieşti. Iar noi, această nevoinţă văzând, prea slăvim în tine pe Domnul cel Preaputernic, cântându-I: ***Aliluia!***

Icos 7

Neputând noua ta nevoinţă să o rabde, fericite, diavolul cu o legiune întreagă de demoni de pe stâncă te-a doborât în prăpastie. Dar tu cu chinuri mari te-ai ridicat şi te-ai întors la locul rugăciunii tale, înălţându-ne împreună cu tine şi pe noi, cei minunaţi de a ta nevoinţă, ca să-ţi cântăm ţie:

Bucură-te, cel ce mare dragoste pentru Dumnezeu ai dobândit;
Bucură-te, căci pentru aceasta chinuri grele ai răbdat de la legiunile de demoni;
Bucură-te, căci nicidecum nu ai socotit aceste munci;
Bucură-te, cel ce ai iubit pe Hristos mai mult decât viaţa;
Bucură-te, că nimic nu te-a îndepărtat de Hristos;
Bucură-te, căci pentru aceasta El te-a iubit;
Bucură-te, cel ce de slujirea cea îngerească te-ai învrednicit;
Bucură-te, cel ce din mâinile îngerului pâine ai primit;
Bucură-te, cel care cu dragoste pentru Hristos toate ispitele diavoleşti le-ai biruit;
Bucură-te, că pentru aceasta toate poruncile Lui le-ai păzit;
Bucură-te, cel care pentru această dragoste numai slava dumnezeiască o ai căutat;
Bucură-te, cel ce pentru aceasta ai fost de Dumnezeu prea slăvit;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 8

Viața ta cea minunată, smerenia ta cea mare și dragostea pentru Hristos au sporit în tine darul pe care l-ai primit la botez pentru patimile lui Hristos și moartea Sa pe cruce. Pentru aceasta Domnul, duhovnicesc soare al Bisericii Ortodoxe te-a așezat, pentru ca prin tine fiii acesteia să se lumineze spre mântuire și să strige lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 8

Tu întreg vas al harului lui Dumnezeu ai fost ales, prea cuvioase Ioane, căci prin tine s-au împlinit cuvintele Botezătorului, că Dumnezeu nu cu măsură dă Duhul Său. Cu mulțime de daruri te-a împodobit pe tine Domnul. Cu mulțime de semne ale harului viața ta a fost umplută. Pentru aceasta, având-te ca pildă, îți aducem laudă:

Bucură-te, cel care darul smereniei lui Hristos ai agonisit;
Bucură-te, căci darul lacrimilor și al blândeții ai primit;
Bucură-te, căci cu înțelepciune și curăție de Dumnezeu ai fost împodobit;
Bucură-te, care cu credință făcătoare de minuni ai fost luminat;
Bucură-te, că nu doar ai crezut în Hristos, ci ai și răbdat munci pentru El;
Bucură-te, căci cu darul râvnei după Dumnezeu ai fost încununat;
Bucură-te, care de iubire pentru aproapele ai fost plin;

Bucură-te, cel care cu darul cunoașterii dumnezeiești ai fost învrednicit;
Bucură-te, care cu darul înainte-vederii ai strălucit;
Bucură-te, căci darul rugăciunii neîncetate l-ai avut;
Bucură-te, cel ce nădejdea în fericirea viitoare până la capăt o ai păzit;
Bucură-te, căci ai pregustat această fericire încă din viața aceasta;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 9

Vestea despre tine - primitor al tuturor darurilor Sfântului Duh, prea cuvioase Ioane - a ajuns la bine credinciosul țar Petar, care a voit să te vadă, trimițând pentru aceasta nouă bărbați ostași să te afle. Tu, văzând cu duhul că sunt înfometați, i-ai săturat cu puțină pâine, iar ei, văzând această prea slăvită minune, au cântat Domnului: ***Aliluia!***

Icos 9

Înțelepții lumii acesteia nu înțeleg cum țarul Petar în slava sa a alergat la tine cu daruri, fericite, și cum mult s-a întristat când a aflat că nu se poate apropia de locașul tău din pricina înălțimii muntelui. Însă noi, amintindu-ne de cuvintele Domnului spuse tuturor: Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, îți strigăm:
Bucură-te, cel ce Împărăția Cerurilor o ai aflat încă de pe pământ;
Bucură-te, căci Dumnezeu această împărăție lucrătoare ți-a arătat;
Bucură-te, că prin agonisirea harului ai arătat oamenilor Împărăția lui Dumnezeu;
Bucură-te, căci cât ai fost în trup fericirea Raiului în tine o ai păzit;
Bucură-te, că mărgăritarul de mult preț dobândind, deșertăciunea lucrurilor vremelnice o ai arătat;
Bucură-te, căci dreptate, pace și bucurie ai aflat întru Duhul Sfânt;
Bucură-te, cel care slava regelui o ai umbrit cu strălucirea harului;
Bucură-te, cel care, comoară cerească având, darurile regelui nu ai primit;
Bucură-te, cel care țarului Petar ai făgăduit să vă întâlniți în Împărăția Cerurilor;
Bucură-te, căci în epistolă ai povățuit pe țar să fie milostiv și de Biserică să asculte;
Bucură-te, că pe țar pocăința l-ai învățat;
Bucură-te, căci pentru pocăință Împărăția Cerurilor i-ai prorocit;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 10

Voind să te mântuiești până la capăt de cursele vrăjmașului, prea cuvioase Ioane, vreme de șapte ani și patru luni, ai viețuit în nevoință, sălășluindu-te pe stâncă.

Mulți râvnind vieții tale, au înălțat biserică și mănăstire lângă acea stâncă, având-te pe tine ca cel dintâi păstor și învățător, ca de acolo să înalțe neîncetat cântare de laudă lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 10

Zid neclinit a fost pentru tine smerenia chiar până la moarte, fericite Ioane și, cunoscând clipa morții tale, cu lacrimi L-ai rugat pe Dumnezeu: „Părinte Atotputernice, nimic bun nu am săvârșit eu pe pământ! Pentru aceasta Te rog să-mi trimiți înger bun să vină la mine, ca să nu-mi fie cumva oprită calea spre ceruri de către duhurile răutății! Doamne, în mâinile Tale îmi încredințez sufletul!” Și, zicând aceasta, ai trecut la viața de dincolo. Noi, minunați fiind de această dreaptă trecere, îți aducem laudă astfel:

Bucură-te, cel care prin viața și moartea ta învățătură ne-ai dat;
Bucură-te, cel care ne-ai chemat să cugetăm la cele cerești, și nu la cele pământești;
Bucură-te, căci de nici o dulceață lumească nu te-ai alipit;
Bucură-te, căci cu sfârșit bun de Dumnezeu ai fost dăruit;
Bucură-te, cel care viața întreagă la moarte ai cugetat;
Bucură-te, cel ce cuvintele apostolului: în fiecare zi mor păcatului ai împlinit;
Bucură-te, căci împreună cu apostolul Pavel moartea ai dorit;
Bucură-te, căci ai voit de viața aceasta să fii slobozit și veșnic să fii cu Hristos;
Bucură-te, cel care cu lacrimi și rugăciuni pentru moarte te-ai gătit;
Bucură-te, căci pentru aceasta, după moarte nu la judecată, ci la viață ai trecut;
Bucură-te, cel care după moarte la bucuria veșnică cea împreună cu Hristos ai fost luat;
Bucură-te, căci mare îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu ai dobândit;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 11

Venind vremea prăznuirii tale și cu cântări de laudă fiind cinstit, din mormântul tău a început să se răspândească mireasmă bine plăcută, prea cuvioase Ioane. Și desfăcându-l pe acesta, au aflat trupul tău neputrezit și plin de bună mireasmă. De atunci mulțime de minuni s-au săvârșit prin moaștele tale, spre tămăduirea celor ce aleargă la tine și strigă către Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 11

Domnul te-a arătat ca pe o făclie, care Lumina ai primit, prea cuvioase, și ca pe un locaș al Sfântului Duh, iar trupul tău l-a păzit nefăcându-l părtaș putreziciunii. Văzând darul acesta, te slăvim așa:

Bucură-te, căci prin a ta neputrezire atotputernicia lui Dumnezeu ai binevestit;

Bucură-te, cel ce nemurirea trupurilor după învierea de obște o ai preînchipuit;
Bucură-te, cel care prin neputrezirea ta slava lui Dumnezeu în Biserica Sa o ai arătat;
Bucură-te, cel care adevărul învierii morților ai adeverit;
Bucură-te, căci după moarte egumenului Mănăstirii Rila în vis i te-ai arătat;
Bucură-te, cel care ai poruncit ca moaștele tale să fie strămutate la Sredeț;
Bucură-te, căci mari minuni și aici ai făcut;
Bucură-te, căci, strămutat fiind în Târnovo, mari semne ai săvârșit;
Bucură-te, căci din ale tale moaște în aceste mari cetăți de scaun har ai revărsat;
Bucură-te, cel care câtă vreme ai fost în robie ai înspăimântat pe toți cu puterea ta;
Bucură-te, cel care regelui grec Manuil tămăduire ai dăruit;
Bucură-te, căci episcopului Esztergomului limba ai legat și dezlegat;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 12

Mare dar ți-a dat Dumnezeu pentru dragostea ta cea mare pentru El, prea minunate alesule al lui Dumnezeu, prea cuvioase părinte Ioane - neputințele să le tămăduiești, pe cei înșelați să-i luminezi și să te faci toate tuturor celor ce se roagă ție pentru mântuire. Pentru aceasta, mulțumire aducând Domnului, care ni te-a dăruit, neîncetat strigăm Lui: ***Aliluia!***

Icos 12

Cu cântări mărindu-te, nu putem să arătăm în cuvinte neputincioase toate faptele tale cele minunate, prea cuvioase. Mare între cei bine plăcuți lui Dumnezeu văzându-te, îndrăznim să te lăudăm așa:
Bucură-te, cel ce te-ai arătat prea minunat în nevoințe;
Bucură-te, cel ce ai fost prea mărit de Dumnezeul cel prea slăvit;
Bucură-te, căci nu numai în Biserica Bulgariei ai strălucit;
Bucură-te, căci și de celelalte Biserici Ortodoxe ești mărit;
Bucură-te, cel ce cu mâna ta cea dreaptă, neputrezită, în Biserica Rusă te sălășluiești;
Bucură-te, cel care luminezi cu harul marilor Părinți ai Bisericii;
Bucură-te, căci nevoințele marilor Antonie și Macarie le-ai lucrat;
Bucură-te, cel ce făpturile Sfinților ruși Serghie și Serafim le-ai preînchipuit;
Bucură-te, cel care de regele Ungariei ai fost prea mărit;
Bucură-te, cel de sultanii turci cinstit;
Bucură-te, căci în Mănăstirea Rila de credincioși și necredincioși ești cinstit;
Bucură-te, cel care prin marile tale minuni de toți ești prea slăvit;

Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 13 (de trei ori)
O, prea cuvioase Ioane, mare făcător de minuni din Rila, primește această puțină laudă a noastră și roagă pe Dumnezeu să ne dăruiască milostivirea Sa și să ne învețe adevărata pocăință, izbăvindu-ne din robia stăpânitorilor întunericului acestui veac spre a fi păziți în credința ortodoxă și în viața plină de har sub acoperământul Maicii lui Dumnezeu, ca mântuiți fiind prin a ta mijlocire, să strigăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

După care se citesc:

Icos 1
Înger pământesc şi om ceresc ai fost, prea cuvioase Ioane. Cum ne vom învrednici oare să-ţi cântăm slava ta, noi, cei cuprinşi de multe neputinţe? Ci tu singur pune cântare de laudă în gurile noastre, celor ce-ţi strigăm ţie:
Bucură-te, cel ce din părinţi bine credincioşi te-ai născut;
Bucură-te, căci în frica lui Dumnezeu, de ei bine ai fost crescut;
Bucură-te, cel care din tinereţile tale niciodată nu te-ai depărtat de Biserică;
Bucură-te, căci prin învăţăturile ei minte plină de har ai câştigat;
Bucură-te, credincios păzitor al poruncilor dumnezeieşti;
Bucură-te, vieţuitor sârguitor în post şi privegheri neîncetate;
Bucură-te, căci prin adormirea părinţilor tăi întru Domnul, puţina ta avere ai împărţit-o săracilor;
Bucură-te, căci pentru vieţuirea ta cea bună prigoana oamenilor vicleni ai îndurat;
Bucură-te, cel ce nedrepte clevetiri ai răbdat;
Bucură-te, cel ce cu blândeţe ai purtat necazurile;
Bucură-te, căci cu iubire de serafim ai urmat lui Hristos;
Bucură-te, că pentru aceasta calea cea strâmtă a călugăriei ai luat;
Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!

Condac 1
Cel ce ai fost alesul Domnului, cu vieţuire prea minunată, prea cuvioase Ioane, din tinereţe L-ai iubit pe Hristos şi ai urmat calea cea îngustă către El; iar pentru multele tale nevoinţe şi râuri de lacrimi, te-ai îmbogăţit cu darurile Sfântului Duh. Pentru aceasta te fericim şi, pentru că îndrăznire multă ai înaintea Sfintei Treimi, te rugăm, izbăveşte-ne din tot necazul, căci te chemăm pe tine: ***Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!***

Rugăciune către prea cuviosul și de Dumnezeu purtătorul părintelui nostru Ioan

O, prea minunate și prea cuvioase Ioane, mare făcătorule de minuni, primește această rugăciune a noastră și nu-ți întoarce fața ta de la noi, cei care alergăm la a ta mijlocire, așa cum nu ți-ai întors fața de la cei care veneau la tine cu necazurile lor în zilele vieţuirii tale pe pământ, căci știm mulțimea de semne ale milostivirii tale pe care o ai arătat credincioșilor ortodocși, chiar și după a ta adormire! Auzi-ne acum și pe noi, cei care suntem cuprinși de mari necazuri care ne asupresc în zilele acestea pline de încercări, când diavolul prin cursele sale viclene caută să piardă Sfânta Biserică, să ne lipsească de mântuirea veșnică și de bunurile vieții vremelnice.

Roagă pe Domnul Iisus Hristos să ne dăruiască iertare de păcate, însă cu osebire iertare pentru păcatul neascultării de maica noastră - Biserica!

Dăruiește-ne zdrobirea inimii, ca să pășim cu umilință către Sfânta Taină a Pocăinței și să nu ne fie spre osândă împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos, ci spre sănătate și mântuire!

Izgonește de la noi duhul urii și ne dăruiește duhul dragostei și păcii spre unirea frățească a tuturor oamenilor. Unește-ne pe noi toți cu dragostea pentru Hristos și

Biserica Sa Ortodoxă, ca, păzind voința Sa cea mântuitoare, să fim fii adevărați ai lui Dumnezeu!

Călăuzește-ne pe noi în toate zilele vieții noastre, ca să păzim cu harul Sfântului Duh credința curată și să săvârșim voia Domnului până la moarte! Iar în clipa morții vino să ne înfățișezi sufletele înaintea tronului Dumnezeiescului Judecător și să-I spui: Iată, eu și pruncii pe care mi i-ai încredințat, ca prin mijlocirea ta să fim izbăviți de chinurile cele veșnice și să moștenim fericirea cea negrăită a Împărăției cerești a lui Hristos, împreună cu tine și cu toți sfinții, în vecii vecilor. Amin!

Sfantul Cuvios

Ioan de la Rila

(18 august și 19 octombrie)

Troparul

Glasul 1

Ἦχος πλ. Πα

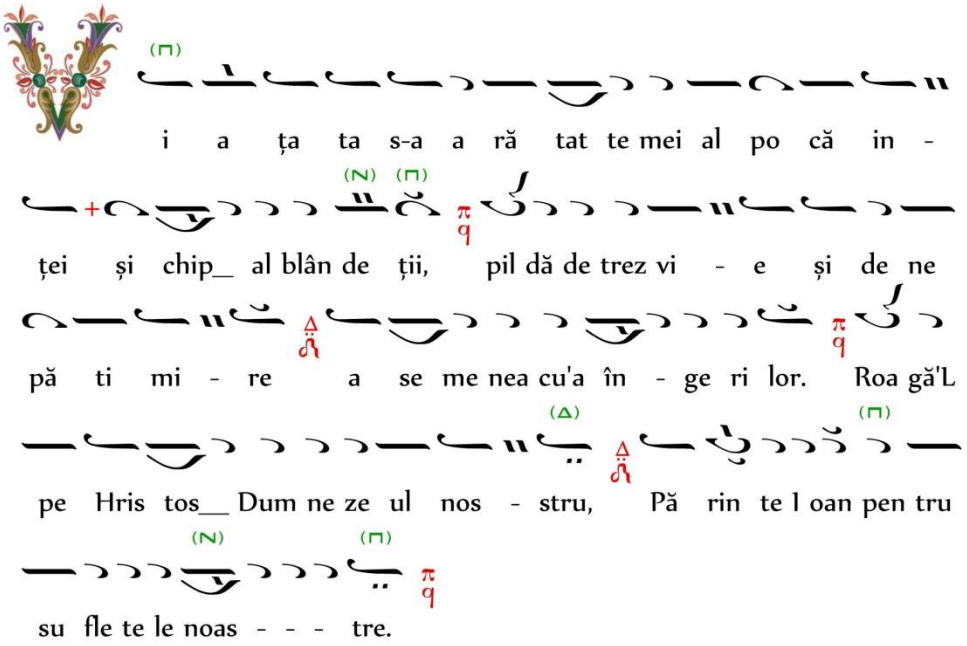

Viața Sfântului cuvios Ioan de la Rila

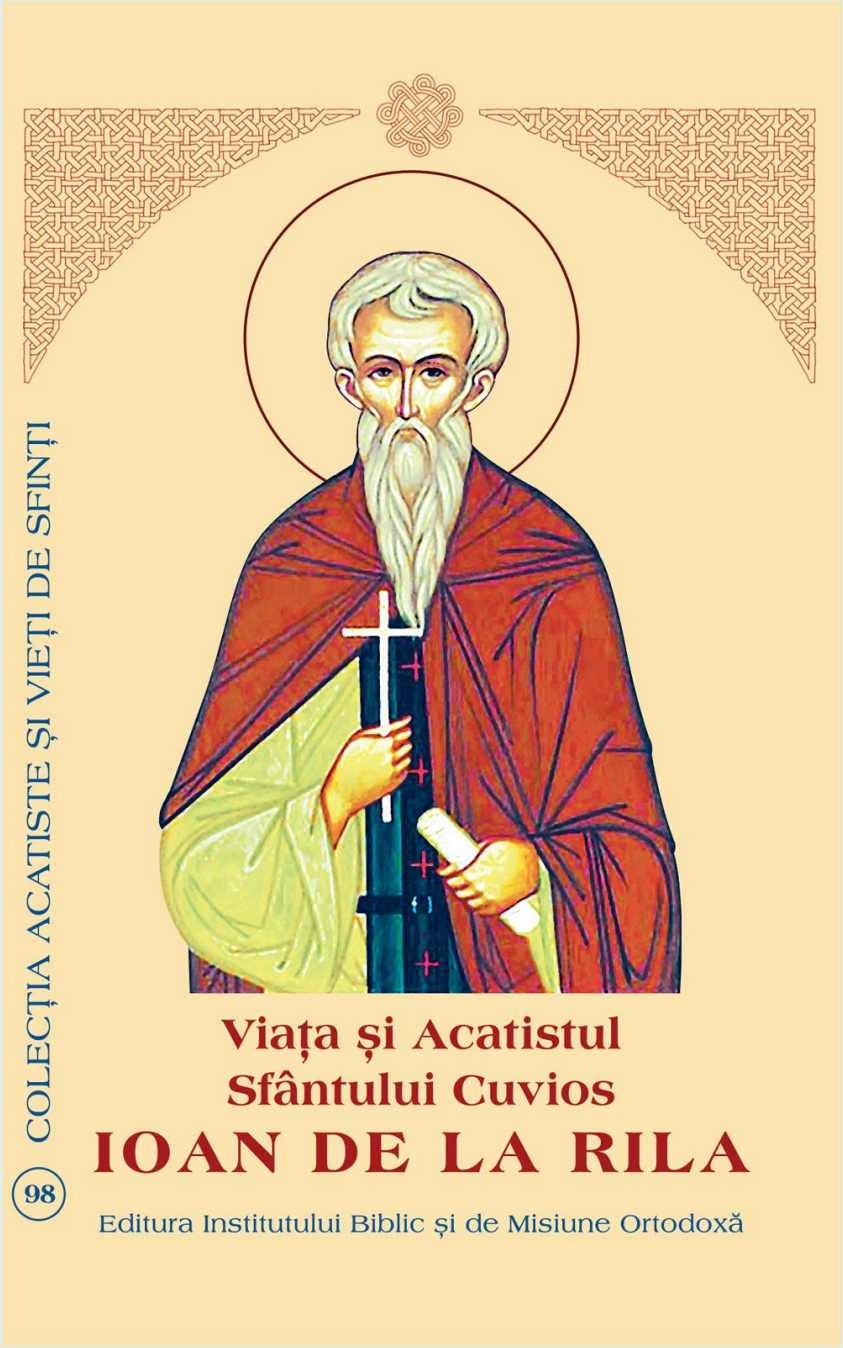

La Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă a Patriarhiei Române a apărut, cu binecuvântarea prea fericitului părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, lucrarea Viața și Acatistul Sfântului cuvios Ioan de la Rila, în noua colecție de „Acatiste și Vieți de Sfinți”. Sfântul cuvios Ioan de la Rila este sărbătorit de Biserica Ortodoxă Română la 19 octombrie.

Sfântul Ioan de la Rila s-a născut în anul 876 în satul Skrino din apropierea Sofiei (Bulgaria), fiind crescut în dreapta credință și în învățătura cărților bisericești. După ce și-a pierdut părinții la o vârstă tânără, și-a împărțit puținele bunuri la săraci, iar el, devenind el însuși sărac, s-a făcut păstor de vite, pentru a se ține departe de lume.

Odată, stăpânul l-a bătut pentru că îi pierduse un vițel. Băiatul a plâns îndelung și s-a rugat ca Dumnezeu să-l ajute. Când a găsit vițelul, îi era greu să treacă râul Struma, care se umflase de puhoaie. Atunci, punându-și nădejdea în Dumnezeu, s-a rugat, și-a pus cămașa lui zdrențuită pe apă, făcu deasupra ei semnul crucii, luă vițelul în brațe și merse cu el, precum ar fi mers pe uscat, până pe celălalt mal al râului. Stăpânul, ascuns în pădure, se înspăimântă când văzu această minune, îl răsplăti din belșug și nu-l mai primi să-i slujească.

Atunci fericitul, în vârstă de 25 de ani, a mers și s-a călugărit în Mănăstirea Sfântul Dimitrie de la Muntele Ruen (Bulgaria), apoi, după o vreme, s-a retras în pustnicie. La început s-a nevoit pe un deal înalt și sterp, mâncând doar verdețuri sălbatice, dar tâlharii au venit peste el noaptea, l-au bătut și l-au alungat de acolo. Și-a găsit apoi o peșteră unde a locuit. Peste puțin timp, nepotul său, Luca, a venit să se nevoiască și el acolo. Însă fratele sfântului l-a găsit și a luat înapoi pe fiul său cu sila. În drum spre casă, tânărul a murit din pricina unei mușcături de șarpe. Fratele s-a căit și a cerut iertare.

Sfântul Ioan a viețuit 12 ani în peștera pustie, apoi s-a dus în munții Rilei, unde și-a găsit sălaș în scorbura unui copac. Postea și se ruga mult, plângând neîncetat.

Dumnezeu l-a făcut cunoscut mai întâi ciobanilor, printr-o turmă de oi, care a alergat de-a lungul potecilor prăpăstioase și nu s-a oprit până la locul în care viețuia călugărul. De-atunci ei au început să aducă la cuviosul pe bolnavi și pe cei tulburați de duhuri necurate, pe care el îi vindeca prin rugăciune. Ca să nu cadă pradă slavei deșarte, pustnicul Ioan și-a părăsit scorbura și a mers pe un pisc înalt și stâncos, unde a locuit timp de șapte ani sub cerul liber, asemenea Sfinților stâlpnici.

Vestea despre marele sihastru a ajuns până la bine credinciosul țar bulgar Petru I (927-969), care a călătorit până în Munții Rilei, vrând să-l întâlnească pe sfânt. Acesta i-a scris o scurtă epistolă, refuzând o astfel de întâlnire, din smerenie. Cei doi s-au văzut de la distanță, plecându-se unul altuia, iar țarul bulgar i-a trimis daruri, din care sfântul a păstrat puțin, trimițând restul înapoi, pentru că se ferea de ispita iubirii de argint.

Mai târziu, cuviosul Ioan a primit sub călăuzirea lui călugări, care au construit o mănăstire cu o biserică lângă peștera sfântului.

Cu cinci ani înainte de a-și da sfârșitul, a scris cu mâna sa: Testamentul către ucenici, în care marele pustnic de la Rila se dovedește un bun scriitor, un mare cunoscător al Sfintei Scripturi și al învățăturii Sfinților Părinți, precum și un ales povățuitor duhovnicesc al monahilor. El a trecut la Domnul în ziua de 18 august, anul 946, la vârsta de 70 de ani.

Viața lui sfântă și minunile săvârșite de Dumnezeu prin rugăciunile sale au fost o frumoasă predică a credinței creștine pe pământul nou creștinat al Bulgariei.

Moaștele sale au fost mutate, la scurt timp după adormire, la Sofia, din porunca bine credinciosului țar Petru I al Bulgariei (927-969). Această mutare a avut loc pe data de 19 octombrie, care a rămas ca zi principală a pomenirii cuviosului.

În anul 1183, regele maghiar Bela al III-lea (1172-1196), în timpul unei campanii militare, a pus stăpânire pe racla cu moaștele Sfântului Ioan, împreună cu alte lucruri de pradă, și le-a dus în orașul Strigonium (Esztergom, în Ungaria), dar după 4 ani, împodobind racla, a trimis-o înapoi cu cinstire.

În anul 1195, țarul Ioan Asan I (1189-1196), al Imperiului româno-bulgar, a mutat moaștele Sfântului în noua capitală, Târnovo, și le-a așezat într-o biserică închinată lui.

În anul 1469, la 1 iulie, sfintele moaște ale cuviosului Ioan au revenit în Mănăstirea Rila, unde se odihnesc și astăzi, aducând ajutor plin de har ceresc tuturor celor ce se roagă lui cu credință.

Mănăstirea construită din lemn în jurul peșterii cuviosului nu se mai păstrează, dar în secolul al XIV-lea actuala Mănăstire Rila a fost fondată de obștea cuviosului Ioan pe un nou amplasament. Această Mănăstire a devenit o vatră de cultură și duhovnicie pentru întreaga Bulgarie. În vremea stăpânirii turcești, ea a fost ajutată și de unii domnitori și ierarhi români (domnitorul Bogdan al III-lea al Moldovei, mitropolitul Grigorie Roșea al Moldovei, episcopul Isaia al Rădăuților ș.a.). Transformată în muzeu în vremea regimului comunist ateu, a redevenit mănăstire în anul 1991.

Sfântul Ioan de la Rila este considerat ocrotitorul poporului bulgar și este prăznuit îndeosebi la 19 octombrie (ziua aflării moaștelor), dar, pe plan local, și la 18 august (ziua adormirii) și 1 iulie (readucerea moaștelor la Rila).

„Întru tine, Părinte, cu osârdie s-a mântuit cel după chip, că, luând crucea, ai urmat lui Hristos și, lucrând, ai învățat să nu se uite la trup că este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură, Cuvioase Părinte Ioane, duhul tău.”

Troparul Sfântului Cuvios
Ioan de la Rila

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-330-2

Vieţile Sfinţilor - Cuviosul părintele nostru Ioan de la Rila (19 octombrie)

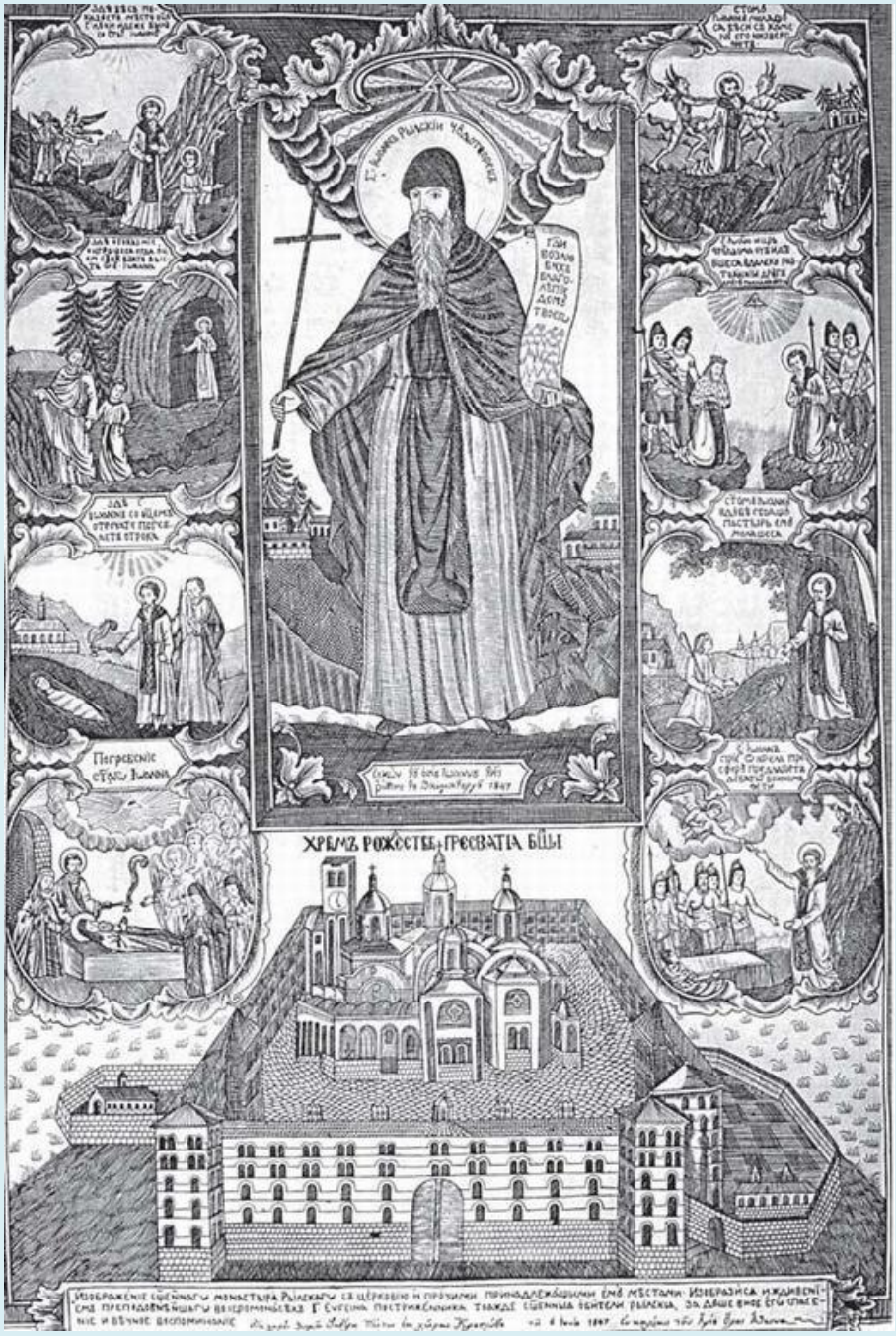

Sfântul cuvios părintele nostru Ioan, cel mare între pustnici, era din hotarele slăvitei cetăţi Sredsca, din satul care se numea Scrina, în vremea împărăţiei iubitorului de Hristos, Petru, împăratul româno-bulgar, şi al împăratului grecesc Constantin Diogen, având părinţi dreptcredincioşi.

După încetarea din viaţă a părinţilor săi, toate cele rămase le-a împărţit la săraci, căci din tinereţe a iubit pe Dumnezeu şi, luând chip monahicesc, a ieşit din ţarina sa, neavând pe trupul său decât o haină de piele.

Suindu-se într-un munte înalt şi pustiu, se nevoia acolo cu viaţa îmbunătăţită, hrănindu-se cu buruieni sălbatice.

După puţină vreme, din îndemnare diavolească, au năpădit noaptea asupra lui tâlharii şi, bătându-l foarte mult, l-au izgonit de acolo.

Iar Ioan, plecând din muntele acela, s-a sălăşluit în pustiul Rilei şi, intrând într-un copac scorburos, petrecea în post, în rugăciune şi în lacrimi, rugându-se lui Dumnezeu neîncetat. În acel loc a locuit şaizeci de ani, hrănindu-se numai cu buruieni. Faţă omenească n-a văzut, ci numai fiare sălbatice.

Văzând Dumnezeu marea răbdare a lui Ioan, a poruncit ca în acel loc să crească mazăre şi cu aceasta s-a hrănit fericitul mulţi ani.

Apoi, nişte păstori, văzându-l, au spus despre dânsul altor oameni şi au început oamenii a veni la dânsul, aducându-şi bolnavii lor şi câştigând sănătate cu sfintele lui rugăciuni.

Vestea despre cuviosul Ioan s-a dus în tot pământul acela şi mulţi, râvnind la îmbunătăţita viaţă a sfântului, au vrut să locuiască cu dânsul.

Au făcut biserică în peştera care era în apropiere, apoi au întemeiat mănăstire, având începător şi păstor pe cuviosul Ioan. Iar el, având grijă bine de turma sa, a adus la Domnul pe mulţi şi a făcut minuni.

Ajungând la adânci bătrâneţi, şi-a dat obştescul sfârşit cu pace, mutându-se la neîmbătrânita fericire. A fost îngropat de ucenicii săi, cărora li s-a arătat după o vreme oarecare, poruncindu-le să mute moaştele lui în cetatea Sredsca, iar ei, descoperind mormântul, au văzut trupul sfântului întreg, nedat stricăciunii şi bună mireasmă slobozind. Au prea mărit pe Domnul şi cu cinste l-au mutat la Sredsca, punându-l în Biserica Sfântului evanghelist Luca. Mai pe urmă s-a zidit o biserică foarte frumoasă în numele lui şi a fost pus în ea trupul cuviosului care făcea minunate şi prea mărite tămăduiri.

***

Trecând multă vreme, craiul unguresc, pornindu-se cu multă oaste asupra pământului grecesc, l-a prădat şi, ajungând la cetatea Sredsca, a luat racla cu trupul cuviosului - căci auzise de minunile sfântului - şi a poruncit să ducă cu cinste racla în ţara sa şi să-l pună în biserica din cetatea care se numea Ostrogoma.

Arhiepiscopul Ostrogomei, auzind că cuviosul Ioan de la Rila este plăcut înaintea lui Dumnezeu şi prea mărit prin minuni în toate ţările, nu credea. "Nu ştiu pe acesta a fi pomenit în scripturile cele vechi", zicea el. Atunci nu voia să meargă să se închine sfântului. Şi de năprasnă s-a legat limba lui cu amuţire. El, cunoscând pricina amuţirii lui, căci hulise pe cuviosul, a alergat degrabă la racla sfântului şi, căzând la pământ, l-a sărutat, cerând iertare. Iar sfântul Ioan, plăcutul lui Dumnezeu, ascultând degrabă pe arhiepiscop, în acelaşi ceas i-a dezlegat limba şi iar i-a dat graiul curat. Apoi el, câştigând tămăduire, cu plângere îşi mărturisea la toţi greşeala săvârşită.

Alte multe şi prea mărite minuni şi tămăduiri a făcut sfântul în pământul unguresc. Socotindu-le pe toate acestea craiul, minunându-se de prea măritele minuni ale sfântului şi cuprinzându-se de spaimă mare, a împodobit racla lui cu argint şi cu aur şi, sărutând moaştele lui, le-a trimis cu mare cinste înapoi la Sredsca şi iarăşi s-au aşezat moaştele lui în sfânta sa biserică, în anul 6605 sau 1090 după Hristos.

Nu după multă vreme, Dumnezeu a binevoit să înnoiască iarăşi stăpânirea româno-bulgară cea învechită de silnicia grecească şi a înălţat fruntea împărăţiei româno-bulgăreşti, prin iubitorul de Hristos împăratul Ioan Asan. Acesta, la începutul împărăţiei sale, înnoind cetăţile cele căzute şi întărindu-le, umbla cu oastea, supunând oraşe şi luând cetăţi. Apoi, ajungând şi la Sredsca şi pustiind-o, a văzut pe sfântul şi cuviosul Ioan de la Rila şi, auzind cele prea mărite despre dânsul, s-a închinat sfintei racle şi, sărutând cinstitele lui moaşte, le-a mutat cu slavă în împărătească sa cetate Târnovo, prin Vasile patriarhul. Acolo le-a pus în biserica cea zidită pentru el, slăvind pe Unul în Treime Dumnezeu, pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Căruia şi de la noi să-I fie cinste şi slavă în veci. Amin.

În această zi se mai face şi pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Sadot, episcopul Persidiei, şi a celor împreună cu dânsul. Pătimirea lui să se caute în luna februarie, ziua 20.

Din viaţa şi minunile Sfântului Ioan de Rila, ocrotitorul Bulgariei (19 octombrie)

Viaţa anonimă a Sfântului Ioan de Rila

În această lună - octombrie, ziua a nouăsprezecea - istorisirea vieții Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Ioan, cel ce s-a nevoit în pustia Rilei, și a strămutării sfintelor sale moaște

I. Fost-a acest părinte un om trăitor după duh, bine credincios și iubitor de Hristos, temător de Dumnezeu - slujindu-I Lui cu frică și cutremur.

El niciodată nu înceta a vărsa lacrimi, amintindu-şi proroceştile cuvinte rostite prin gura lui David: „Spăla-voi în fiecare noapte patul meu, cu lacrimile mele aşternutul meu voi uda (Ps. 6, 6)“. Şi, vieţuind astfel în mare evlavie, s-a hotărât să părăsească lumea.

Prea cuviosul Ioan era păstor şi nu avea nimic altceva în afară de un frate şi un bou. Şi gândind el să meargă în pustie, a luat împreună cu el boul şi a pornit la drum. Şi fără ca cineva să ştie, a plecat astfel din locul său de baştină.

Atunci vrăjmaşul diavol, care urăşte tot binele, a intrat în inima fratelui său, vrând să-l întoarcă din cale cu alţi oameni. Şi l-au ajuns din urmă în câmpia zisă Mardista, sub Stejarul cel de demult şi din îndemnul diavolului începură să-l întoarcă de pe calea lui Dumnezeu. Şi pentru aceasta el le-a făcut o mare rugăminte, în numele lui Dumnezeu, şi a cerut doar clopoţelul pe care-l purta boul, ca semn al lumii şi ca aducere-aminte - ca să se ştie cu ce a ieşit din lume Sfântul părinte Ioan. Iar boul i-l luară. Şi cu sfintele lui mâini legă Sfântul părinte boul sub stejarul zis „cel de demult“. Iar din acea vreme până astăzi se numeşte acel stejar „stejarul sfântului părinte Ioan“. Şi până în zilele noastre se cunoaşte urma legăturii în jurul stejarului - ca pecete rămasă de la sfântul părinte.

Şi, întorcându-şi de la ei sfânta lui faţă, s-a îndreptat către pustia Rilei şi, uitându-se înapoi, nici nu i-a binecuvântat, nici nu i-a blestemat, ci numai le făcu un semn, spunând: „Rămâneţi cu râsul şi batjocura voastră!“

II. Şi porni el spre pustia Rilei şi, ajungând în locul numit Golet, a petrecut acolo şapte luni. Iar fratelui său din nou i s-a făcut atunci dor de el şi a plecat să-l caute. Deci, mergând, l-a găsit în acest loc.

Iar când l-a văzut sfântul părinte că vine spre el, s-a întristat şi s-a rugat lui Dumnezeu astfel: ***„Dumnezeule, Părinte, Cerescule Atotţiitorule, temelia tuturor lucrurilor, Dumnezeire de neînchipuit, Fiule al lui Dumnezeu şi Unule-Născut, Iisuse Hristoase, Cel ce Te-ai întrupat pentru noi, căci chipul Tău purtăm, asemenea Mângâietorule şi Duhule, Care de la Tatăl purcezi, Mângâietorule bun, fii întotdeauna cu mine şi nu trece cu vederea lacrimile mele, căci Ţie mă rog în toată vremea. Doamne Iisuse Hristoase, Împărate al Cerului şi al pământului, nu sunt vrednic să spun acestea, însă nădăjduiesc în marea Ta milă, căci Tu ai spus: «Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi vi se va deschide» (Mt. 7, 7). Astfel, nădăjduind în aceste cuvinte, îndrăznesc să-mi deschid gura mea, căci nu am alt Mângâietor şi nici cui să-i spun durerea mea - nici tată, nici mamă. Tu ştii viaţa mea încă înainte de a mă naşte, Tu eşti Făcătorul meu, Tu eşti Mângâietorul meu, Apărătorul şi Învăţătorul meu Tu eşti. Tu eşti credinţa mea şi întărirea mea eşti Tu. Tu eşti alinarea mea şi bucuria mea eşti Tu. Tu eşti Păzitorul meu şi Ajutătorul meu eşti Tu. Tu eşti Făcătorul tuturor celor văzute şi nevăzute, ştiute şi neştiute. Tu eşti Părintele meu, iar eu, păcătosul, mă rog Ţie, Doamne, şi nu am pe nimeni în ajutor, ci doar îmi întorc faţa către Tine, singurul Dumnezeu, şi numai în Tine mă laud şi în Tine îmi găsesc mângâierea. Singur sunt în această pustie şi nu am cu mine decât acest toiag“.***

Atunci a venit glas din cer grăindu-i: „Bucură-te, luminătorule al acestui munte pustiu înzăpezit! Bucură-te, cel ales luceafăr strălucitor! Bucură-te, soare strălucitor peste pustia Rilei! Bucură-te, cel ce vieţuieşti în această pustie ca un înger în trup! Ridică-te acum, ia-ţi toiagul tău şi mergi în locul de sub munte, pregătit ţie, unde vei afla o peşteră!“

III. Şi, pornind la drum, a aflat peşteră şi s-a sălăşluit în ea. Acolo nu pătrundea nici soarele şi nu sufla nici vântul. Ci ***numai un înger venea la el, aducându-i mană de la Dumnezeu în chip de măceşe.*** Şi a petrecut astfel acolo, rugându-se lui Dumnezeu ziua şi noaptea fără odihnă şi niciodată nu se oprea din lacrimi când se ruga Domnului său.

Şi, venind vrăjmaşul înşelător, îi spunea părute cuvinte îngereşti, voind să-l izgonească din acest sfânt loc. Dar nu a putut să-l clintească cu nimic. Nepotul sfântului părinte era cu el.

A mers atunci vrăjmaşul diavol şi înşelător la fratele sfântului părinte, îndemnându-l cu astfel de cuvinte: „Am aflat pe fratele tău şi pe fiul tău împreună cu el, în pustie, unde soarele nu se arată, nici vântul nu suflă, ci sunt numai fiare. Iar fiul tău va fi sfâşiat de fiare“.

Când auzi fratele sfântului aceste cuvinte ale vrăjmaşului, se mânie şi porni cuprins de mânie, din îndemnul diavolului, ca să-l alunge din pustie. Pentru că nu ştia unde să-l caute, înşelătorul diavol îi spuse: „Te voi conduce până în acel loc unde trăieşte fratele tău, dar copilul tău de acum a fost deja mâncat de fiare“.

Auzind aceste cuvinte, fratele sfântului s-a mâhnit pentru copilul său şi i-a spus diavolului: „Prietene, du-mă în acel loc şi eu voi face ceea ce doreşti“.

Şi, pornind diavolul înaintea lui, au ajuns amândoi la locul unde pustnicea Sfântul părinte Ioan.

Iar când l-a văzut, părintele s-a rugat lui Dumnezeu, zicând: ***„Dumnezeule, Atotţiitorule, Putere neînfrântă, ajutor în nevoi ca şi în bucurie, Păstorule, iubitorule de oameni şi milostive Părinte, nădejdea celor fără de nădejde, Ajutător celor ce se roagă Ţie, Sprijinitorule al celor ce îndrăznesc la Tine, Mângâietorule al sărmanilor, auzi-mă, Doamne, fie-Ţi milă de mine şi mă izbăveşte de acest trufaş vrăjmaş, îndepărtând de la mine durerea care mă cuprinde, arată-Ţi mila Ta spre mine şi mă mântuie cu toţi cei care ţi-au plăcut Ţie! Cu adevărat, Doamne, nu mă lăsa să fiu bucurie acestui vrăjmaş!“***

Şi pe când se ruga el astfel, a venit fratele său, învăţat de diavol, spunându-i cuvinte diavoleşti, dorind astfel să-l înşele şi să-l scoată de pe calea lui Dumnezeu, ca să-l îndepărteze de chipul îngeresc.

Sfântul părinte Ioan, înţelegând că acestea nu sunt cuvintele fratelui său, ci sunt cuvintele înşelătorului diavol, care nu doreşte binele, ci răul, a privit către cer, zicând: ***„Doamne, Iisuse Hristoase, nu mă îndepărta de la faţa Ta şi nu mă părăsi în vremea ispitirii mele, ci mă izbăveşte de duşmanul meu, precum ai izbăvit pe Daniel din gura leilor, pe Tecla de foc, pe Anania, Azaria şi Misail din cuptorul cel de foc. Mântuieşte-mă, Doamne, de acest urător de oameni, ca să străbat scurta viaţă trecătoare şi mă îndreaptă către paşnic liman, cum ai mers înaintea lui Israel, care a trecut marea ca pe uscat, iar pe vrăjmaşii săi aceasta i-a înghiţit de vii. Aşa, Doamne, tinde mila Ta spre mine şi fă să piară acest ucigaş, care s-a ridicat asupra mea, şi ruşinează pe vrăjmaşul meu, care se luptă cu mine. Pentru că Tu, Doamne, cunoşti deşertăciunea omenească. Fii mie ajutător şi fă să piară asupritorii mei, care se ridică împotriva mea şi care nu cunosc poruncile Tale. Fă-i părtaşi chinurilor iadului şi viermilor celor neadormiţi, să le fie sălaş focul cel veşnic şi să se învrednicească de veşnicele munci, «unde viermele nu doarme şi focul nu se stinge». Iar robului tău, Doamne, dă-i întărire, îndrăzneală şi ajutor ca să meargă pe căile Tale şi să-Ţi slujească în vecii vecilor!“***

Diavolul, auzind că Sfântul părinte Ioan zice „Amin!“, s-a înfricoşat şi a alergat la locul său, iar fratele a rămas. Şi, înţelegând fratele puterea sfântului părinte, nu mai îndrăznea să zică ceva, pentru că rămăsese singur, căci vrăjmaşul, care-l învăţase cuvintele cele rele, voind prin aceasta să-l abată de la calea cea dumnezeiască, fugise. Iar fratele, apropiindu-se, îl rugă cu mare jale şi multe lacrimi să-i slobozească fiul. Sfântul părinte l-a slobozit şi a plecat împreună cu tatăl său. Dar copilul era plin de credinţă. Şi astfel, ştiindu-l evlavios, părintele Ioan s-a rugat lui Dumnezeu, zicând: ***„Doamne, să nu pierzi sufletul acestui drept şi cu cei păcătoşi să nu-l scrii!“*** Şi a auzit Domnul rugăciunea sfântului şi preacuviosului părinte Ioan. Şi în acelaşi ceas, la poruncă, un şarpe a muşcat copilul, care se întorcea pe drum împreună cu tatăl său. Tatăl s-a întors şi i-a povestit Sfântului părinte Ioan cele petrecute. Sfântul părinte a ascultat cele despre copil şi a preaslăvit pe Dumnezeu, zicând: ***„Doamne, primeşte sufletul acestui drept la odihnă alături de Avraam, Isaac şi Iacov“.*** Iar în ceasul acela sufletul a ieşit din copil.

Tatăl lui l-a luat şi l-a dus din acel loc. Sfântul părinte Ioan a poruncit să ducă copilul în locul numit Osenovo. Iar tatăl lui l-a îngropat şi a plecat de acolo.

Sfântul părinte Ioan mergea în acel loc pentru acest suflet drept. Şi a făcut aici sălaş de nevoinţă, iar pe şarpe l-a prefăcut în stană de piatră, ca să se cunoască puterea rugăciunii Sfântului părinte Ioan. Şi, venind, oamenii luau din ea pentru tămăduirea de orice boală. Şi a petrecut Sfântul părinte Ioan în această peşteră trei ani şi şase luni, fără să se arate.

IV. Şi ieşind afară, el a găsit o stâncă înaltă de patruzeci de stânjeni şi lată cât un scut mai mare. Şi ***s-a căţărat pe această stâncă, petrecând pe ea şapte ani şi patru luni. Nu se odihnea nici ziua, nici noaptea, bătându-şi pieptul, plecându-şi genunchii, vărsând lacrimi şi omorându-şi trupul cu postul şi privegherea, prin geruri şi vijelii, răbdând arşiţa şi grindina, ori ploile - postind şi priveghind ziua şi noaptea.*** Îngerul Domnului urca la cer, înaintea lui Dumnezeu, nevoinţele şi răbdarea sa. Şi, cunoscând Dumnezeu răbdarea sfântului, îngerul venea la el, aducându-i mană.

Începătorul răutăţii a cunoscut că rugăciunea sfântului a fost primită la Dumnezeu şi, mâniindu-se, a luat mulţi alţi diavoli cu sine, formând o ceată, şi a mers la locul unde şedea pe stâncă Sfântul părinte Ioan, rugându-se lui Dumnezeu. Ei au venit pe neaşteptate, cu mare urgisire, socotind să-l îngrozească şi dorind să-l alunge pe sfânt din acel loc. Dar n-au putut să-i facă nimic, pentru că îngerul lui Dumnezeu îl păzea şi îl întărea. Şi a fugit atunci diavolul, iar sfântul părinte Ioan se nevoia pe stâncă, rugându-se lui Dumnezeu multe zile şi nopţi, neîncetând a vărsa lacrimi. Diavolii, văzând nevoinţa lui, l-au aruncat de pe stânca a cărei înălţime era de patruzeci de stânjeni. Cu toate că prin acel loc era o potecuţă, sfântul nu voia să ocolească, şi pe unde îl aruncaseră jos, prin acelaşi loc se căţăra, iar stânca de unde îl aruncaseră şi pe care se nevoia sfântul era înaltă şi povârnită, însă el cu bucurie primea toate acestea. Până în ziua de astăzi se cunosc urmele paşilor săi pe stâncă şi sângele prelins din răni.

Şi, smerindu-se, sfântul a privit către cer şi a zis: ***„Doamne, Atotţiitorule, nu mă părăsi şi-mi fii mie Ajutător împotriva acestor vrăjmaşi, izbăveşte-mă şi mă ajută să trec această viaţă scurtă şi nu pomeni greşelile mele pe care le-am făcut cu cuvântul, ori cu lucrul ori cu gândul, cu voie sau fără de voie, ci ca un Dumnezeu milosârd, fii mie în ajutor, ca să nu zică nelegiuitul: unde este Dumnezeul său? De aceea, Doamne, grăbeşte şi mă izbăveşte de acest vrăjmaş, ca să se prea mărească numele Tău în veci“.***

Iar când sfântul părinte a zis „Amin!“, în ceasul acela îngerul a bătut toaca de piatră şi clopoţelul a sunat deasupra gropii sfântului părinte, iar pustia s-a cutremurat şi s-a tulburat ca un iezer, iar munţii au răsunat ca un clopot.

Şi auzind diavolul zicându-se „Amin!“, precum şi toaca şi clopoţelul, a fugit în locul care îi fusese pregătit, unde nu este lumină, ci întuneric veşnic.

Şi îndată a venit un înger din cer de la Dumnezeu şi i-a spus sfântului: „Îmbărbătează-te şi întăreşte-te, prea iubitul meu! Eu întotdeauna sunt cu tine! Nu te înfricoşa, ci bucură-te, următorule al Proorocului şi Înaintemergătorului Botezător, căci şi el a trăit în pustie şi a iubit-o pe aceasta. El s-a născut din cea stearpă, iar tu din cea roditoare. Bucură-te, luceafărul Meu strălucitor în acest munte pustiu! Bucură-te, soarele Meu strălucitor în pustia Rilei! Bucuraţi-vă şi voi, munţi care aţi primit pe luminătorul pustiei! Bucuraţi-vă, toate neamurile pământului, închinându-vă moaştelor pustnicului Ioan! Bucură-te şi tu, pustie, căci ai primit pe luminătorul şi vorbitorul cel împreună cu mine, în trup, asemenea îngerilor, înger pământesc şi om ceresc”.

V. ***Atunci a venit la el Sfântul Ioan Teologul şi, mângâindu-l cu dragostea cu care îşi înfaşă o maică odrasla sa, l-a sărutat şi i-a zis: „Bucură-te, plăcutule al lui Dumnezeu, că s-a pregătit ţie cununa slavei, pe care ai câştigat-o şi care a înflorit în această pustie! Ridică-te şi ia-ţi toiagul tău şi mergi în locul de mai înainte, unde ai primit chipul monahicesc şi lasă-ţi acolo toiagul tău, ce îţi va fi semn spre pomenirea ta, căci aşa ţi s-a poruncit de la Dumnezeu“.***

Şi, sculându-se, pustnicul Ioan a mers în locul unde a primit mai întâi schima, sub munte, al cărui nume este Ruen, în locul numit Scrino.

Şi, mergând acolo, nimeni nu l-a văzut cum a venit şi cum a plecat. După porunca lui Dumnezeu, el şi-a lăsat toiagul ca semn pentru lume şi ca pomenire. Apoi, ridicându-se, a mers la Pernik, aflat în apropierea râului zis Struma, un loc stâncos, şi acolo şi-a făcut sălaş de liniştire, iar de acolo a mers în muntele Vitosa, făcându-şi locaş de liniştire şi aici.

Şi, venind la el îngerul Domnului, i-a spus: „Bucură-te, slujitorule al lui Dumnezeu şi împreună vorbitorule cu îngerii! Împlineşte ceea ce ţi s-a poruncit: ridică-te de aici şi mergi la locul pregătit ţie în pustia Rilei!“

Şi, ridicându-se după porunca îngerului, a mers în pustia Rilei, unde cu sfintele lui mâini şi-a pregătit locul de îngropăciune.

VI. Pe atunci ţarul Petar se afla în oraşul Sredet, iar zvonul despre sfântul se răspândise pretutindeni. Auzind despre sfântul părinte, ţarul a ales nouă vânători, poruncindu-le să meargă să vâneze în pustia Rilei. Şi, poruncindu-le, le-a spus:

„Să nu vă întoarceţi la mine până când nu veţi afla locul unde se află sfântul părinte, ca să merg şi eu să iau binecuvântare“.

Şi, plecând vânătorii, aşa cum le poruncise ţarul, au căutat locul de nevoinţă al sfântului, dar nu l-au găsit. Petrecând multe zile în acea pustie - nici n-au găsit sălaşul sfântului, nici vânat n-au prins. Întristaţi fiind, nu puteau să se întoarcă la ţar, pentru că nu îşi împliniseră nici una din sarcinile încredinţate lor, şi nici nu mâncaseră de multe zile. Chemând numele sfântului, l-au rugat, zicând: „Sfinte părinte Ioan, arată-ni-te, ca să nu ne piardă ţarul.“ Şi i s-a făcut milă de ei, căci sfântul părinte ştia hotărârea şi gândul ţarului.

Şi într-o clipită au găsit o cărăruie şi, pornind pe ea, l-au slăvit pe Dumnezeu, aflându-l pe sfânt. Văzându-i, sfântul părinte i-a întrebat: ***„Copiii mei, pentru ce aţi venit? Au doară până acum nimic nu aţi mâncat?“*** Căci ştia că trecuseră cinci zile de când nu mâncaseră. Atunci ei au mărturisit tot adevărul. La ceasul acela îngerul îi aducea sfântului hrană din cer, în chip de măceşe. Şi după porunca lui Dumnezeu ea s-a prefăcut în prescură şi le-a dat lor mană sfântă ca să mănânce. Iar unul dintre ei era stăpânit de patima lăcomiei pântecelui şi, văzând prescura, cugeta în inimă astfel: „Ce vom face aici nouă bărbaţi doar cu câte o prescură aşa mică?“ Cunoscând gândul lui, sfântul părinte Ioan a ridicat rugăciune către Dumnezeu în inima lui, spunând: „Doamne, care ai săturat cinci mii de bărbaţi cu cinci pâini (Mc. 8, 4-9), arată-Ţi şi aici puterea Ta şi binecuvântează această masă“. Şi au mâncat toţi şi s-au săturat şi a rămas jumătate din ele. Iar unul dintre ei fusese bolnav şi, de cum a mâncat, îndată s-a însănătoşit, după cum spune Sfânta Scriptură: „Pâine îngerească a mâncat omul “ (Ps. 77, 29). Atunci, aceşti bărbaţi, după ce-au mâncat, au preaslăvit pe Dumnezeu şi s-au întors cu bucurie la ţar. Şi au povestit acestuia cu de-amănuntul cum l-au văzut pe sfânt. Şi, auzind ţarul Petar, a dat slavă lui Dumnezeu.

VII. Şi, luând cu sine mulţime de oameni şi oştirea sa, a plecat să se închine sfântului părinte. Şi, ajungând la râul numit Rila, i-au spus lui: „În locul de unde izvorăşte acest râu e un semn pe calea ce duce la sfântul părinte“. Şi apucând în susul apei au ajuns la stânca numită Stog. Dar nu au putut să meargă mai departe pentru că locul era îngust şi povârnit. Ajungând la muntele Knisava, îi arătară de aici stânca unde se nevoia sfântul părinte. Şi voind ţarul să se apropie, nu a putut din pricina locului neprimitor. Atunci el îndată a trimis doi slujitori, cărora le-a spus: „Mergeţi şi spuneţi sfântului părinte: Părinte, am venit să vedem cinstita ta faţă, dacă este cu putinţă“.

Dar sfântul părinte le-a răspuns: ***„Mergeţi şi spuneţi-i: Alesule şi măritule ţar, totul este cu putinţă la Dumnezeu, însă nu şi la oameni. Dacă voieşti să mă vezi, asază-ţi cortul tău pe un pisc, iar eu voi aprinde un foc, ca tu văzând fumul, eu să văd cortul tău, căci astfel ne este rânduit să ne vedem”.***

Şi făcu sfântul părinte un foc al cărui fum se înălţa ca un stâlp la cer. Iar ţarul Petar vedea semnul sfântului părinte, iar preacuviosul căuta către cortul ţarului. Amândoi au prea slăvit pe Dumnezeu şi s-au închinat unul altuia.

Atunci ţarul Petar, umplând potirul său cu aur, i l-a trimis, zicându-i: „Primeşte aceasta din partea stăpânirii mele ca să ai la îndemână în cele de trebuinţă“.

Sfântul părinte a luat potirul, iar aurul i l-a înturnat, spunând slujitorilor trimişi de ţar: ***„Mergeţi şi spuneţi ţarului: Astfel îţi grăieşte fratele tău: «Iubite frate, nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu, după cum este scris în Evanghelie (Mt. 4, 4). Eu, frate, nu am nici oştire de care să mă îngrijesc şi nici nu am trebuinţă de ceva. Pentru aceasta ia aurul tu, căci ţie îţi este de mult folos. Iar eu voi păstra potirul ce mi l-ai trimis, spre a ta pomenire şi ca un semn al lumii.»“***

Şi i-a înapoiat aurul, iar potirul l-a oprit, spunându-le slujitorilor: ***„Spuneţi ţarului: «Cu iuţeală ridică-te din locul acesta căci este povârnos, dacă nu vrei să pieri tu şi toţi cei care sunt cu tine.»“***

Auzind aceste cuvinte ale sfântului părinte, ţarul îndată s-a ridicat şi a pornit la drum, iar de atunci acel loc s-a numit până în zilele noastre „Piscul Ţarului“.

VIII. Şi a venit Sfântul Ioan Teologul la Sfântul Ioan, zicându-i: „Trimis sunt de Dumnezeu să te heretisesc: Bucură-te, prea iubitul Meu şi dumnezeiescule slujitor, căci ţi s-a pregătit ţie cunună“.

Şi în clipa aceea a zburat o albină albă şi a intrat în gura lui. Şi într-o clipită a început să se înalţe sufletul sfântului în văzduh, aşa cum vulturul şi porumbelul cu pieptul aurit zboară peste munţi. Văzând aceasta, Sfântul Ioan Teologul a plecat, iar prea cuviosul pustnic părinte Ioan a adormit în locul pregătit lui de Domnul, în a optsprezecea zi a lunii august.

IX. Iar trupul sfântului a rămas fără ca cineva să ştie de el. Numai îngerul Domnului îi slujea. Trecând multe zile, ţarul Petar a trimis din nou să afle veşti despre sfântul părinte. Şi au plecat iarăşi la drum să-l caute, dar nu l-au aflat. Întorcându-se la ţar, aceştia i-au spus: „Nu l-am găsit“. Ţarul mult s-a întristat şi rugându-se la Dumnezeu a spus: „Cu adevărat n-am fost vrednic să-l văd pe sfânt“. Şi, trecând mulţi ani, a trimis ţarul din nou vânători în acel sfânt loc să vâneze. Iar acolo, în pustia aceea, nu se găsea nici ţipenie de om, ci numai fiare, care mergeau la mormântul sfântului şi se tămăduiau de bolile lor: cea oarbă vedea, iar cea şchioapă, mergând la mormântul sfântului, se tămăduia. Pe când se aflau la vânătoare, au găsit o fiară fără vedere şi au mers pe urmele ei, până la locul unde se afla sfântul. Au văzut aici multe fiare care nu se îndepărtau de locul acela, aşteptând să primească milă de la sfântul. Vânătorii s-au bucurat că vor prinde mult vânat. Atunci, aceste fiare, văzând chip omenesc, s-au înspăimântat. Iar clopoţelul a sunat şi toaca a tocat şi mare teamă i-a cuprins pe vânători, încât cugetau să fugă. Dar, văzând o candelă aprinsă, s-au apropiat şi au văzut trupul sfântului, şi au dat slavă lui Dumnezeu. Atunci au lăsat vânatul şi s-au întors la ţar, vestindu-i cele despre sfântul. Auzind, ţarul s-a bucurat foarte că au aflat pe sfântul şi îndată i s-a arătat în somn îngerul Domnului, spunându-i să caute trupul sfântului părinte, căci e poruncit de sus să fie adus în oraşul Sredet.

X. Şi s-a adunat lumea să meargă să aducă trupul sfântului părinte. Şi, mergând, nu au putut să ridice trupul acestuia. Atunci au fost cuprinşi de mare tristeţe şi au început să se roage lui Dumnezeu. Şi s-a auzit către sfântul glas din cer: „Prea iubitul meu, săvârşeşte acum ceea ce ţi s-a poruncit ţie!“ Şi îndată trupul sfântului a putut fi ridicat. Oamenii au început atunci să strige cu mare glas: „Doamne miluieşte!“ Şi au pornit spre locul dorit, iar trupul sfântului a mers după porunca Domnului. Şi l-au adus pe acesta în cetatea Sredet. Şi, făcându-i-se lui raclă, i s-a

înălţat şi biserică. Acolo au aşezat sfintele moaşte ale prea cuviosului pustnic Ioan din Rila. Şi tot bolnavul care mergea la el primea vindecare.

Astfel sunt minunile săvârşite de slăvitul şi prea cuviosul părintele nostru Ioan, pustnicul, cu darul dat lui de Domnul nostru Iisus Hristos. Să ne fie de ajutor nouă, celor ce ascultăm, citim şi scriem (viaţa lui), ca să aflăm milă şi iertare de greşelile noastre în ziua Înfricoşatei Judecăţi, cu darul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava, cinstea şi închinăciunea, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin".

(în: Sfântul Ioan de Rila, făcătorul de minuni. Viaţa, testamentul, acatistul, Editura Sophia, Bucureşti, 2010)

***

Sfântul Ioan vindecă un copil mut

Liubomir Ivanov Grigorov, locuitor al oraşului Dupniţa, strada „Prespa", nr. 6, de profesie muncitor, în vârstă de 30 de ani, căsătorit, vizitând mănăstirea pe data de 3 iulie 1952, a povestit următoarele: „Pe când aveam doi ani, m-am îmbolnăvit de scarlatină, în cea mai acută formă a ei. În urma bolii am rămas mut. În timpul epidemiei, în oraşul Stanke Dimitrov (Dupniţa) jertfele de copii erau uriaşe. Doctorii din oraş - dr. Daskalov, dr. Ianciulev, dr. Bersin şi dr. Sapundjiev, după ce mi-au făcut cel mai scump tratament, văzând că este cu neputinţă să fie biruită boala, au hotărât, după părerea lor, tratarea mea cu leacuri din popor. Aparţinând unei familii cu o poziţie religioasă, apropiaţii mei şi-au îndreptat ochii către Dumnezeu şi către Sfântul Ioan de Rila. Mergând să se închine la mănăstirea Rila au luat o cămăşuţă a mea pe care au lăsat-o la racla Sfântului Ioan de Rila vreme de 48 de ore după care m-am îmbrăcat cu ea, şi după 40 de zile de muţenie, eu din nou am primit cel mai înalt dar pe care l-a dat Cel Preaînalt omului - darul vorbirii. Din acea zi Sfântul Ioan a devenit patronul casei noastre. În războiul pentru apărarea patriei, la care am luat parte, am purtat întotdeauna icoana sfântului Ioan de Rila, cusută în hainele mele. Prin rugăciunea să am fost apărat, ocrotit pe deplin, nefiind atins până la sfârşitul războiului."

Cele de mai sus le întăresc cu semnătura mea:
L. Grigorov,
Mănăstirea Rila, 3 iunie 1952

O femeie stearpă dobândeşte un prunc

Boris Hristov Potkov din satul Kremikovţi printr-o scrisoare din 11.XII.1952 ne înştiinţează următoarele: Velika Todorova Gaşeva a venit acasă la mine mai înainte cu câteva zile. Ea ne-a povestit următoarele: S-a născut în satul Kremikovţi, în anul 1908. S-a căsătorit cu Konstantin Gospodinov din acelaşi sat în 1929. Pe parcursul a douăzeci de ani nu a avut copii, în ciuda faptului că îşi doreau să aibă. Când a mers la biserică, s-a rugat din inimă Maicii Domnului ca să aibă şi ea un copil. Marea ei dorinţă era să viziteze mănăstirea Rila. Bărbatul ei nu credea însă în Dumnezeu şi nu o lăsa să meargă. Îndată după moartea bărbatului ei, Konstantin, în mai 1947, ea s-a măritat cu Todor D. Gaşov - văduv, din acelaşi sat. Şi cu cel de-al doilea bărbat vreme de doi ani nu a avut copii. De praznicul Sfântului Ioan - 1 noiembrie 1948, Venka a reuşit să-şi împlinească dorinţa ei mai veche şi împreună cu alţi câţiva oameni din satul nostru au vizitat mănăstirea Rila. Acolo preotul i-a citit ei o rugăciune înaintea icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Osenoviţa” şi ea s-a rugat fierbinte Născătoarei de Dumnezeu şi Sfântului Ioan de Rila ca să-i ajute şi să nască un copil. Plimbându-se prin mănăstire, au mers şi la mormântul Sfântului Ioan şi la agheasma Sfântului. Cu bucurie şi plini de mulţumire sufletească s-a întors în sat. La câteva luni de la întoarcerea de la mănăstire, Venka a avut un vis minunat. A visat un stareţ - pe Sfântul Ioan de Rila - înconjurat de pui, de boboci şi de felurite păsări, toate albe. Ea a spus: „Părinte, dă-mi un pui să văd de el, ca să mă bucur şi ţi-l dau după aceea înapoi.” Stareţul i-a dat un puişor şi i-a spus să aibă grijă de el. Ea l-a luat şi a început să-l îndrăgească şi să se bucure. Puiul s-a făcut un frumos porumbel, ale cărei aripi au devenit argintii. Apoi i l-a dat înapoi bătrânului şi s-a deşteptat. Nu a trecut mult timp după acest vis că Venka a rămas însărcinată. După o vreme, în prima zi a Naşterii Domnului, pe data de 7 ianuarie 1950, ea a născut o fetiţă frumoasă care a fost numită în Sfântul Botez Bogdana. Acum e alintată cu numele de Bonka. Anul trecut Venka a visat că împreună cu copilul a mers la mănăstire Rila A făgăduit că atunci când copilul va mai creşte, îl va duce pentru închinare la mănăstirea Rila.

Cele scrise mai sus cu acordul Venkăi Gaşova vor fi publicate, ea neavând nimic împotrivă.

Toate cele de mai sus le întăresc cu semnătura mea şi le-am scris după cum ne-au fost relatate:

B. Hristov,
11.XII.1952, sat Kremikovţi, Sofia

În aceeaşi scrisoare Boris Potkov aminteşte şi de o altă întâmplare cu o femeie care nu năştea şi care a dobândit un prunc prin binecuvântatul ajutor al Sfântului Ioan de Rila. Iată ce scrie el: „O altă femeie, care a dobândit un copil, după ce a mers la mănăstirea Rila este nora după bărbatul de-al doilea a Venkăi Gaşova. Aceasta s-a căsătorit în 1945. A umblat pe la băi şi pe la mulţi doctori. Profesorii care au consultat-o i-au spus că nu îi este dat să aibă copii. La mănăstirea Rila a mers împreună cu soacra ei Venka. Cu o jumătate de an înainte ca Venka să nască, ei i s-a născut o fetiţă, iar anul trecut încă una. Am întrebat-o pe mătuşa Venka, dacă e de acord să scriu şi despre ea. Ea vă va scrie personal. I-am dat adresa dumneavoastră. Nu mi-a spus încă nimic, de aceea vă dau numele acum."
În scrisoarea din 22.I.1953, Boris Kotkov ne scrie că o completare: „Cealaltă femeie, nora Venkăi Gaşova, despre care v-am scris mai înainte, mi-a spus că nu doreşte să facă cunoscută întâmplarea prin care a primit ajutor de la Sfântul Ioan; de aceea nu vă scrie".

Sfântul Ioan apără închinătorii evlavioşi

Publicăm scrisoarea Elisavetei Kozarova din Sofia, strada „Rakovski", nr. 120 A, către duhovnicul sfintei mănăstiri Rila, arhimandritul Evghenie (Şivarov).

„Sofia, 2.I.1953

Iubite părinte Evghenie,

Încă dintru început vă rog să fiţi atât de bun şi să faceţi o Sfântă Liturghie ca mulţumire către Sfântul Ioan de Rila pentru minunea care a făcut-o cu mine.

Aţi aflat deja, cu siguranţă, catastrofa ce s-a petrecut cu maşina cu care călătoream. Ne-am ciocnit pe podul care se află la marginea Dupniţei. Şoferul era beat. Maşina s-a răsturnat, toate geamurile s-au spart, patru oameni au fost grav răniţi, alţii s-au tăiat în cioburi. Şi din toţi zece câţi eram în maşină eu singură am rămas nevătămată, fără nici măcar o zgârietură. Mulţi s-au strâns în jurul meu şi se mirau cum de este cu putinţă una ca aceasta. Sfântului Ioan de Rila m-a păzit. Nu ştiu cum să-i mulţumesc Sfântului Ioan de Rila pentru milostivirea ce mi-a arătat-o. Vă rog aprindeţi-mi două lumânări - una înaintea Sfântului Ioan de Rila şi cealaltă înaintea Maicii Domnului.

Mulţumindu-vă mult pentru această slujire, - eu, bărbatul meu şi fiul meu vă dorim numai bine şi un Crăciun fericit".

Cu sincere urări: E. Kozarova

(Extrase dintr-o nouă carte, în curs de apariţie la Editura Sophia, Minunile Sfântului Ioan de Rila).

Viața Sfântului Ioan de la Rila, păzitor al poporului bulgar

Sfântul Ioan de la Rila, marele ascet spiritual al Bisericii Ortodoxe Bulgare şi din Rai păzitor al poporului bulgar, s-a născut în anul 876 în satul Skrino în ţinutul Sredets (astăzi Sofia).

După ce şi-a pierdut părinţii, băiatul a devenit văcar pentru a se ţine departe de lume.

***

Odată stăpânul l-a bătut pentru că îi pierduse o vacă cu viţelul ei. Băiatul a plâns îndelung şi s-a rugat, ca Dumnezeu să-l ajute. Când a găsit vaca şi cu viţelul şi a vrut să se întoarcă acasă cu ele, apa curgea mare şi cu putere în râul Struma, pe care trebuia să-l treacă. Tânărul văcar s-a rugat, şi-a pus cămaşa lui zdrenţuită pe apă, făcu deasupra ei semnul crucii, luă viţelul în braţe şi merse cu el, precum ar fi mers pe uscat, până pe celălalt mal al râului unde se afla vaca. Stăpânul, ascuns în pădure, se înspăimântă când văzu această minune. Recompensă cu generozitate pe tânăr, apoi îl alungă de la casa lui.

Împărţind de pomană lucrurile sale, băiatul îşi părăsi satul. Nu se ştie când, nici unde, sfântul a fost tuns monah.

La început şi-a continuat asceza pe un deal înalt şi arid, mâncând doar plante sălbatice. Adăpostul îi era un tufăriş. După puţină vreme tâlharii au venit peste el noaptea, l-au bătut şi l-au scos afară de acolo.

Şi-a găsit apoi o peşteră adâncă şi s-a instalat în ea. Peste puţină vreme, nepotul său, Sfântul Luca, s-a instalat şi el acolo.

Locul era lipsit de lume, astfel încât Sfântul Ioan a crezut la început apariţia lui Luca drept o înşelăciune diavolească, dar aflând că tânărul îşi caută mântuirea sufletului său, l-a acceptat cu dragoste. Nu pentru multă vreme însă au vieţuit ei împreună. Fratele sfântului Ioan i-a găsit pe asceţi şi cu forţa şi-a luat înapoi fiul. În drum spre casă tânărul a murit din cauza unei muşcături de şarpe. Fratele s-a căit şi a cerut iertare călugărului. Pribeagul mergea apoi adesea la mormântul tânărului cel drept; acolo era locul său de odihnă preferat.

Sfântul Ioan a petrecut doisprezece ani în peştera pustie, apoi s-a dus în sălbăticia Rilei şi s-a instalat în scorbura unui copac. Postea şi se ruga mult, plângea neîncetat şi mânca doar iarbă. Văzând o asemenea nevoinţă, Dumnezeu a făcut să crească fasole, din care sfântul a mâncat multă vreme. Fasolea şi faptele sale bune l-au făcut cunoscut oamenilor.

***

Odată o turmă de oi speriate alergă de-a lungul potecilor abrupte şi prăpăstioase, şi nu s-a oprit până la locul în care vieţuia călugărul. Ciobanii, urmărindu-şi turma, l-au descoperit cu uimire pe sihastru, care i-a întâmpinat prietenește: „Voi veniţi aici înfometaţi. Luaţi nişte fasole de la mine şi mâncaţi”. Toţi mâncară şi s-au îndestulat. Unul dintre ei a luat mai multă fasole ca să aibă provizii. În drum spre casă le-a oferit tovarăşilor săi, dar nu era nici o boabă în păstăile sterpelite.

Ciobanii se întoarseră cu căinţă iar bătrânul stătea drept, spunându-le zâmbind: „Vedeţi, copiilor, aceste fructe sunt lăsate de la Dumnezeu ca hrană în sălbăticie”.

De atunci ei începură să aducă la călugăr pe bolnavi şi pe cei tulburaţi de duhuri necurate, pe care el îi vindecă prin rugăciune.

Ca să nu cadă pradă faimei printre oameni, călugărul părăsi scorbura lui dragă şi se instală pe un pisc înalt şi stâncos dificil de acces, unde a sălăşluit timp de şapte ani sub cerul liber.

Vestea despre marele ascet a ajuns până la regele bulgar Petru (927-969), care voia să îl întâlnească. Sfântul Ioan îi scrise o scrisoare, refuzând o astfel de întâlnire lipsită de smerenie.

Mai târziu Sfântul Ioan acceptă sub călăuzirea lui călugări, care construiră o mănăstire cu o biserică în peştera în care Sfinful Ioan trăise mai înainte. Cu chibzuinţă îşi îndrumă turma şi muri la 18 august 946, la vârsta de 70 de ani.

Cu cinci ani înainte de a-şi da sfârşitul a scris cu mâna sa: „Un Testament pentru Discipoli”, una din cele mai rafinate creaţii ale literaturi bulgare vechi. Viaţa sfântă a ascetului şi extraordinarele binecuvântări de la Dumnezeu prin rugăciunile sale fură o frumoasă predică a credinţei creştine pe pământul nou creştinat al Bulgariei.

În vremurile grele de luptă ale Bulgariei cu Bizanţul, sub regele bulgar din vest Samuel (976-1014), Sfântul Ioan se arată discipolilor săi, ordonându-le să îi transfere moaştele la Sredets (Sofia), unde Patriarhul bulgar Damian (927-972) se ascundea. Se bănuieşte că transferul moaştelor a avut loc în anul 980.

Puţin mai târziu, mâna dreaptă a Sfântului Ioan de la Rila a fost dusă în Rusia (probabil în oraşul Rila, unde o biserică a fost construită în numele Sfântului Ioan de la Rila, cu o capelă dedicată martirilor Florus şi Laurus, în ziua prăznuirii lor, 18 august, în care el a murit).

Numele Sfântului Ioan a fost cunoscut şi iubit de poporul rus încă din vechime. Date despre moartea sfântului s-au păstrat mai ales în surse ruseşti (Menaion pentru luna august în secolul XII, în Cronica Mazurinsk).

În anul 1183, regele maghiar Bela II (1174-1196), în timpul unei campanii împotriva grecilor, a pus stăpânire pe racla cu moaştele sfântului Ioan, împreună cu alte lucruri de pradă, şi le-a dus în oraşul Esztergom.

În anul 1187, după ce a împodobit racla, a trimis înapoi sfintele moaşte cu mari onoruri.

La 19 octombrie 1238 moaştele Sfântului Ioan au fost transferate în mod solemn în noua capitală, Târnovo, şi depuse într-o biserică consacrată sfântului.

La 1 iulie 1469 sfintele moaşte ale Sfântului Ioan de la Rila au revenit în mănăstirea de la Rila, unde se odihnesc şi astăzi, aducând ajutor plin de har ceresc tuturor credincioşilor.

Testamentul cuviosului Ioan de Rila

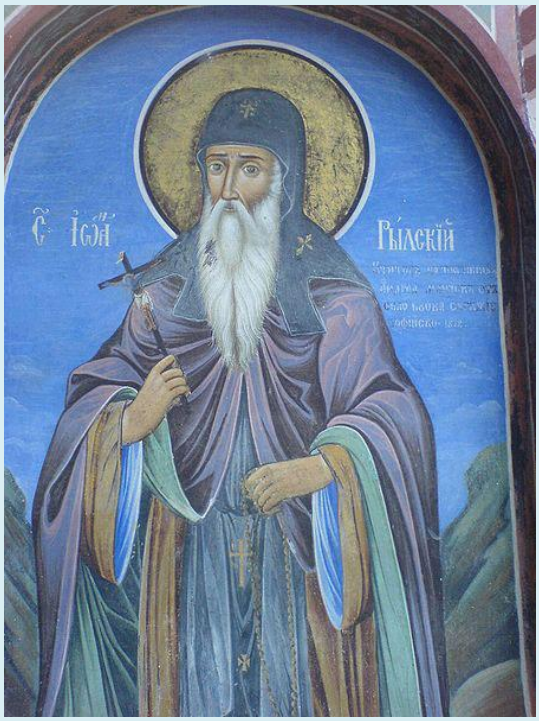

Testamentul

Eu, smeritul şi păcătosul Ioan, care nu am săvârşit nici o faptă bună pe pământ, nu am aflat pe nimeni când am venit întâi în pustia Rilei, ci numai fiare sălbatice şi hăţişuri neumblate. M-am sălăşluit în ea cu fiarele, lipsit fiind de hrană, de acoperiş, având doar cerul ca acoperământ, pământul aşternut şi iarba hrană.

Dar Bunul Dumnezeu, pentru a cărui iubire am dispreţuit toate şi am îndurat foamea şi setea, îngheţul şi arşiţa soarelui şi goliciunea trupului, nu m-a părăsit nici o clipă, ci ca un Părinte milostiv şi iubitor de oameni mi-a îndestulat din belşug toate nevoile. Dar, oare, ce-I pot eu dărui Domnului pentru toate cele câte mi-a dăruit El ? (Ps. 115,3)

Multe sunt binefacerile Lui către mine, căci a privit dintru înălţimea Lui cea sfântă cu milostivire spre smerenia mea (Ps. 101, 20; 30, 8) şi m-a ajutat să rabd totul - "nu eu, ci puterea lui Hristos, care este în mine" (I Cor. 15, 10; II Cor. 12, 9) - căci tot darul cel bun de la El este şi tot darul desăvârşit de sus vine (Iac. 17).

Şi, văzându-vă astăzi adunaţi întru Domnul, aici, unde, după cum v-am spus, nu s-a sălăşluit până acum suflet de om, ci numai fiare sălbatice, şi simţindu-mi sfârşitul

apropiindu-se grabnic, din această pricină am cugetat să vă las, înaintea despărţirii mele (II Tim. 4, 6) de viaţa de aici, o povaţă părintească, aşa precum părinţii trupeşti lasă fiilor lor moştenire pământească - argint, aur şi alte averi - ca, atunci când veţi pomeni pe părintele vostru după Sfântul Duh, să nu uitaţi moştenirea lăsată de el.

Eu ştiu, iubiţii mei fii întru Domnul, ştiu bine, că voi, fiind la început, nu sunteţi încă întăriţi în viaţă pustnicească. Dar să nu vă temeţi "căci puterea dumnezeiască în slăbiciune se desăvârşeşte" (II Cor. 12, 9). De aceea m-am gândit să vă las acest testament simplu şi fără de înţelepciune, încât, avându-l neîncetat în minte, să vă întăriţi trupeşte şi sufleteşte întru Domnul şi să înaintaţi prin virtuţi în frica de Dumnezeu. Căci eu cred în Dumnezeul meu pe care Îl slujesc din tinereţile mele şi Căruia cu osârdie m-am supus, ca după plecarea mea din acest loc care până acum a fost pustiu şi neprimitor, se vor sălăşlui aici mulţime de pustnici, împlinindu-se cele scrise "mulţi sunt copiii celei părăsite, mai mulţi decât ai celei care are bărbat" (Gal. 4, 27; Îs. 54, 1).

Pentru aceasta, copiii mei pe care v-am adunat întru Domnul, odraslele mele, nu nesocotiţi poveţele părintelui vostru, şi iar vă zic împreună cu apostolul: "iarăşi sufăr durerile naşterii, până ce Hristos va lua chip în voi!" (Gal. 4, 19) Mă rog vouă, cu "legământul numelui celui înfricoşător al Domnului" (Ps. 110, 9), să nu călcaţi sau să nesocotiţi ceva din el după ce eu voi adormi întru Domnul, ci toate cele ce le-am scris întocmai cum sunt scrise să le împliniţi, aşa cum aţi şi făgăduit înaintea feţei Domnului.

Iar acela dintre voi care va călca sau nesocoti ceva din el, acela să fie anatema şi lepădat să fie de la Tatăl şi Fiul şi Duhul Sfânt, iar partea lui să nu fie cu sfinţii care din veci au bineplăcut lui Dumnezeu, ci partea lui să fie cu aceia care L-au răstignit pe Dumnezeul Slavei (Fapte 7, 2; Efes. l, 17; Iac. 2, 1; I Cor. 2, 8) şi cu vânzătorul Său Iuda să fie şters din cartea vieţii şi să nu fie scris cu cei drepţi (Apoc. 13, 8).

Şi, mai întâi, vă las să păziţi credinţa sfântă (II Tim. 4, 7), curată şi neîntinată de vreun gând rău, aşa cum am primit-o de la Sfinţii Părinţi, fără să "vă lăsaţi furaţi de învăţăturile străine, cele de multe feluri" (Evr. 13, 9). "Staţi neclintiţi şi ţineţi predaniile pe care le-aţi primit" (II Tes. 2, 15) şi cele ce aţi văzut la mine. Nu vă abateţi nici la dreapta, nici la stânga, ci mergeţi pe calea împărătească. Păziţi-vă cu grijă de patimile lumeşti şi să aveţi veşnic în minte pentru ce aţi părăsit lumea şi pentru ce aţi dispreţuit-o pe ea şi cele ale ei.

Dar, cel mai mult să vă păziţi de şarpele iubirii de arginţi, “că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor”, după cuvântul apostolului (I Tim. 6,10), care o numeşte “închinare la idoli” (Col. 3, 5). Căci averea pustnicului nu sunt aurul şi argintul, ci sărăcia desăvârşită, lepădarea voii proprii şi înalta smerenie.

Nu vă spun acestea ca pe nişte porunci de la mine, ci numai vă amintesc poruncile lui Hristos. Căci El spune sfinţilor Săi ucenici, iar prin ei tuturor acelora care s-au lepădat de lume: “Să nu aveţi nici aur, nici arginţi, nici traistă, nici bani în cingătorile voastre…” (Mt. 10, 9-10; Mc. 6, 8). Căci aurul şi argintul sunt mari vrăjmaşi ai monahului şi muşcă asemenea şarpelui pe acela care le are. Dacă însă vom avea nădejde neclintită în Domnul, El nu ne va lăsa lipsiţi de nimic, căci El este Cel care spune: “Dacă femeia va uita pe pruncul ei, Eu nu vă voi uita” (Îs. 49, 15). Iar în alt loc: “Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate acestea se vor adăuga vouă” (Mt. 6, 33).

Căci la început, când întâi am venit în pustia aceasta, cel viclean a căutat să mă ispitească şi pe mine cu iubirea de arginţi - iar binecredinciosul ţar mi-a trimis în dar mult aur. Însă, nevoind să-l văd pentru Domnul, am înţeles că aceasta a fost cursa de la diavol. Nu l-am primit, ci l-am întors celui care mi l-a trimis în dar, cugetând astfel în mintea mea: Dacă aş fi dorit să am aur şi argint şi alte lucruri asemenea, de ce am venit în această pustie înfricoşătoare şi neumblată, unde nu am aflat suflet de om, ci numai fiare sălbatice - şi astfel m-am izbăvit de urzelile vicleanului ispititor care se luptă să ne prindă în plasa celor de care ne-am lepădat de bunăvoie. Iată pricina pentru care voi să nu căutaţi nimic din acestea.

“Căci Tatăl vostru Cel ceresc ştie pe cele de care aveţi trebuinţă mai înainte ca să cereţi voi de la El” (Mt. 6, 8). Nici să nu căutaţi să fiţi cunoscuţi şi iubiţi de regii şi împăraţii lumii acesteia, nici să nu nădăjduiţi în ei (Ps. 145, 3; 117, 8-9), părăsind pe împăratul Ceresc, Căruia v-aţi făgăduit să-i fiţi ostaşi şi să luptaţi, nu după trup şi după sânge (II Cor. 10, 3; I Tim. l, 18), ci împotriva stăpânitorilor întunericului ai veacului acestuia (Efes. 6, 12).

Căci şi prorocul Ieremia ne vesteşte, grăindu-ne: “Blestemat fie omul care se încrede în om” (Ier. 17, 5-6). După ce numeşte relele, el adăugă: “binecuvântat este omul care nădăjduieşte întru Domnul” (Ier. 17, 7). “Deci, nu duceţi grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca ? Că după toate acestea se străduiesc neamurile” (Mt. 6, 31-32). “Priviţi la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitniţe, şi Tatăl vostru Cel ceresc le hrăneşte. Oare nu sunteţi voi cu mult mai presus decât ele ?” (Mt. 6, 26)

Dacă aţi părăsit lumea, nu vă mai întoarceţi înapoi, nici cu trupul, nici cu mintea, căci, după cele spuse, "nimeni care pune mâna pe plug şi se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăţia lui Dumnezeu" (Lc. 9, 62). Ci, precum învaţă şi apostolul, să uităm pe cele ce sunt în urmă şi să tindem către cele dinainte (Filip. 3, 14).

Ce înseamnă, copiii mei, aceasta: să uităm cele ce sunt în urmă ? Nimic altceva decât să aruncăm în adâncurile uitării pe toate cele pe care - ieşind din lume pentru Dumnezeu - le-am lepădat şi dispreţuit, şi să tindem către nevoinţa ce ne stă înainte, la care am fost chemaţi de chiar începătorul nevoinţei, Prea-bunul nostru Domn Iisus Hristos, care ne-a învrednicit să purtăm jugul Său cel dulce "căci jugul Său e bun şi povara Sa este uşoară" (Mt. 11, 30).

Şi, aşa precum v-a adunat la un loc harul Sfântului Duh, tot astfel şi voi să tindeţi să vieţuiri într-un suflet şi-un cuget, respirând împreună, căutând numai la răsplata veşnică (Col. 3, 24; Rom. 11, 19), pe care Dumnezeu a făgăduit-o celor care L-au iubit pe El (Mt. 5, 12; 6, 1-6).

Vieţuirea cea de obşte este în multe privinţe mai de folos monahilor decât sihăstria, căci aceasta din urmă nu este pe măsura tuturor, ci numai pentru aceia, puţini la număr, desăvârşiţi în lucrarea tuturor virtuţilor monahiceşti. Viaţa de obşte este îndeosebi folositoare tuturor, aşa după cum grăiesc şi ne învaţă despre aceasta cărţile Părinţilor.

De Dumnezeu grăitorul proroc David îi aduce lauda, atunci când grăieşte: "Iată acum ce este bun şi ce este frumos, decât numai a locui fraţii în unire" (Ps. 132, 1). Iar un alt cântăreţ bisericesc, insuflat de Dumnezeu, adaugă: "Acestora a făgăduit Dumnezeu viaţa veşnică." Dar însuşi Bunul nostru Stăpân Domnul Iisus Hristos ne spune cu buzele Sale prea curate: "Acolo unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor." (Mt.18, 20)

Iar de Dumnezeu Purtătorii Părinţii noştri învaţă despre viaţa pustnicească: "Vai de cel singur care cade şi nu este cine să-1 ridice" (Ecles. 4, 10).

Iată, pentru aceasta, iubiţii mei fii, să nu nesocotiţi vieţuirea cea de obşte, lăudată de Duhul Sfânt prin gura proorocului, ci şi mai cu osebire să o întăriţi şi să fiţi ca un singur trup (Rom. 12, 4 -5; Colos. 12, 12-14, 20) întru Domnul, care are mădulare deosebite - unul este capul ce cârmuieşte, alţii, picioarele care trudesc şi poartă poveri, iar ceilalţi, alte părţi ale trupului, astfel încât toţi să fie un singur trup duhovnicesc în Domnul (I Cor. 15, 44), cârmuit şi îndrumat de un suflet cuvântător şi raţional - adică în cugetare duhovnicească - fără să fie vreo despărţire. Iar când

veţi întemeia o astfel de rânduială şi vieţuire după Domnul, atunci şi El se va sălăşlui în mijlocul vostru, călăuzindu-vă în mod nevăzut prin harul Său.

Nu căutaţi să ocupaţi locurile cele dintâi (Lc. 20, 46; 11,43; Mc. 12, 39), nici să fiţi cei dintâi, ci amintiţi-vă de Acela Care a zis: "Dacă cineva vrea să fie întâiul, să fie cel din urmă dintre toţi şi slujitor tuturor" (Mc. 9,35; Mt. 20,26). Alegeţi-vă îndrumători şi puneţi-vă cârmuitori dintre aceia pe care Dumnezeu vi-i arată, şi anume pe bărbaţii despre ale căror nevoinţe duhovniceşti mărturisesc toţi (Fapte 10, 22; 22, 12), care covârşesc pe toţi prin înţelepciune, cugetare duhovnicească şi vârsta, care să păstorească (I Ptr. 5, 2) bine şi bineplăcut lui Dumnezeu turma încredinţată lor pe pajiştea evlaviei spre poruncile de viaţă dătătoare ale lui Hristos. Pentru aceştia trebuie să se caute, mai degrabă încredinţare de la Dumnezeu decât să vă încredeţi în sfatul vostru.

Dacă însă, după cum ne spune marele nostru părinte şi învăţător întru cele monahiceşti, prea cuviosul Efrem Sirul, toţi vă veţi porni cu dorinţa să fiţi căpetenii, întâistătători, şi să fiţi egumeni, toţi să fiţi îndrumători, tâlcuitori şi învăţători, se vor ivi în mijlocul vostru vrajbe, certuri, gâlcevi, clevetiri, pizmă şi alte patimi vătămătoare pentru monahi. Atunci să ştiţi lămurit că Hristos nu se află în mijlocul vostru, căci Hristos nu este învăţător al vrajbei şi al împotrivirii (nesupunerii), ci al păcii şi unirii. El se roagă Tatălui pentru sfinţii Săi ucenici, ca aceştia să fie una, adică uniţi în cuget, şi nu numai ei, ci toţi care prin aceştia cred în El, zicând astfel: "Părinte Sfinte, păzeşte-i în numele Tău, […], ca să fie una precum suntem şi Noi" (În. 17, 11) şi iarăşi: "Dar nu numai pentru aceştia Mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor, ca toţi să fie una…" (În. 17, 20-21) Tot astfel şi voi să fiţi una, să fie pace între voi, căci Hristos spune ucenicilor Săi: "Pace vă las vouă, Pacea Mea o dau vouă" (În. 14,27).

Dar ce este, iubiţii mei, această pace a lui Hristos ? Chiar Hristos ne spune: "nu precum dă lumea vă dau Eu" (În. 14, 27). Iar această pace a lui Hristos întrece toată mintea. Este pacea despre care prorocul spune: "Şi pacea Lui nu va avea hotar" (Îs. 9, 6).

Şi apostolul ne învaţă atunci când spune: "Căutaţi pacea cu toţii şi sfinţenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul" (Evr. 12, 14). Aşadar, astfel de pace să aveţi între voi şi cu mare unire de cuget şi chibzuinţă rânduiţi toate după Dumnezeu, ca să nu mâniaţi pe Bunul nostru Stăpân, Dumnezeu.

Dacă însă se va afla printre voi cineva care să semene neghină, vrajbe şi alte sminteli, pe unul ca acesta degrabă să-l scoateţi afară din obştea voastră, ca să nu

se facă cangrena care roade (II Tim. 2, 17), după cuvintele Apostolului şi să nu se răspândească răul printre cei buni şi ca nu cumva, "odrăslind vreo pricină de amărăciune, să vă tulbure şi prin ea mulţi să se molipsească" (Evr. 12,15), iar lupul cel rău să nu tulbure turma cea blândă a lui Hristos, căci se vor arăta şi dintre aceştia.

Despre ei proroceşte Hristos, spunând că: "smintelile trebuie să vină, dar vai omului acela prin care vine sminteala" (Mt. 18, 7). Din această pricină şi voi, iubiţii mei, să vă păziţi de asemenea lucruri (Mt. 18, 7) şi nu le lăsaţi să fie între voi. Ci le îndepărtaţi de la voi, aşa cum păstorul izgoneşte oile râioase din turma sănătoasă.

Trăind însă împreună pentru Domnul, să "vă purtaţi sarcinile unii altora" (Gal. 6, 2), să nu nesocotiţi nici pe aceia cu vieţuire sihăstrească şi care rătăcesc prin pustie, prin peşteri şi prin văgăuni - "de care lumea nu era vrednică" (Evr. 11, 38) - ci îngrijiţi-vă de ei pe cât vă stă în putinţă, ca să aveţi rugători înaintea lui Dumnezeu, căci "mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului" (Iac. 5, 16). Zi şi noapte să învăţaţi legea Domnului, să citiţi des din cărţile părinţilor noştri: Antonie, Teodosie şi ceilalţi care prin faptele lor bune au strălucit ca stelele în lume.

Să ţineţi cu tărie pravilele bisericeşti, nelepădând şi, fără a nesocoti nimic din cele pe care Sfinţii Părinţi le-au rânduit.

Să nu treceţi cu vederea nici rucodelia, ci mâinile voastre totdeauna să lucreze şi să aveţi neîncetat pe buze rugăciunea: "Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul."

Să cugetaţi neîncetat la ceasul morţii. Aşa făceau părinţii din vechime, care trăiau în pustie şi nu mâncau în zadar pâinea lor, iar din truda lor nu se hrăneau numai ei, ci dădeau şi celor care aveau nevoie (Efes. 4,28) şi astfel nu se înşelau în nădejdea lor. "Bine este - zice apostolul - să vă întăriţi prin har inima voastră, nu cu mâncăruri, de la care n-au avut nici un folos cei ce au umblat cu ele" (Evr. 13, 9). Şi tot el zice: "rămâneţi întru dragoste frăţească, primirea de străini să n-o uitaţi, căci prin aceasta unii, fără ca să ştie, au primit în gazdă îngeri" (Evr. 13,1-2).

Întăriţi în credinţă pe cei dintr-un neam şi un sânge cu voi de curând luminaţi prin botez şi îi povăţuiţi să lepede relele lor obiceiuri păgâneşti, pe care le ţin şi după ce au primit sfântul botez, însă ei fac acestea din neştiinţă şi din care pricină au nevoie de luminare.

Încă multe am a vă spune, copiii mei iubiţi întru Domnul, dar nu-mi stă în putinţă să vă scriu toate. Vă încredinţez Aceluia Care este Izvorul întregii înţelepciuni şi minţi şi Care este adevăratul Mângâietor, Duhul Sfânt şi de viaţă dătător" (În. 14, 26), încât El Însuşi să vă dea înţelepciune, să vă călăuzească, să vă povăţuiască (În. 16, 13) spre toată fapta cea bună.

Acum vă las în locul meu, ca îndrumător şi învăţător, pe iubitul nostru frate Grigorie, despre care toţi mărturisiţi că este vrednic să vă călăuzească în bună rânduială şi după voia lui Dumnezeu şi pe care într-un cuget 1-aţi ales ca îndrumător al vostru, chiar dacă nu după voia lui, ci din ascultare şi smerenie s-a supus dorinţei voastre. Mai târziu, Dumnezeu vă va arăta pe cine să alegeţi în locul lui.

Eu însă de acum doresc să petrec în linişte şi tăcere, ca să mă pocăiesc pentru păcatele mele şi să cer milostivire de la Dumnezeu. Iar voi să mă pomeniţi în rugăciunile voastre pe mine, păcătosul vostru părinte, ca să aflu milă în ziua judecăţii, căci nimic bun nu am făcut pe pământ şi mă tem de ziua judecăţii şi de chinurile gătite păcătoşilor ca mine. Harul lui Dumnezeu să fie cu voi cu toţi şi să vă ferească de tot răul. Scrisă la anul 6449 (941) de la crearea lumii, luna lui martie, ziua 25.

Eu, smeritul şi mult păcătosul Ioan, cel dintâi trăitor în pustia Rilei, cu iscălitura mâinii mele întăresc cele scrise mai sus.

(Extras din cartea Sfântul Ioan de la Rila - făcătorul de minuni, Editura Sophia, 2003).

***

Sfântul Ioan de Rila este reprezentat pe reversul monedei bulgare de o levă începând cu anul 2002 şi de asemenea, poate fi observat pe bancnota de o levă. Este prăznuit la 18 august şi la 19 octombrie.

Calendar orthodox - Pomenirea mutării moaștelor Sfântului cuvios Ioan, făcătorul de minuni, întemeietorul Mănăstirii Rila și ocrotitorul Bulgariei († 946), în anul 1887 (19 octombrie /1 noiembrie)

Sfîntul cuvios părintele nostru Ioan, cel mare între postnici, era din hotarele slăvitei cetăţi Sredsca, din satul care se numea Scrina, în vremea împărăţiei iubitorului de Hristos, Petru, împăratul româno-bulgar, şi al împăratului grecesc Constantin Diogen, având părinţi dreptcredincioşi.

După încetarea din viaţă a părinţilor săi, toate cele rămase le-a împărţit la săraci, căci din tinereţe a iubit pe Dumnezeu şi, luînd chip monahicesc, a ieşit din ţarina sa, neavând pe trupul său decît o haină de piele. Suindu-se într-un munte înalt şi pustiu, se nevoia acolo cu viaţă îmbunătăţită, hrănindu-se cu buruieni sălbatice.

După puţină vreme, din îndemnare diavolească, au năpădit noaptea asupra lui tâlharii şi, bătându-l foarte mult, l-au izgonit de acolo. Iar Ioan, plecând din muntele acela, s-a sălăşluit în pustiul Rilei şi, intrând într-un copac scorburos, petrecea în post, în rugăciune şi în lacrimi, rugându-se lui Dumnezeu neîncetat. În acel loc a locuit şaizeci de ani, hrănindu-se numai cu buruieni. Faţă omenească n-a văzut, ci numai fiare sălbatice.

Văzând Dumnezeu marea răbdare a lui Ioan, a poruncit ca în acel loc să crească mazăre şi cu aceasta s-a hrănit fericitul mulţi ani.

Apoi, nişte păstori, văzându-l, au spus despre dînsul altor oameni şi au început oamenii a veni la dânsul, aducându-şi bolnavii lor şi câştigând sănătate cu sfintele lui rugăciuni.

Vestea despre cuviosul Ioan s-a dus în tot pământul acela şi mulţi, râvnind la îmbunătăţita viaţă a sfântului, au vrut să locuiască cu dânsul. Au făcut biserică în peştera care era în apropiere, apoi au întemeiat mănăstire, având începător şi păstor pe cuviosul Ioan. Iar el, având grijă bine de turma sa, a adus la Domnul pe mulţi şi a făcut minuni.

Ajungînd la adânci bătrâneţi, şi-a dat obştescul sfârşit cu pace, mutându-se la neîmbătrânita fericire. A fost îngropat de ucenicii săi, cărora li s-a arătat după o vreme oarecare, poruncindu-le să mute moaştele lui în cetatea Sredsca, iar ei, descoperind mormântul, au văzut trupul sfântului întreg, nedat stricăciunii şi bună mireasmă slobozind. Au prea mărit pe Domnul şi cu cinste l-au mutat la Sredsca, punîndu-l în Biserica Sfântului evanghelist Luca. Mai pe urmă s-a zidit o biserică foarte frumoasă în numele lui şi a fost pus în ea trupul cuviosului care făcea minunate şi prea mărite tămăduiri.

Trecând multă vreme, craiul unguresc, pornindu-se cu multă oaste asupra pământului grecesc, l-a prădat şi, ajungând la cetatea Sredsca, a luat racla cu trupul cuviosului - căci auzise de minunile sfântului - şi a poruncit să ducă cu cinste racla în ţara sa şi să-l pună în biserica din cetatea care se numea Ostrogoma.

Arhiepiscopul Ostrogomei, auzind că cuviosul Ioan de la Rila este plăcut înaintea lui Dumnezeu şi prea mărit prin minuni în toate ţările, nu credea. "Nu ştiu pe acesta a fi pomenit în scripturile cele vechi", zicea el. Atunci nu voia să meargă să se închine sfântului. Şi de năprasnă s-a legat limba lui cu amuţire. El, cunoscând pricina amuţirii lui, căci hulise pe cuviosul, a alergat degrabă la racla sfântului şi, căzând la pământ, l-a sărutat, cerând iertare. Iar Sfântul Ioan, plăcutul lui Dumnezeu, ascultând degrabă pe arhiepiscop, în acelaşi ceas i-a dezlegat limba şi iar i-a dat graiul curat. Apoi el, câştigând tămăduire, cu plângere îşi mărturisea la toţi greşeala săvârşită.

Alte multe şi prea mărite minuni şi tămăduiri a făcut sfântul în pământul unguresc. Socotindu-le pe toate acestea craiul, minunându-se de prea măritele minuni ale sfântului şi cuprinzându-se de spaimă mare, a împodobit racla lui cu argint şi cu

aur şi, sărutând moaştele lui, le-a trimis cu mare cinste înapoi la Sredsca şi iarăşi s-au aşezat moaştele lui în sfânta sa biserică, în anul 6605 sau 1090 după Hristos.

Nu după multă vreme, Dumnezeu a binevoit să înnoiască iarăşi stăpînirea româno-bulgară cea învechită de silnicia grecească şi a înălţat fruntea împărăţiei româno-bulgăreşti, prin iubitorul de Hristos împăratul Ioan Asan. Acesta, la începutul împărăţiei sale, înnoind cetăţile cele căzute şi întărindu-le, umbla cu oastea, supunând oraşe şi luând cetăţi. Apoi, ajungând şi la Sredsca şi pustiind-o, a văzut pe Sfântul şi cuviosul Ioan de la Rila şi, auzind cele prea mărite despre dânsul, s-a închinat sfintei racle şi, sărutând cinstitele lui moaşte, le-a mutat cu slavă în împărăteasca sa cetate Târnovo, prin Vasile patriarhul. Acolo le-a pus în biserica cea zidită pentru el, slăvind pe Unul în Treime Dumnezeu, pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, căruia şi de la noi să-I fie cinste şi slavă în veci. Amin.

Sursa: **https://calendar.ortodox.md/calendar/entry/RO/899**

Sfântul Ioan de la Rila, ocrotitorul Bulgariei (18 august)

Posted by Laurenţiu Dumitru

Prăznuirea Sfântului Ioan de la Rila, ocrotitorul Bulgariei (18 august)

Sfântul Ioan de Rila (cca. 867 – 946) este cunoscut ca ocrotitor al poporului bulgar și unul dintre cei mai reprezentativi sfinți ai Bisericii Ortodoxe Bulgare. Sfântul Ioan de Rila a fost unul dintre primii sfinți canonizați după încreștinarea bulgarilor. Este atât întemeietorul monahismului bulgar cât și al primului așezământ monahal din Bulgaria, Mănastirea Rila.

Sfântul Ioan de Rila s-a născut la anul 867 in Skrino, la poalele Muntelui Osogovo (Dupnitsa de astazi). A fost contemporan cu Boris I, cu fiul său Vladimir, Țarul Simeon I cel mare, și cu fiul celui din urmă, Țarul Petru I.

Inițial păstor, la vârsta de 25 de ani a ales să-și trăiască viața în singurătate și rugăciune. Sfântul Ioan de Rila a trăit în singurătate în mai multe locuri, înainte de a se duce în Munții Rila, unde și-a petrecut restul vieții.

Sfântul Ioan de Rila era cunoscut, încă din timpul vieții, ca făcător de minuni. Vestea aceasta s-a răspândit cu ușurință în întreaga țară, ajungând până în capitala Imperiului Bulgar. Țarul Petru I a întreprins o călătorie de 120 km, până în Munții Rila, pentru a se întâlni cu Sfântul Ioan și a lua povățuire duhovnicească.

Întâlnirea lor este descrisă în detaliu într-una din „Viețile" Sfântului precum și în „Testamentul" Sfântului Ioan. După o lungă călătorie, Țarul Petru I a ajuns la locul unde se nevoia Sfântul Ioan, însă sfântul refuza să-l întâlnească pe împărat în persoană. Împăratul a trimis un soldat pentru a-i oferi darurile pe care la adusese sfântului. Sfântul Ioan a păstrat numai o mică parte din mâncare, și i-a înapoiat tot aurul și celelalte daruri de valoare, spunându-i țarului că nu călugării au nevoie de aur, ci împărații, pentru a putea apăra țara și a-l oferi săracilor.

Cu puțin înainte de moartea sa (18 august 946), Sfântul Ioan de Rila și-a scris „Testamentul" ce se păstrează până în zilele noastre. La puțin timp după moartea sa, moaștele sale, făcătoare de minuni, au fost mutate în Sofia, în timpul lui Petru I.

După ce regele maghiar Bella II a cucerit Sofia în 1183, moaștele Sfântul Ioan de Rila au fost trimise în capitala Ungariei, Esztergom, unde au rămas timp de 4 ani, până în 1187, când au fost readuse în Sofia.

În anul 1194, Țarul Ivan Asen I a ordonat ca moaștele Sfântului să fie mutate în Veliko Târnovo, noua capitală. Supraviețuind cuceririi turcești a orașului din 1393, au fost înapoiate Mănăstirii Rila în anul 1469 cu permisiunea Sultanului Murad II.

Sfântul Ioan de Rila este reprezentat pe reversul monedei bulgare de o leva începând cu anul 2002. Este prăznuit pe 18 august și pe 19 octombrie.

Foto sus: Icoana Sfântului Ioan de la Rila ce se află în Mănăstirea Hilandar, Sfântul Munte Athos

Foto jos: Mănăstirea Rila, Bulgaria.

Sursa:
https://sfantulmunteathos.wordpress.com/2020/08/18/sfantul-ioan-de-la-rila-ocrotitorul-bulgariei-18-august/?fbclid=IwAR1xjl7iyUX6M_lnHuYgYokGTN3u85tNC0ezSA4pdpjv-AUWOLoCpxWouyA

Cuviosul Ioan din Rila - pustnicul tămăduitor de suflete. Testament duhovnicesc

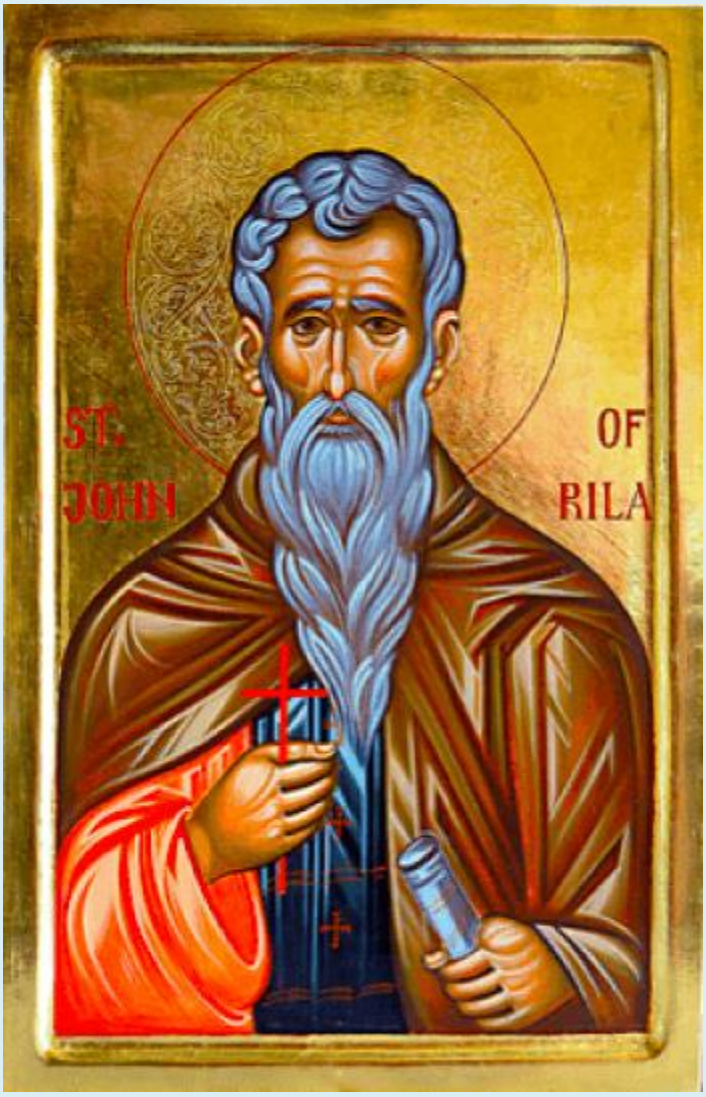

Familia ortodoxă, nr. 10 (93)/ 2016: Cuviosul Ioan din Rila - pustnicul tămăduitor de suflete (†19 octombrie)

„Viaţa duhovnicului este o nesfârşită mucenicie“, spunea un Stareţ cu viaţă sfântă. Şi toate nefericirile - se pune chezaş un altul - vin din faptul că nu întrebăm, cu rugăciune, pe duhovnicii-stareţii puşi să ne povăţuiască - neputinţa sădită în firea căzută moştenită de la protopărinţii noştri, căci dacă Adam l-ar fi întrebat pe Domnul înainte să guste rodul, Domnul l-ar fi luminat şi Adam n-ar mai fi greşit. Cuprinşi de un soi de necredinţă, adesea uităm că duhovnicul îşi săvârşeşte slujirea

în Duhul Sfânt, Care lucrează în chip nevăzut în el, şi doar de noi ţine să avem „urechi de auzit” cuvintele pe care Acesta are a ni le zice.

Toate cele ale vieţii duhovniceşti ţin de legătura noastră cu Dumnezeu. În măsura în care avem credinţă neclintită că El este viu şi ne poartă de grijă precum o mamă de copilaşii ei, avem şi îndrăzneala să urmăm cuvântului Părintelui duhovnicesc. „Cel ascultător, deschis, se îmbogăţeşte cu experienţă, treptat se înalţă din putere în putere, se învaţă ca din toate să dobândească folos”, ne încredinţează un astfel de Părinte, adăugând: „Iscoditorul însă, cel înclinat a se sminti, cel neîncrezător, mai cu seamă cel mândru, nici de la proroc nu se va folosi, şi la făcătorul de minuni nimic nu va întrezări, şi va rămâne defăimat până în sfârşit“.

Duhovnicul-Stareţul cel desăvârşit, întotdeauna şi în toate vremile, nu a fost uşor de găsit. Dar prea puţini sunt şi ucenicii în stare să trăiască sub un duhovnic în adevăratul înţeles al cuvântului, mai cu seamă în zilele noastre - când fiii duhovniceşti se călăuzesc pe ei înşişi, nădăjduiesc în ei înşişi, pe toate le ştiu, sunt nerăbdători, nesmeriţi, „deştepţi”. Taina povăţuirii duhovniceşti, zic Sfinţii Părinţi, este „o şcoală aparte, care duce la adevărata cunoaştere de Dumnezeu; în această şcoală multe sunt deosebite, neasemănătoare cu celelalte şcoli, iar învăţătorul în ea este Dumnezeiescul Har”.

Unul dintre aceşti adevăraţi „doctori de suflete”, dascăl al Harului şi purtător de Lumină care se revărsa peste hotarele ţinutului unde a vieţuit, începător al vieţii pustniceşti, dar nu mai puţin întemeietor de mănăstiri şi povăţuitor cu discernământ, este cuviosul Ioan de la Rila. Dincolo de lucrarea sa lăuntrică, de nevoinţele cele văzute şi nevăzute, de darurile cu care l-a învrednicit Dumnezeu, cuviosul Ioan rămâne pentru omul zilelor noastre, prin „Testamentul duhovnicesc” pe care ni l-a lăsat moştenire, un prototip de duhovnic plin de experienţă de Sus - „Bătrân întru Duhul” îndrumător pe cărările înguste ale mântuirii, care a primit şi a dat mai departe predania cea purtătoare de viaţă, prin acel tainic şi dumnezeiesc „aşezământ al Stăreţiei”.

„Iată, m-am sălăşluit în pustie”

Cuviosul s-a născut în anul 876 într-o familie evlavioasă din satul Skrino, aflat în apropierea străvechii cetăţi Sardica (Sofia de astăzi). De mic l-a cucerit dragostea lui Dumnezeu; iubea biserica, asculta cu mare atenţie cuvintele Evangheliei şi ale dumnezeieştilor slujbe, postea şi se ruga. După ce a rămas orfan, Ioan s-a hotărât „să lepede toată grija cea lumească” şi a luat chipul cel îngeresc de viaţă în Mănăstirea Sfântului Dimitrie de lângă Skrino.

Aşa a petrecut o vreme, hrănindu-se cu cuvântul lui Dumnezeu şi crescând cu Duhul. După ce a sporit în lucrarea virtuţilor, cuviosul a urmat chemării dumnezeieşti şi, doar cu haină de pe el, a plecat la pustie, în muntele pe care Domnul i-l arătase. Acolo s-a nevoit după cuvântul psalmistului: „Iată, m-am sălăşluit în pustie şi asteptat-am pe Dumnezeu, Cel ce mă mântuieşte de puţinătatea sufletului şi de vifor” Psalm 54:7-8. Mânca doar verdeţuri, şi numai după asfinţitul soarelui, dar niciodată nu-şi îngăduia să se sature, şi îşi ostoia setea cu apă de izvor. Pe lângă lupta de la trup, era atacat şi de dracii care, în chip de fiare sălbatice, veneau să-l îngrozească şi să-l izgonească din pustie. Cuviosul rămânea însă neclintit, ţinându-şi toată nădejdea la Domnul şi adâncindu-se în privegheri, metanii şi postire.

„Petrec în Ceruri, de unde îl aştept pe Mântuitorul”

Într-o zi, îndemnaţi de diavol, au năvălit peste sfânt o ceată de tâlhari. Aceştia l-au bătut fără milă, l-au târât din peştera sa şi, izgonindu-l, i-au poruncit să nu mai calce niciodată acolo. Cuviosul, urmând cuvintelor Domnului, care a zis: „Când vă vor prigoni în această cetate, fugiţi în cealaltă” Matei 10:23, a fugit departe, în altă pădure.

Acolo, asemenea lui Avraam, s-a adăpostit într-un stejar uriaş. Iar Dumnezeu, Cel ce făgăduise: „Nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca” Matei 6:25, S-a îngrijit în chip minunat de robul său cel credincios, şi a poruncit pământului să rodească mazăre.

Şi, precum lumina nu poate fi cuprinsă de întuneric, aşa şi belşugul de har agonisit de cuviosul Ioan nu putea rămâne ascuns, ci trebuia să se reverse peste poporul lui Dumnezeu. Cei dintâi care l-au cercetat pe cuvios, în urma unei descoperiri minunate, au fost ciobanii care-şi păşteau turmele în acele ţinuturi. Dintr-odată, oile au început să alerge departe de cărare, prin locuri pustii şi neumblate. Ciobanii au fugit după ele, încercând să le oprească, dar în zadar. În cele din urmă, le-au prins din urmă stând liniştite la stejarul cuviosului Ioan. Uimiţi să vadă om în acea pustietate, l-au întrebat cine este, de unde se trage, cum a ajuns acolo. Cuviosul le-a răspuns: „După cuvântul apostolului, eu petrec în Ceruri, de unde îl aştept pe Mântuitorul cf Filipeni 3. 20. Pământul Tatălui meu este Noul Ierusalim, cetatea lui Dumnezeu. Ţara mea şi cetatea de unde mă trag nu e nevoie să le cunoaşteţi”.

„Nu pentru dreptatea mea, ci pentru a Ta bunătate…”

Odată, nişte creştini au vrut să meargă la cuviosul Ioan să primească binecuvântare. Lor li s-a alăturat şi un bărbat chinuit de un duh necurat, care căuta izbăvire. Nu mai aveau mult până să ajungă, că îndrăcitul a căzut la pământ, tăvălindu-se şi urlând: „Mă arde ca focul, nu mai pot merge!”. Ceilalţi l-au legat ca să nu-i mai lovească şi l-au dus pe sus la cuvios.

După cuvântul Sfinţilor Părinţi, „duhovnicul trebuie să se bucure atunci când Domnul îi aduce vreun suflet la pocăinţă şi, după harul ce-i este dat, dator este să tămăduiască acel suflet, iar pentru aceasta va primi de la Dumnezeu mare milă, ca un bun păstor al oilor sale”.

Aşa a făcut şi cuviosul Ioan. I-a binecuvântat pe cei ce veniseră şi i-a întrebat ce vor de la el. I-au spus despre ei şi despre lunatic. Atunci cuviosul a căzut la pământ, a lăcrimat şi, cu suspine din inimă, s-a rugat aşa: „Doamne, nu pentru dreptatea mea, ci pentru a Ta bunătate şi milosârdie, nu îngădui ca omul acesta să mai pătimească”. Şi, pe dată, dracul a ieşit din acel bărbat, care a început să slăvească şi să-L laude pe Dumnezeu. Văzând cele întâmplate, toţi s-au zdrobit la inimă. Cuviosul le-a hrănit sufletul cu poveţe duhovniceşti şi trupul cu mazărea cea binecuvântată, şi i-a trimis la casele lor, oprindu-i să se mai întoarcă.

Aşa a vieţuit Sfântul Ioan şaisprezece ani, în singurătatea pustiei, având tovarăşi doar fiarele pădurii şi cetele îngereşti.

„Că mie a vieţui este Hristos, şi a muri un câştig”

Vestea sihastrului cel făcător de minuni a ajuns până la Ţarul Petru I al Bulgariei. Acesta a ţinut să-i trimită cuviosului, în semn de preţuire, un potir plin cu aur.

Cuviosul Ioan i-a trimis drept răspuns această scrisoare: „Ioan cel sărac, prea cinstitului stăpânitor al sceptrului Bulgariei, Petru: Pentru credinţa şi râvna ta primesc potirul, însă aurul sunt silit să-l trimit înapoi. Ce să facă cu aurul cel ce se mulţumeşte să mănânce pâine fără să se îndestuleze, şi să bea apa doar cât să-şi umezească limba uscată? «Că mie a vieţui este Hristos, şi a muri un câştig» Filipeni 1, 21.

Şi chiar şi tu, cel ce porţi cununa împărătească, să nu te încânţi de aur, căci stă scris: «Bogăţia de ar curge, nu vă lipiţi inima de ea» Psalm 61:10 Bogăţia trebuie folosită pentru oastea şi armele împărăţiei, nu pentru plăcerea împăratului; este pentru cei bolnavi şi săraci, pentru cei goi şi fără casă.

Dacă voieşti a moşteni Împărăţia Cerurilor, fii darnic, aşa cum Tatăl nostru cel din Ceruri darnic este. Fugi de nedreptate şi de jaf. Fii blând, împăciuitor şi nepărtinitor, şi ţine deschişi ochii tăi. Să se reverse peste toţi untdelemnul milei tale, şi să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta. Veseleasca-se săracii când pleacă de la curtea ta. Poarte-ţi boierii laude pe buze. Strălucească-ţi hlamida cu lumina bunei-săvârşiri. Fie-ţi vlăstari suspinurile şi lacrimile. Ai pururea în cuget pomenirea morţii. Adună-ţi-se neîncetat gândurile la dorul Împărăţiei. Închină-te la picioarele Maicii noastre, Biserica. Pleaca-ţi cu osârdie genunchii şi capul înaintea arhiepiscopului ei, că Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor, văzând osârdia ta, să îţi dea răsplata «cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, pe care le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El» 1 Corinteni 2:9“.

Ţarul a citit scrisoarea şi a sărutat-o cu dragoste, apoi a pus-o în sân, lângă inimă, ca pe o comoară de mare preţ.

„Să nu mă jeliţi, că nevăzut voi fi cu voi”

Spun Părinţii că dacă omul nu va observa şi nu va îndrepta ceva în sufletul său, nu-şi va putea afla nu numai un adevărat Părinte duhovnicesc, ci nici măcar un simplu povăţuitor; şi chiar dacă îi va afla pe unii dintre aceştia, ei înşişi îl vor ocoli.

„Pentru încrederea în duhovnic, sufletul se întăreşte de fiecare dată prin cuvântul lui, şi răbdând ani de zile, rezultatul este că se învaţă a se lupta cu dracii, devine mai bărbătos, primind adesea ajutor de la Dumnezeu pentru rugăciune, îşi cunoaşte propria neputinţă, se smereşte; iar smerenia este nebiruita biruinţă asupra dracilor. Iar de cel care plânge pentru păcatele sale nici dracii, nici orice altă frică nu se pot apropia”, ne dă mărturie un astfel de Părinte duhovnicesc.

Aşa a fost şi legătura dintre cuviosul Ioan şi ucenicii săi, pe care Dumnezeu i-a adunat în chip tainic în jurul lui - paradoxal, pentru un om care toată viaţa a căutat să se însingureze, şi a sfârşit prin a da naştere la mulţime de fii duhovniceşti, încă şi după moarte. Aceşti „copii ai Domnului” s-au întărit cu încrederea în stareţul lor, şi prin încrederea lor au devenit greu de atins smintelilor; i s-au supus, nu s-au zorit, nu au avut pretenţii, au fost faţă de el cu dăruire, cu dragoste, cu simplitate - deschişi, ascultători, fără iscodire, ştiind din experienţă că cel deschis şi ascultător cu duhovnicul pururi capătă folos, în orice împrejurare.

Simţind că se apropie mutarea sa la Domnul, Sfântul Ioan şi-a adunat copiii duhovniceşti şi le-a zis: „După ce mă voi duce de la voi, să nu mă jeliţi, că nu vă voi părăsi, ci nevăzut voi fi cu voi“. Şi-au dat apoi cea mai de pe urmă sărutare, şi

Sfântul Ioan a primit sfântul Trup şi scumpul Sânge al lui Hristos. Cum stătea întins la pământ, şi-a ridicat mâinile către Cer şi a rostit: „Doamne, în mâinile Tale îmi încredinţez duhul“. Era 18 august 946.

La câţiva ani după adormirea sa, din mormântul Sfântului a început să iasă o mireasmă dulce şi foarte plăcută. Ucenicii au deschis sicriul şi i-au găsit trupul întreg, neatins de putreziciune şi bine-mirositor.

„Vă încredinţez Celui ce este Izvorul întregii-înţelepciuni…”

De la Sfântul Ioan, pe lângă sfintele sale moaşte şi rugăciunea înaintea scaunului împăratului Slavei, ne-a rămas şi unul din cele mai vechi „testamente” duhovniceşti, dreptar şi mărturie despre viaţa în Hristos - „comoară neîmpuţinată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică” Luca 12:33.

„Bunul Dumnezeu, pentru a cărui iubire am dispreţuit toate şi am îndurat foamea şi setea, îngheţul şi arşiţa soarelui şi goliciunea trupului, nu m-a părăsit nici o clipă, ci ca un Părinte milostiv şi iubitor de oameni mi-a îndestulat din belşug toate nevoile. Ce voi putea răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie? Multe sunt binefacerile Lui către mine, căci a căutat dintru înălţimea Lui cea sfântă cu milostivire spre smerenia mea şi m-a ajutat să rabd totul, căci tot darul cel bun de la El este, şi tot darul desăvârşit de Sus vine.

Simţindu-mi sfârşitul apropiindu-se grabnic, m-am gândit să vă las o povaţă părintească, aşa precum părinţii trupeşti lasă fiilor lor moştenire pământească, că, atunci când veţi pomeni pe Părintele vostru după Sfântul Duh, să nu uitaţi moştenirea lăsată de el. De aceea m-am gândit să vă las acest testament simplu şi fără de înţelepciune, încât, avându-l neîncetat în minte, să vă întăriţi trupeşte şi sufleteşte intru Domnul şi să înaintaţi prin virtuţi în frică de Dumnezeu. Căci eu cred în Dumnezeul meu pe care Îl slujesc din tinereţile mele şi Căruia cu osârdie m-am supus, că după plecarea mea din acest loc care până acum a fost pustiu şi neprimitor se vor sălăşlui aici mulţime de pustnici, împlinindu-se cele scrise: «Mulţi sunt copiii celei părăsite, mai mulţi decât ai celei care are bărbat» Isaia 54:1.

Pentru aceasta, copiii mei pe care v-am adunat intru Domnul, odraslele mele, nu nesocotiţi poveţele Părintelui vostru, şi iar vă zic împreună cu apostolul: «Iarăşi sufăr durerile naşterii, până ce Hristos va lua chip în voi» Galateni 4:19.

Mai întâi, vă las să păziţi credinţa sfântă, curată şi neîntinată de vreo rea cugetare, aşa cum am primit-o de la Sfinţii Părinţi, fără să vă «lăsaţi furaţi de învăţăturile străine, cele de multe feluri» Evrei 13:9. «Staţi neclintiţi şi ţineţi predaniile pe care le-aţi primit» 2 Thessaloniceni 2:15 şi cele ce aţi văzut la mine. Nu vă abateţi nici la dreapta, nici la stânga, ci mergeţi pe calea împărătească.

Mai cu seamă să vă păziţi de şarpele iubirii de arginţi, că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor, după cuvântul apostolului, care o numeşte «închinare la idoli» Coloseni 3:5. Să nu căutaţi să fiţi cunoscuţi şi iubiţi de împăraţii şi mai-marii lumii acesteia, nici să nu nădăjduiţi în ei, părăsind pe Împăratul Ceresc. Căci şi Proorocul Ieremia ne vesteşte, grăindu-ne: «Blestemat fie omul care se încrede în om» Ieremia 17:5-6. După ce numeşte relele, el adaugă: «Binecuvântat este omul care nădăjduieşte întru Domnul» Ieremia 17:7.

„Şi voi să fiţi una”

Şi aşa precum v-a adunat la un loc harul Sfântului Duh, tot astfel şi voi să tindeţi să vieţuiţi cu un suflet şi un cuget, respirând împreună, căutând numai la răsplata veşnică pe care Dumnezeu a făgăduit-o celor ce L-au iubit pe El. De Dumnezeu grăitorul proroc David grăieşte: «Iată acum ce este bun şi ce este frumos, decât numai a locui fraţii în unire» Psalm 132:1. Iar un alt cântăreţ bisericesc de-Dumnezeu insuflat adăugă: «Acestora a făgăduit Dumnezeu viaţa veşnică». Şi Însuşi bunul nostru Stăpân Domnul Iisus Hristos ne spune cu buzele Sale prea curate: «Acolo unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor» Matei 18:20.

Să fiţi ca un singur trup întru Domnul, care are mădulare deosebite - unul este capul ce cârmuieşte, alţii picioarele care trudesc şi poartă poveri, iar ceilalţi alte părţi ale trupului, astfel încât toţi să fie un singur trup duhovnicesc în Domnul, cârmuit şi îndrumat de un suflet cuvântător şi raţional - adică în cugetare duhovnicească - fără să fie vreo despărţire. Iar când veţi întemeia o astfel de rânduială şi vieţuire după Domnul, atunci şi El se va sălăşlui în mijlocul vostru, călăuzindu-vă în chip nevăzut prin harul Său.

Nu căutaţi să ocupaţi locurile cele dintâi, nici să fiţi cei dintâi, ci amintiţi-vă de Cel ce a zis: «De va vrea cineva să fie întâiul, să fie cel din urmă dintre toţi şi slujitor tuturor» Marcu 9:35. Alegeţi-vă povăţuitori şi puneţi-vă ocârmuitori dintre cei pe care Dumnezeu vi-i arată, pe bărbaţii despre ale căror nevoinţe duhovniceşti mărturisesc toţi, care covârşesc pe toţi prin înţelepciune, cugetare duhovnicească şi vârstă, care să păstorească bineplăcut lui Dumnezeu turma încredinţată lor.

Dacă însă toţi vă veţi porni cu dorinţa să fiţi căpetenii, întâi-stătători, îndrumători, tâlcuitori şi învăţători, se vor ivi în mijlocul vostru vrajbe, certuri, gâlcevi, clevetiri, pizmă şi alte patimi vătămătoare. Atunci să ştiţi lămurit că Hristos nu se află în mijlocul vostru, căci Hristos nu este învăţător al vrajbei şi al împotrivirii (nesupunerii), ci al păcii şi unirii. El se roagă Tatălui pentru sfinţii Săi ucenici ca aceştia să fie una, adică uniţi în cuget - şi nu numai ei, ci toţi care prin aceştia cred în El, zicând astfel: «Părinte Sfinte, păzeşte-i în numele Tău, ca să fie una, precum suntem şi Noi» Ioan 17:11 şi iarăşi: «Dar nu numai pentru aceştia Mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor, ca toţi să fie una...» Ioan 17:20-21. Tot astfel şi voi să fiţi una, şi să fie pace între voi, căci Hristos spune ucenicilor Săi: «Pace vă las vouă, Pacea Mea o dau vouă» Ioan 14:27.

Să ţineţi cu tărie pravilele bisericeşti, fără să lepădaţi şi fără să dispreţuiţi nimic din cele pe care Sfinţii Părinţi le-au rânduit. Mâinile voastre totdeauna să lucreze şi să aveţi neîncetat pe buze rugăciunea: «Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul».

Încă multe am a vă spune, copiii mei iubiţi intru Domnul, dar nu-mi stă în putinţă să vă scriu toate. Vă încredinţez Celui ce este Izvorul întregii înţelepciuni şi minţii, adevăratul Mângâietor, Duhul Sfânt şi de viaţă dătător, ca El să vă dea înţelepciune, să vă călăuzească, să vă povăţuiască spre toată fapta cea bună. Harul lui Dumnezeu să fie cu voi cu toţi şi să vă ferească de tot răul”.

Radu Hagiu

Sfântul Serafim Sobolev - Cuvânt la sărbătoarea Sfântului Ioan de Rila

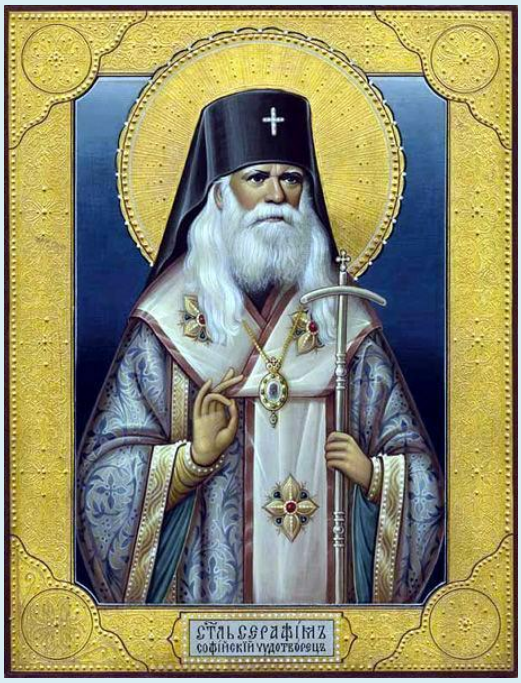

Astăzi, Sfânta Biserică prăznuieşte pomenirea prea cuviosului Ioan de la Rila, făcătorul de minuni.

Acest mare bineplăcut al lui Dumnezeu este una din cele mai scumpe comori duhovniceşti din Bulgaria. Prea cuviosul Ioan este slava şi frumuseţea Bisericii bulgare.

Lumina lui harică se revarsă departe peste graniţele Bulgariei. El este cinstit, pe lângă Biserica Bulgară, de toate Bisericile Ortodoxe şi mai ales de Biserica Rusă. În Rusia există oraşul Râlsk întemeiat în cinstea Sfântului Ioan de le Rila.

La sfârşitul Războiului de eliberare, conducerile bisericească şi civilă ale Bulgariei au dăruit Bisericii Ruse mâna dreaptă a marelui făcător de minuni de la Rila, care până acum se află în Rusia.

Dar mai ales a început să fie cinstit prea cuviosul Ioan în pământul nostru rus odată cu apariţia luminătorului bisericesc părintele Ioan de Kronstadt, care a purtat acelaşi nume. Slava duhovnicească a acestui mare păstor în mare măsură se datorează ocrotitorului lui ceresc, prea cuviosul Ioan de la Rila.

Părintele Ioan de Kronstadt îl iubea foarte mult, se asemăna lui prin vieţuirea asemenea îngerilor şi ca semn de adâncă evlavie, ridica în cinstea prea cuviosului Ioan biserici şi altare. Nu putem trece cu vederea, iubiţilor întru Hristos fraţi şi surori, asemănarea izbitoare pe care o vedem în vieţile acestor doi mari drepţi.

Când diavolii aduceau lupte prea cuviosului Ioan, iar oamenii îl ocărau, el răbda toate acestea cu blândeţe şi smerenie.

Când prea cuviosul Ioan era deja dăruit de Dumnezeu cu marile daruri ale Sfântului Duh, la el au adus odată un îndrăcit şi-l rugau să se roage pentru tămăduirea bolnavului. Dar Sfântul Ioan a zis: „Cine sunt eu, ca să îndrăznesc să fac un lucru, care este mai presus de puterile mele? Eu sunt atât de păcătos, că nu sunt vrednic nici măcar să-mi ridic ochii la cer". Totuşi, îi cereau în continuare să se roage. Prea cuviosul a fost de acord, dar cu condiţia ca împreună cu el să se roage şi ceilalţi. Şi cum prea cuviosul Ioan a ridicat mâinile sale către Dumnezeu, duhul rău a ieşit din cel îndrăcit.

În acelaşi fel şi părintele Ioan de Kronstadt, asemănându-se făcătorului de minuni de la Rila şi datorită smereniei lui adânci, cerea şi altora să se roage împreună cu el pentru cei bolnavi.

Odată, el a fost foarte defăimat prin cuvinte urâte de un cântăreţ al catedralei „Sfântul Andrei" unde părintele Ioan era paroh. Păstorul din Kronstadt, în loc să-l alunge pe cântăreţul obraznic, a început să-l roage să se liniştească, să se aşeze şi să discute în pace şi dragoste. Dar cântăreţul îl certa atât de tare, încât minunata smerenie şi blândeţea îngerească a părintelui Ioan n-a avut nici un efect asupra lui, până când la părintele Ioan a intrat alt cântăreţ, educat şi învăţat, care imediat l-a oprit pe conslujitorul grosolan strigând: „Auzi, mujicule, cum îndrăzneşti să-ţi superi parohul?"

Mulţi ani, părintele Ioan a răbdat smerit hulele şi clevetirile teribile de la ajutorul său, protoiereul şi chelarul catedralei „Sfântul Andrei". El putea să ceară Sfântului Sinod, al cărui membru era chiar în acea vreme, să-l mute de la el în alt loc pe părintele chelar, dar părintele Ioan nu se plângea nimănui şi tăcea.

Când părintele Ioan s-a îmbolnăvit de moarte, în suferinţa grea în care se afla şi cerea când să-l pună în fotoliu, când să-l aşeze pe pat, aflând de suferinţa lui, părintele chelar s-a căit. Conştiinţa l-a mustrat. El a venit la părintele Ioan să-i ceară scuze şi să se ierte cu el. În acel moment părintele Ioan stătea semiconştient în fotoliu. Când i s-a spus că a venit părintele chelar, atunci părintele Ioan şi-a adunat

ultimele puteri, s-a ridicat, s-a apropiat de părintele chelar, i s-a închinat şi i-a sărutat mâna.

Această mare smerenie a avut un efect atât de mare asupra părintelui chelar, încât ochii i s-au umplut de lacrimi, iar el a căzut la picioarele părintelui Ioan. Din acel moment el a început să spună tuturor că părintele Ioan este un mare bineplăcut al lui Dumnezeu şi că este asemenea cu drepţii care au existat în Biserica Ortodoxă din primele veacuri ale creştinismului.

Cu ce învăţătură mântuitoare trebuie să rămânem, iubiţilor, din toate cele spuse? Dacă un asemenea luminător ca părintele Ioan de Kronstadt se asemăna prea cuviosului Ioan de la Rila şi învăţa de la el viaţa îngerească, atunci cum noi, oameni păcătoşi, nu trebuie să ne asemănăm lui, nu trebuie să învăţăm de la el virtuţile creştineşti?

La aceasta ne îndeamnă Sfântul apostol Pavel, zicând: „Aduceţi-vă aminte de mai marii voştri, şi urmaţi-le credinţa" (Evrei 13, 7).

Cu ce trebuie să ne asemănăm şi ce, mai ales, trebuie să învăţăm de la prea cuviosul Ioan de la Rila? El era întruchiparea smereniei. Nu în zadar în primele cuvinte ale troparului cântat în cinstea prea cuviosului Ioan el este numit temelia pocăinţei.

Iar ce poate fi temelia, dacă nu smerenia? Domnul a binevoit să pună anume smerenia ca temelie întregii noastre vieţi creştineşti, pentru care a şi zis: „Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăţia Cerurilor" (Matei 5,3).

Iată de ce Domnul, pentru a ne uni cu El, ne cere aceeaşi smerenie, când zice: „Veniţi la Mine...şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima" (Matei 11, 28 -29).

Pentru a dobândi această smerenie şi mai ales în faţa sfintei Biserici Ortodoxe, ne cheamă prea cuviosul Ioan nu doar prin viaţa lui, ci şi prin scrierile sale. În învăţăturile sale, ajunse până în zilele noastre, prea cuviosul Ioan ne roagă să păstrăm cu sfinţenie învăţătura Bisericii şi să nu ne îndepărtăm de ea cu nici o iotă.

Iar într-o epistolă îl povăţuieşte pe ţarul bulgar Petru şi prin el pe noi toţi, să cădem cu pocăinţă la picioarele Maicii noastre Biserica. Iată ce smerenie faţă de Biserică ne cere prea cuviosul Ioan.

Dar, vai, cât de rar se întâlneşte între noi asemenea smerenie! Cât de mulţi ortodocşi, în loc de smerenie, au mândrie în ce priveşte Maica noastră Biserica şi învăţătura ei.

În ultima vreme, ca niciodată, un indiciu caracteristic al vieţii noastre nu este credinţa ortodoxă, ci cea eretică. Avem în vedere multitudinea ereziilor care tulbură Biserica Ortodoxă din toate părţile.

Sunt, de exemplu, mulţi asemenea ortodocşi care cred în Hristos, iar existenţa diavolului o neagă. Dar dacă diavolul şi duhurile lui rele nu există, atunci de ce se povesteşte în Evanghelie atât de mult despre izgonirea diavolilor din oameni de către Hristos, despre tămăduirea de către El a îndrăciţilor?

Mai mult, Sfântul Ioan Teologul spune în prima sa epistolă: „Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului" (I Ioan 3, 8). Astfel, prin negarea existenţei diavolului, noi negăm dogma fundamentală a credinţei noastre - despre venirea Fiului lui Dumnezeu în lume, pentru răscumpărarea şi izbăvirea noastră de diavol, căci altfel apariţia lui Hristos în lume devine de prisos.

În simbolul credinţei noi mărturisim adevărul dogmatic despre Biserică, spunând: „Cred întru Una Sfântă, Sobornicească şi Apostolească Biserică". Dar mulţi dintre creştinii ortodocşi răstoarnă această dogmă, spunând că ne mântuim nu numai în Biserica Ortodoxă, dar şi în cea catolică şi în cea luterană şi în orice adunare sectară.

Aceşti aşa numiţi „creştini ortodocşi" nu vor să ştie că Harul renăscător al Sfântului Duh, pe care-l primim la Botez prin Taina sfintei Mirungeri, lucrează şi ne mântuieşte doar în Biserica Ortodoxă.

Precum în arca lui Noe s-au salvat de potop numai cei care se aflau în ea şi care preînchipuia sfânta noastră Biserică, aşa şi acum primim mântuire numai aici, în Biserica Ortodoxă, şi niciunde în altă parte.

Din păcate, în Biserica Rusă se întâlnesc asemenea „teologi" care afirmă că dogmele Bisericii Ortodoxe, ca orice ştiinţă, sunt supuse dezvoltării, schimbării, distrugerii şi înlocuirii cu formulări noi.

Dar, în esenţa lor, dogmele noastre sunt cuvintele lui Hristos, ele, precum mărturiseşte Epistola patriarhilor răsăriteni, sunt luate din Evanghelie. Prin urmare,

dacă spunem că dogmele sunt supuse dezvoltării, atunci înseamnă să afirmăm că şi cuvintele lui Hristos, cuvintele Evangheliei, sunt supuse schimbării.

Astfel, vedem pe faţă nu doar tendinţa spre distrugerea tuturor dogmelor Bisericii Ortodoxe, dar şi sacrilegiul privitor la gândul că se pot schimba cuvintele lui Dumnezeu însuşi, ca ceva nedesăvârşit, supus dezvoltării, pe când Domnul a spus: „Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece" (Matei 24, 35).

Noi ştim ce rău este modernismul în Biserică cu tendinţa lui de a convoca al VIII-lea sinod ecumenic. Ne întrebăm, pentru ce caută moderniştii să adune acest sinod? Pentru ca să instituie episcopatul căsătorit, să permită a doua căsătorie a clericilor, să slăbească, dacă nu să distrugă de tot monahismul, să scurteze posturile, sărbătorile şi durata slujbelor.

Aceşti modernişti, sub numele de înnoitori şi zicându-şi „biserică vie", au tulburat de curând groaznic Biserica Rusă. Şi unii, şi alţii au provocat mari neînţelegeri bisericeşti şi diferite dezastre în Rusia.

Ce pierzare pregăteau ei Bisericii Ruse, se vede din aceea că înnoitorii subminau cel mai important fundament al existenţei Bisericii Ortodoxe - sfintele canoane - căci încuviinţau episcopatul căsătorit, a doua căsătorie a preoţilor şi introduceau alte noutăţi anticanonice.

Este clar că şi unii şi alţii voiau să distrugă ceea ce a fost aşezat la cele şapte Sinoade ecumenice, nu numai de Sfinţii Părinţi ai Bisericii, dar de Dumnezeu însuşi prin Duhul Sfânt, căci aşezămintele acestor sinoade au derivat din împlinirea cuvintelor apostoliceşti: „Părutu-s-a Duhului Sfânt şi nouă" (Fapte 15,28).

Păstrarea credinţei ortodoxe sau a învăţăturii bisericeşti, străină de orice erezii şi modernism, este izvorul tuturor milostivirilor nespuse ale lui Dumnezeu. Dar ce înseamnă să păstrăm această învăţătură şi credinţă?

Aceasta înseamnă să păzim învăţăturile prea cuviosului Ioan de la Rila, adică să avem smerenie către Biserica noastră Ortodoxă, care este mijlocul mântuirii noastre şi al dobândirii tuturor bunurilor de la Dumnezeu, atât cele trecătoare, cât şi veşnice.

De aceea să năzuim din toate puterile, iubiţilor, să dobândim această smerenie, la care ne cheamă atât de mult marele bineplăcut al lui Dumnezeu şi pe care o doreşte atât de mult.

De altfel, prea cuviosul Ioan ne cheamă nu numai să ne smerim în faţa Bisericii. El ne cheamă să ne smerim şi în faţa semenilor noştri. Prin exemplul vieţii personale, prea cuviosul Ioan ne arată cu câtă smerenie trebuie să ne purtăm faţă de neajunsurile şi chiar faţă de răutatea arătată nouă de aproapele nostru.

O, dacă am ţine minte întotdeauna şi am păstra cu sfinţenie această smerenie a prea cuviosului Ioan! Atunci n-ar fi certuri între noi, n-ar fi nici acele necazuri care adesea apar în viaţă, din cauza mândriei noastre.

Iată de ce Sfinţii Părinţi ai Bisericii mărturisesc că toate necazurile noastre şi tot răul sunt slobozite de Providenţa lui Dumnezeu, pentru mândria noastră, pentru înălţarea noastră înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor; căci toată purtarea de grijă a lui Dumnezeu este îndreptată spre a ne smeri.

De aceea să respingem cu orice preţ mândria, iubiţilor întru Hristos fii, izvorul principal al tuturor patimilor şi necazurilor noastre. Să năzuim din toate puterile să ne asemănăm totdeauna smereniei prea cuviosului Ioan, marelui făcător de minuni de la Rila, de la al cărui sfârşit numărăm astăzi o mie de ani.

Pentru smerenie Domnul ne dăruieşte Harul Său, ca putere biruitoare asupra oricărui rău, întru împlinirea cuvintelor Sfintei Scripturi: „Dumnezeu celor smeriţi le dă dar” (I Petru 5, 5; comp. Iacov 4, 6; Pilde 3, 34).

Atunci Domnul nu doar ar îndepărta de la noi toate necazurile, dar ne va proslăvi şi ne va ridica cu braţul Său cel tare şi înalt, ca să se împlinească întru noi cuvintele apostolului Petru care a spus: „Smeriţi-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca El să vă înalţe la timpul cuvenit” (I Petru 5, 6).

Şi iarăşi, pentru smerenia noastră, Dumnezeu ne dăruieşte mântuire şi aici şi în viaţa viitoare şi va împlini întru totul asupra noastră cuvintele psalmistului: „Pe cei smeriţi cu duhul îi va mântui” (Psalmi 33, 17). Amin.

(ţinut în catedrala mitropolitană „Sfânta marea muceniţă Nedelea” din Sofia, la 19 octombrie/1 noiembrie 1946)

Din minunile Sfântului Ioan de Rila

Cât de repede îndeplinește o rugăciune?

Galina Vladimirova Bezenkova, din Sofia, str. Boris I, nr. 151 (astăzi monahia Kasinia, din Mănăstirea Sfinții Ioachim și Ana, de lângă satul Bistrița-Sofia), relatează următoarele:

În anul 1936 am slăbit foarte mult și m-am îmbolnăvit. În fiecare seară aveam temperatură foarte ridicată. Așa că am fost constrânsă să-mi părăsesc serviciul și să trăiesc în dureri, în tulburare, bolnavă, neavând nici un fel de ajutor, trebuind să-i port de grijă și mamei mele bătrâne. În această stare de deznădejde, într-o joi după-amiază am intrat în Biserica Sfântul Nicolae din strada Caloian și am aprins o lumânare înaintea icoanei făcătoare de minuni a Sfântului Nicolae. Când am privit la dreapta mea, am văzut o icoană mare, veche și ștearsă, a Sfântului Ioan de Rila. Înainte cu șase ani fusesem la Mănăstirea Rila (Bulgaria), unde primisem mare mângâiere duhovnicească. Amintindu-mi de aceasta, am mers la icoană, mi-am rezemat capul de ea și am spus: «Sfinte Ioane, sunt bolnavă, supărată, fără nici un fel de ajutor. Atât de mare bucurie am simțit atunci când am fost la tine! Te rog, fă să ajung fie și pentru puțină vreme la tine!» Spunând aceasta, i-am sărutat mâna și am ieșit. Nu aveam nici o nădejde în puterile mele că voi ajunge la Mănăstirea Rila, căci rămăsesem fără nici un ban.

De la biserică am mers la o familie evlavioasă ca să cer adresa schimonahului Casian de la Sfântul Munte, care de curând fusese la Sofia și poposise la această familie. Oamenii îmi erau complet necunoscuți. Am sunat. Servitoarea mi-a deschis și mi-a spus că stăpânul ei este plecat, iar stăpâna se odihnește. Când a auzit de boală, doamna m-a chemat la ea, pentru că se plictisea să stea singură, și a început să se intereseze de viața mea. Eu i-am povestit ce era mai interesant și-mi amintesc că nu m-am plâns în mod deosebit de situația mea grea, însă, presupun, am amintit de ea. Apoi am primit adresa și vroiam să-mi iau la revedere. Atunci femeia (Dumnezeu să aiba milă de ea!) mi-a spus pe neașteptate: «Luni merg împreună cu soțul meu la Mănăstirea Rila. Te luăm cu noi. Nu duce grijă de ceva.»

Și, într-adevăr, luni am plecat cu ei la Mănăstirea Rila. Mi-a plătit biletul dus-întors. În mănăstire au închiriat o cameră separată pentru ei și o alta cu un singur pat pentru mine, pentru care au plătit mai mult de 100 de leva pe seară. Am stat la mănăstire 11 zile. M-am împărtășit, am mers la pustia sfântului, am băut apă din agheasma lui și în fiecare zi i-am sărutat mâna. Temperatura, slăbiciunea, boala - toate au dispărut definitiv. După ce m-am întors la Sofia am mers îndată la serviciu și întru toate am simțit ajutor și binecuvântare din partea Sfântului Ioan de Rila, marele făcător de minuni.”

Adeverirea celor scrise o întăresc cu semnătura mea:

G. Bezenkova,
Mănăstirea Rila, 3 septembrie 1949.

(Minunile Sfântului Ioan de Rila, Editura Sophia, pp. 14-17)

Slavă lui Dumnezeu! Sfântul Ioan de Rila m-a tămăduit!

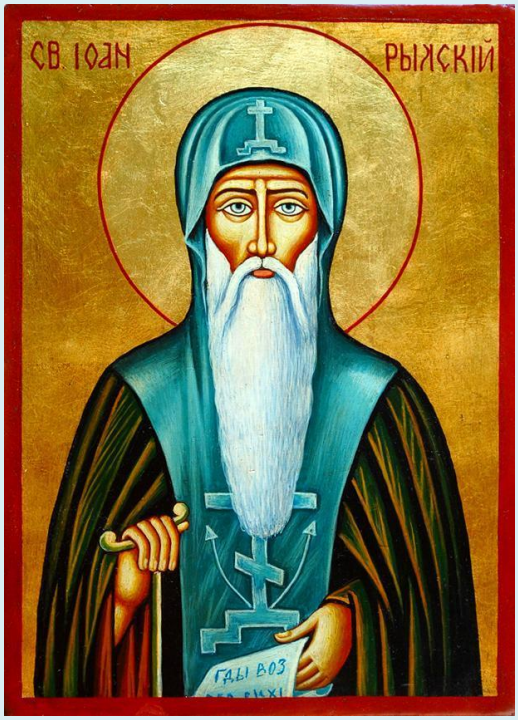

O vindecare miraculoasă de cancer la stomac

Stamatka Karnakova din orașul Burgas, str. Belmeken, nr. 3, a vizitat mănăstirea împreună cu comunitatea Bisericii Adormirea Maicii Domnului din orașul Burgas. În prezența protoiereului Gheorghi Jekov Popov, de la aceeași biserică, pe data de 17 noiembrie 1955, ne-a povestit următoarele:

"Am o bună cunoștință în Burgas, pe nume Mara Nikolova Zdravceva. Fiul acesteia este coleg cu fiul meu. Sunt buni prieteni. Locuiește pe str. Republikanska, nr. 43. Prin 1951-1952, ea s-a îmbolnăvit foarte grav. Medicii nu au putut să-i dea un diagnostic clar. Credeau că are cancer la stomac. Odată, pe când stăteam de vorbă, mi s-a plâns că au trecut doi ani de când se afla în suferință. Au tratat-o mai mulți medici specialist. Și-a vândut casa, doar-doar se va face bine. A comandat medicamente tocmai în America și nu a avut nici un folos, neajungând la vreo ameliorare a bolii.

Eu am sfătuit-o să lase medicii și să ceară ajutorul lui Dumnezeu, în Care să-și pună toată nădejdea. Ea însă, nefiind întărită în credință, a luat aminte cu îndoială la sfatul meu. I-am propus să vină la rugăciunea pe care urma s-o facem în Vinerea mare. Am facut rugăciunea, dar ea nu a venit. Mă durea faptuI că nu m-a ascultat,

însă nu aveam ce să-i fac. Mai apoi s-a îmbolnăvit și soțul meu și nu am avut cum să mă mai întâlnesc cu ea; de aceea nu am mai știut o vreme cum o duce cu sănătatea.

În acest an (1955) am văzut-o la biserică. S-a împărtășit. Era în Postul mare. Mi s-a părut că arăta mult mai bine. Am rămas foarte mirată. Am întrebat-o: «Zdravceva, cum te simți!?» Iar ea s-a bucurat mult, răspunzându-mi: «Slavă lui Dumnezeu! Sfântul Ioan de Rila m-a tămăduit!» Și mi-a povestit că în vis i s-a spus să meargă la Mănăstirea Rila, unde va fi tămăduită. Când i-a povestit visul soțului ei, acesta, la început, s-a împotrivit spunând: «Am cheltuit atâția bani pe tratament și pe doctori, și acum să cheltuim pe drumuri la Mănăstirea Rila?» Mai apoi, văzând însă dorința ei puternică de a merge la mănăstire, a acceptat acest lucru. Înainte să plece, femeia s-a hotărât să ia 20 de tablete de Remifon, ca să se întremeze pentru călătorie. Însă, atunci când au urcat în tren, a vomat necontenit toate tabletele pe care le înghițise. Cu toate acestea, a avut puterea de a ajunge cu bine la mănăstire. Chiar seara, de cum au sosit, ea a dorit să i se facă rugăciuni la moaștele Sfântului Ioan de Rila. S-a rugat cu lacrimi în ochi, iar în vremea rugăciunii a simțit ceva - ca un curent electric – trecându-i prin corp. În timp ce săruta mâna Sfântului Ioan, după rugăciune, a simțit că sărută mâna caldă a unui om viu. Din biserică a ieșit înzdrăvenită pe deplin, iar acum e sănătoasă. Nu mai există vreo urmă a bolii grele de care a suferit."

Adevărul celor de mai sus îl intăresc cu semnătura mea: S. Karnakova.

Subsemnatul protoiereu Gheorghi Jekov Popov, adeveresc că Maria Nikolova Zdravceva este enoriașa mea. Știu că ea a suferit de o boală grea și că acum este pe deplin sănătoasă.

Protoiereu G.J. Popov,
Mănăstirea Rila, 17 septembrie 1955

(Minunile Sfântului Ioan de Rila, Editura Sophia, pp. 96-98)

Sfântul Ioan nu refuză ajutorul când cineva se roagă fierbinte și cu sinceritate

„În anul 1938 am fost rugată de comunitatea Bisericii Sfântul Nicolae să țin lista pentru biletul de grup la pelerinajul de la Sfântul Ioan de Rila. A venit la mine o fetiță cunoscută - Liudmila Dimitrova, de 12 ani. Ea mi-a spus că bunica ei s-a trecut pe listă ca să meargă împreună cu comunitatea la Mănăstirea Rila și că ar vrea și ea foarte mult să meargă, dar că părinții ei nu sunt de acord. Fetița m-a rugat să vin la tatăl său și să intervin pentru ea. Am mers și l-am rugat să o lase pe fetiță să meargă la Mănăstirea Rila. Tatăl mi-a spus că în acel moment era strâmtorat cu banii și, în plus, vrea ca bunica să nu-și facă griji, refuzându-mă categoric.

Liudmila a venit din nou la mine și m-a întrebat de răspunsul primit. I-am spus că am fost refuzată de tatăl ei și am sfătuit-o sa nu-l sâcâie mai mult.

- Dar ce să fac acum? Vreau atăt de mult să merg la Mănăstirea Rila... La cine să mă duc, cine să-mi ajute? Poate numai Sfântul Ioan de Rila!, mi-a spus fetița.

- Da, chiar dacă tatăl tău nu te-a înțeles, doar Sfântul Ioan poate să te ajute și nimeni altcineva. Roagă-te lui. Doar el poate să-ți împlinească dorința, i-am răspuns.

Am coborât apoi de pe perete o iconiță a Sfântului Ioan de Rila și i-am dat-o să se închine.

- Sfinte Ioane, te rog, fă să vin la tine împreună cu ceilalți! Te rog, ajută-mă! Copila s-a rugat fierbinte și a sărutat icoana. Apoi a plecat.

Ziua următoare eu am scos biletul de grup, căci urma să plecăm dimineața. Pentru Liudmila nu mai era nici o speranță, lista fiind închisă și biletul ștampilat.

La ora nouă seara a venit la mine o femeie care era înscrisă și dăduse deja banii. Ea mi-a spus că în urmă cu o oră primise o telegramă de la Varna prin care era chemată să meargă îndată la mama ei, care se îmbolnăvise pe neașteptate și că își cumpărase bilet pentru Varna. M-a întrebat dacă nu cumva ar fi posibil să-și retragă banii din biletul de grup, însă aceasta era cu neputință, căci întreaga sumă fusese deja plătită. Și-a luat la revedere și a plecat. La ora zece am mers la Liudmila și i-am spus să fie pregătită să mergem dimineața, deoarece biletul ei era plătit și locul asigurat.

Drăgălașa copilă s-a bucurat tot timpul de faptul că Sfântul Ioan i-a împlinit rugăciunea sa sinceră”.

Adevărul celor de mai sus îl intăresc cu semnătura mea:

G. Bezenkova,
Mănăstirea Rila, 3 noiembrie 1949

(Minunile Sfântului Ioan de Rila, Editura Sophia, pp. 210-211)

Sfântul Ioan de Rila ajută o fată de 40 de ani să se căsătorească

Asparuh Birnikov, funcționar în ora-șul Iambol, a adresat părintelui egumen o scrisoare cu următorul conținut:

Citind cărticica Minunile Sfântului Ioan de Rila, a arhimandritului Kliment Rileț, cea de-a șaptea ediție, soția mi-a povestit o întâmplare interesantă, trăită de ea, pe care vreau să v-o împărtășească și dumneavoastră, și prin dumneavoastră altor frați și surori, credincioși și cinstitori ai ocrotitorului nostru, preacuviosul Sfânt Ioan de Rila, pustnicul făcător de minuni:

"În luna septembrie 1947 - data adunării comunităților ortodoxe în Bulgaria (adunarea a avut loc la Mănăstirea Rila), i-am împărtășit mamei mele dorința pe care o aveam, de a merge și noi la această adunare. Mama nu a fost însă de acord. Ca s-o fac să înțeleagă, i-am spus că dacă mergem să ne închinăm și cu credință să ne rugăm la Sfântul Ioan de Rila mă voi căsători în curând.

Pe atunci avea 40 de ani și visul mamei era să mă vadă la casa mea și în bună rânduială. Această propunere a făcut-o să se învoiască. Impresionată, nu a mai spus nimic.

Am pornit la drum. Drumul nu a fost ușor - am călătorit în vagoane de vite. Mama era tot timpul supărată că ne-am aventurat într-o asemenea călătorie. Eram însă

condusă de gândul că, dacă ne vom închina la SfântuI Ioan de Rila, el îmi va ajuta; mă va întări și ne va da puteri să parcurgem acest drum. Când am ajuns și ne-am apropiat să sărutăm moaștele întregi ale plăcutului lui Dumnezeu Sfântul Ioan, medalionul meu de la gât, cu Maica Domnului și Pruncul, s-a desprins de pe tăblița de argint, căzând pe racla Sfântului Ioan. Această întâmplare a tulburat-o pe mama - ea gândindu-se că este un semn rău, că poate voi muri și altele asemenea, stricându-și astfel dispoziția. Eu însă am tâlcuit-o de bine și s-a deșteptat în mine o mare bucurie. Cei sosiți împreună cu noi, de față fiind, mă linișteau: «Sfântul Ioan te va ajuta. Ia să vezi că te vei mărita anul acesta!»

Pe data de 9 septembrie ne-am întors în orașul nostru și mare mi-a fost mirarea că pe 27 octombrie, în același an, de ziua mea - Sfânta Parascheva - a avut loc logodna. În aceeași zi am încheiat și căsătoria civilă, iar seara mi-am luat zestrea și m-am mutat la tine… “

Soția mea a tăcut. Întâmplarea povestită de ea m-a emoționat până la lacrimi și am găsit folositor să v-o prezint sfinților voastre, cu rugămintea sinceră să o faceți cunoscută părintelui arhimandrit Kliment, autorul cărții Minunile Sfântului Ioan de Rila.

Slavă, cinste și închinăciune plăcutului lui Dumnezeu Ioan de Rila, sfântul făcător de minuni, ale cărui ajutor și ocrotire le simțim! Cu dragoste fiască și cu respect vă sărutăm dreapta. Al vostru fiu întru Hristos: Asparuh Birnikov.

(Minunile Sfântului Ioan de Rila, Editura Sophia, pp. 247-249)

Sărbătoarea Sfântului Ioan de Rila - Ocrotitorul bulgarilor

Biserica Ortodoxă Bulgară sărbătoreşte astăzi 18 august pe Sfântul Ioan de Rila, sfântul patron al bulgarilor.

Sfântul Ioan de Rila a fost primul eremit bulgar. El este cinstit ca sfânt încă din viaţă şi istoria vieţii sale vorbeşte despre puterea pe care o avea asupra naturii, animalele sălbatice veneau la el şi păsările îi mâncau din palmă.

Ucenicii săi au fondat Mănăstirea Rila, cea mai cunoscută mănăstire din Bulgaria. Una dintre sutele de biserici închinate lui este cea din Veliko Târnovo.

Sfântul Ioan de Rila este cinstit ca ocrotitor al bulgarilor de pretutindeni şi cel mai mare sfânt al acestui neam ortodox. El a plecat la Domnul în 946 A.D. şi a fost canonizat imediat după moarte. El este mare făcător de minuni.

Sfintele sale moaşte au fost mutate la Sofia în timpul ţarului Petru I, iar după ce regele maghiar Bela al III-lea a cucerit 1183, moaştele sale au fost luate şi duse la Esztergom, capitala Ungariei de atunci, fiind readuse la Sofia în 1187.

Acum, sfintele sale moaşte sunt în mănăstirea Rila şi sute de credincioşi vin zilnic şi se roagă sfântului pentru sănătate şi mântuire.

Traducerea şi adaptarea: Pr. Ioan Valentin Istrati

Carmen Ciripoiu - Sfântul Ioan de la Rila aprinde şi acum văzduhul cu rugăciunile sale

În inima Munților Rila din Bulgaria, în mănăstirea cu același nume, parcă desenată simplu și răscolitor, în culorile nebănuite ale aerului, moaștele Sfântului Ioan de la Rila (întemeietorul monahismului bulgar), cinstit cu evlavie an de an la 19 octombrie, cheamă și acum râuri de oameni să vadă că minunile există și sunt aproape de noi.

Închinăciuni în singurătate

La prima vedere, Sfântul Ioan de la Rila pare purtat de un înger într-o țară îndepărtată, negrăit de frumoasă și lăsat să-și doarmă somnul duhovnicesc întru eternitate. E greu să spui ce simți când îl privești, pentru că nu știi dacă e un simplu monah sau o părticică din Domnul. Și atunci, mai bine taci, stai neclintit și hotărât să-l însoțești în pribegie pe cel care este sfânt și călăuză divină, așteptând cuminte să-ți îndeplinească dorințele. Trebuie doar să ai puțină răbdare ca să descoperi că pe Pământ coboară bunătatea Tatălui…

Încă de la nașterea sa, în anul 867, în Skrino, la poalele Muntelui Osogovo, Dumnezeu a avut pentru Ioan un plan amplu și minunat: acela de a fi mereu în slujba Lui și a celor care, apăsați de poveri, Îi vor cere ajutorul. Acesta este și motivul pentru care, la doar 25 de ani, cuviosul a hotărât să se despartă pentru totdeauna de cele lumești și să se retragă acolo unde sufletul îl chema, în rugăciune și în singurătate, în Munții Rila.

Întâlnirea cu ţarul Petru I

Când vestea că marele făcător de minuni Ioan s-a stabilit în inima muntelui a ajuns la ţarul Petru I, imensă i-a fost bucuria regelui, care s-a grăbit să se închine celui mai iubit dintre sfinţii Bulgariei, pentru a primi mult-aşteptata binecuvântare duhovnicească. Dar la fel de mare i-a fost uimirea când toate darurile trimise Sfântului - aur şi lucruri de mare valoare - i-au fost refuzate, Ioan preferând să păstreze doar o mică parte din mâncare. Şi multă bucurie a avut în suflet ţarul Petru I când Sfântul Ioan de la Rila a grăit vorbe minunate şi pline de miez duhovnicesc, amintindu-i acestuia că nu călugării au nevoie de aur, ci împăraţii, pentru a putea apăra ţara şi a-l oferi săracilor. Atunci a înţeles ţarul Petru I că între Cer şi Pământ este rugăciunea, şi a ales să trăiască astfel cu ochii veşnic aţintiţi spre înaltul Cerului, spre lumină.

Întâlnirea celor doi este, de altfel, descrisă în detaliu chiar de cuvios în cea mai frumoasă scriere a sa, păstrată cu evlavie până în zilele noastre, „Testamentul Sfântului Ioan", al cărui final este tulburător: „Eu însă de acum doresc să petrec în linişte şi tăcere, ca să mă pocăiesc pentru păcatele mele şi să cer milostivire de la Dumnezeu. (…) Harul lui Dumnezeu să fie cu voi cu toţi şi să vă ferească de tot răul. Scrisă la anul 6449 (941) de la crearea lumii, luna lui martie, ziua 25. (…)".

Cea mai mare mănăstire din ţară

La Mănăstirea Rila, totul pare epopeic şi maiestuos: zidurile de piatră înalte de 24 de metri, cerdacurile renascentiste suspendate, turnul de apărare din Evul Mediu, biserica având cinci cupole şi excepţionale fresce interioare şi exterioare. Şi pare că fiecare floare, fiecare pom, fiecare zid de piatră au povestea lor. Dar imaginea pe care un pelerin o va păstra toată viaţa ca pe cel mai scump dar este cea a moaştelor Sfântului Ioan de la Rila aşezate în faţa altarului. A ştiut Domnul de ce a îngăduit ridicarea celei mai mari şi mai frumoase mănăstiri din Bulgaria. Pentru că acest loc fabulos şi plin de tradiţie isihastră, înfiinţat de însuşi cuviosul Ioan, în secolul al X-lea, unde s-au nevoit şi sumedenie de călugări bătrâni şi frumoşi, ucenici veniţi să trăiască alături de sfântul lor în grotele din Rila, te învăluie ca o îmbrăţişare curată, de prieten vechi şi statornic.

Reconstruită între anii 1834 şi 1862

Mănăstirea Rila a fost reconstruită în poziţia sa actuală de un boier pe nume Hreliu Dragovola, în secolul al XIV-lea. Cele mai vechi clădiri din complex datează din această perioadă - turnul lui Hreliu şi o mică biserică de lângă el -, dar şi tronul episcopului şi porţile bogat împodobite ale mănăstirii. Din păcate, invazia otomanilor de la sfârşitul secolului al XIV-lea a dus la distrugerea sfântului lăcaş,

care a fost reconstruit la sfârșitul secolului al XV-lea de trei frați din zona Kiustendilului, care au adus aici și moaștele Sfântului Ioan de la Rila.

Distrusă din nou de incendiu, în 1833, Mănăstirea Rila a fost reconstruită, între 1834 și 1862, cu ajutorul bulgarilor înstăriți din toată țara. Ridicarea clădirilor rezidențiale a început în 1816, iar turnului lui Hreliu i s-a adăugat, în 1844, o clopotniță. În aceeași perioadă, în cadrul mănăstirii s-a înființat și o școală.

Astăzi, binecuvântata Mănăstire Rila, ce se aseamănă unei cetăți cu patru etaje, are aproximativ 300 de chilii, o biserică și patru paraclise, o cameră a egumenului, o magherniță în care se păstrează ceara pentru lumânări, o bibliotecă și un superb muzeu, cunoscut în lume pentru crucea lui Rafail, o cruce cioplită de un călugăr cu același nume dintr-o singură bucată de lemn, cu rindele fine și cu lupă, pentru a crea 104 scene religioase și 650 de miniaturi.

Se spune că, pentru a termina această operă, călugărul a muncit 12 ani și finalizat-o în anul 1802, când și-a pierdut vederea.

În Munții Rila, Sfântul Ioan aprinde și acum văzduhul cu rugăciunile sale, iar marea sa credință ocrotește întreaga lume…

Cea mai veche menționare a Mănăstirii Rila o găsim în „Viața Sfântului Ioan de la Rila”, lucrare scrisă de scriitorul bizantin Ioan Scylitzes, fostul guvernator al orașului Sofia.

În anul 1983, Mănăstirea Rila a fost trecută pe lista Patrimoniului Mondial de Cultură UNESCO

Începând cu anul 2002, Sfântul Ioan de la Rila este reprezentat pe reversul monedei bulgare de o leva, fiind totodată și ocrotitorul Bulgariei

Drumul moaştelor: Sofia - Esztergom - Veliko Târnovo - Rila

La puțin timp după moartea sa, în timpul domniei lui Petru I, moaștele făcătoare de minuni ale lui Ioan de la Rila au fost mutate în Sofia. După cucerirea acesteia, în

anul 1183, de regele maghiar Bella II, Sfintele moaște au fost trimise în capitala Ungariei, Esztergom, unde au rămas timp de patru ani, până în 1187, când au fost readuse în Sofia.

În anul 1194, țarul Ivan Asen I a ordonat ca moaștele Sfântului Ioan să fie mutate în Veliko Târnovo, noua capitală.

Supraviețuind cuceririi turcești a orașului din 1393, au fost înapoiate Mănăstirii Rila în anul 1469, cu permisiunea sultanului Murad II.

Wikipedia - Ioan de Rila

Sfântul Ioan de Rila (în bulgară Свети Йоан (Иван) Рилски, sveti Ioan (Ivan) Rilski) (876 - 18 august 946) a fost primul sihastru bulgar. El a fost venerat ca sfânt încă de când era în viață. Legendele create în jurul său spun că animalele sălbatice veneau în mod liber la el și păsările i se așezau pe mâinile sale. Ucenicii săi au fondat mai multe biserici în onoarea sa, inclusiv celebra Mănăstire Rila. Una dintre aceste biserici, „ Sfântul Ivan Rilski”, a fost descoperită abia în anul 2008, în orașul Veliko Tărnovo. Astăzi, el este cinstit ca sfântul patron al bulgarilor și ca unul dintre cei mai importanți sfinți ai creștinismului bulgar.

Mormântul Sfântului Ioan de Rila de lângă Mănăstirea Rila

Viața

Sfântul Ioan de Rila s-a născut în jurul anului 867 d.Hr. în Skrino, la poalele muntelui Osogovo (în apropierea actualului oraș Dupnița). El a trăit în timpul

domniei țarului Boris I (852-889), al fiilor săi Vladimir (Rassate) (889-893) și Simeon I cel mare (893-927) și al fiului celui din urmă - țarul Petru I (927-969).

A fost inițial păstor, pentru ca la vârsta de 25 de ani să devină preot la mănăstirea Sfântului Dimitrie aflată la poalele piscului Ruen. După ce a acceptat viața de călugăr, a părăsit mănăstirea pentru a-și continua traiul în singurătate și rugăciune.

Sfântul Ioan de Rila a trăit în izolare în diferite locuri, înainte de a merge în munții Rila. Acolo și-a petrecut restul vieții sale în rugăciune într-o grotă sărăcăcioasă și lipsită de confort.

Grota Sfântului Ioan de Rila de lângă Mănăstirea Rila

Potrivit legendei, Sfântul Ioan de Rila ar fi săvârșit numeroase minuni cu scopul de a-i ajuta pe oameni. Aceste miracole i-au adus o faimă nedorită deoarece el încerca să ducă o viață de pustnic și să evite contactul cu alte persoane. Un număr tot mai mare de ucenici, mulți tineri credincioși și susținători au construit o tabără în jurul

grotei lui, căutând să obțină o binecuvântare de la el. Astfel, Sfântul Ioan a înființat Mănăstirea Rila, care este considerată principala mănăstire a Bulgariei.

Veștile minunilor săvârșite de el au ajuns până în capitala Țaratului Bulgar. Țarul Petru I (fiul țarului Simeon I) a călătorit 120 km până în Munții Rila pentru a se întâlni cu Sfântul Ioan și a-i cere sfaturi pe plan spiritual.

Întâlnirea lor este descrisă în detaliu într-una din hagiografiile Sfântului Ioan de Rila, precum și în Testamentul Sfântului Ioan de Rila. După o călătorie lungă și obositoare, țarul Petru I a ajuns la locul unde trăia Sfântul Ioan, dar și-a dat seama că accesul la locuința sfântului era inaccesibil, probabil din cauza terenului accidentat. Așa cum arată hagiografiile medievale, Sfântul Ioan de Rila a refuzat să-l întâlnească personal pe țar pentru a nu fi ispitit de vanitate și mândrie din cauza acestei vizite extraordinare care i s-a făcut. Ca atare, cei doi bărbați au rămas la distanță unul de altul. Țarul a trimis un soldat să-i aducă sfântului darurile cu care venise. Sfântul Ioan de Rila a păstrat doar o mică parte din hrană și a înapoiat tot aurul și darurile de preț, afirmând că monarhii au nevoie de aur pentru a apăra țara și a-i ajuta pe cei săraci.

Cu puțin timp înainte de moartea sa (ce a avut loc la 18 august 946) Sfântul Ioan de Rila și-a scris testamentul (Zavet), care este considerat astăzi o operă literară și o îndrumare morală către urmașii săi și către poporul bulgar.

Considerat sfântul patron al poporului bulgar, Sfântul Ioan de Rila este sărbătorit în fiecare an, la 18 august și la 19 octombrie.

Moaște

La scurt timp după moartea sfântului, rămășițele sale pământești, despre care se presupunea că aveau puteri miraculoase, au fost transferate la Sofia în timpul domniei țarului Petru I (927-969).

După ce regele maghiar Béla al III-lea a cucerit Sofia în 1183, moaștele Sfântului Ioan de Rila au fost trimise în capitala Ungariei Esztergom și au rămas acolo timp de patru ani înainte de a fi readuse la Sofia în 1187.

În 1194, țarul bulgar Ioan Asan I a poruncit ca moaștele să fie mutate în capitala sa, Veliko Tărnovo. După cucerirea orașului de către turci în 1393, ele au fost readuse la Mănăstirea Rila în 1469, la cererea sultanei Mara Branković, văduva fostului sultan Murad al II-lea.

Cultul său și evlavia popular

Sfântul Ioan de Rila este considerat sfântul patron al Bulgariei și al poporului bulgar, fiind venerat pe scară largă atât în țara sa natală, cât și în diaspora bulgară din străinătate. El este privit în mod tradițional ca fondator al Mănăstirii Rila, un sit al Patrimoniului Mondial UNESCO considerat ca fiind unul dintre cele mai importante monumente culturale, istorice și arhitecturale ale Bulgariei. Una dintre cele două biserici ortodoxe bulgare din Chicago, Sfântul Ioan de Rila, îi este dedicată lui, fiind situată în zona Portage Park.

În calitate de sfânt patron al poporului bulgar, trecerea sa la cele veșnice este comemorată în fiecare an, la datele de 18 august și 19 octombrie.

Una dintre minunile săvârșite de Sfântul Ioan de Rila este cunoscută ca „fabula celor două plăcinte”: el a ajutat la hrănirea unor săraci pe care i-a vizitat aducând cu el două plăcinte pe care le primise de la plăcintarul satului. El este considerat din acest motiv patronul plăcintarilor și se spune că „cele două plăcinte ale lui Ioan” vor reprezenta întotdeauna un mod de mulțumire al fabricanților de plăcinte pentru plăcintarii săraci care au oferit sfântului ultimele lor două plăcinte. Această zi este sărbătorită încă în America de Nord în Ziua Națională a Plăcintelor, la data de 23 ianuarie, unde există tradiția de a aduce „două plăcinte” celor pe care-i vizitezi.

Mănăstirea Ioannovsky, cea mai mare mănăstire din Sankt-Petersburg, îl comemorează pe acest sfânt.

Pasul Sfântul Ivan Rilski de pe insula Livingston din arhipelagul South Shetland, Antarctica, este numit după Ioan de Rila.

Capela „ Sfântul Ioan de Rila”, construită în anul 2003 la baza St. Kliment Ohridski de pe insula Livingston, este primul edificiu ortodox din Antarctica și cel mai sudic lăcaș de cult din lume.

O icoană a Sfântului Ioan de Rila este reprezentată pe reversul monedei bulgare de 1 leva emisă în 2002 și pe aversul bancnotei de 1 leva, emisă în 1999.

Bibliografie
Gheorghiță Ciocioi, Sfântul Ioan de Rila. Viața. Testamentul, prefațată de pr. Peter Totev, reprezentantul Patriarhiei Bulgare la București, Editura Sophia, București, 2003.

Scrisoare patriarhală şi sinodală cu ocazia împlinirii a 1070 de ani de la mutarea la Domnul a Sfântului cuvios Ioan de la Rila

Publicat de Aurelian Iftimiu 19.08.2016

Cu prilejul împlinirii a 1070 de ani de la trecerea la Domnul a Sfântului cuvios Ioan de Rila, 18 august 2016, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare a transmis o scrisoare, adresată poporului binecredincios.

Redăm mai jos traducerea în limba română a acestei scrisori:

„Când te-ai mutat de pe pământ în Patria cerească, … ai urcat muntele şi ca un stâlp ai fost spre cer, îndrumând oamenii pe drumul mântuirii. Pentru aceasta te-ai şi sălăşluit în pământul drepţilor, cuviose părinte Ioane!” (Sedealnă, glas 5)

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul, fii ai Sfintei Biserici, în ziua în care prăznuim 1070 ani de la mutarea la Domnul a Sfântului cuvios şi făcător de minuni Ioan de la Rila, ne adresăm tuturor cu scrisoarea arhipastorală pentru pace şi comuniune în Sfântul Duh şi facem apel să vă rugaţi osârduitor lui Dumnezeu şi tuturor sfinţilor Săi, printre care mai luminos ca soarele străluceşte ocrotitorul bulgarilor şi

mijlocitorul nostru ceresc, Sfântul cuvios părinte Ioan. Acest înger în trup, slujitor al Domnului şi vorbitor cu îngerii, ca şi acum multe veacuri, ne-a adunat astăzi pe toţi să fim un neam ortodox recunoscător şi să arătăm cinstea cuvenită şi rugăciunea, dimpreună cu dragostea noastră către Domnul. Înaintea icoanei sale prea curate înălţăm astăzi cununi nefăcute de mână şi laude, pentru că prin el au fost proslăvite cerurile şi pământul şi în el s-a întărit credinţa şi evlavia neamului nostru ortodox. Astăzi, Bulgaria ortodoxă vede în acest sfânt pe îndrumătorul adevărat în drumul către Dumnezeu şi sprijinul cel mai sigur în zilele de încercare. Astăzi, acest om duhovnicesc, evlavios şi iubitor de Hristos, care a avut frică de Dumnezeu şi i-a slujit cu putere (din Vieţuirea populară), primeşte cinstea pe care orice popor creştin o acordă strămoşilor care s-au desăvârşit întru credinţă.

Aşa a fost minunatul Ioan, ascet şi rugător, sfânt şi biruitor al oricărei ispite, mlădiţă cu mult rod, înfrumuseţare a pustiei şi slava poporului bulgar. În el strămoşii noştri au văzut un model şi un luminător care a fost aşezat sus, la vedere, ca să răspândească lumina peste tot (Matei 5, 14). Un luminător care pe mulţi strămoşi ai noştri, aflaţi în suferinţa şi întunericul credinţelor păgâne, i-a botezat şi cu dragoste sinceră le-a scris în testamentul său: „Oameni nou luminaţi, pe cei de un neam cu voi întăriţi-i în credinţă şi insistaţi să lepede obiceiurile păgâneşti cele rele şi necuviincioase, pe care … le mai ţin chiar şi după dobândirea sfintei credinţe. Pentru că fac aceasta din neştiinţa lor; de aceea şi au nevoie de învăţători”.

Aşa a fost şi a rămas în amintirea fraţilor săi în credinţă şi neam sfântul şi făcătorul de minuni din Rila, dedicat întru totul credinţei în Dumnezeu, urmaş adevărat al lui Hristos şi ucenic al Domnului, a cărui dragoste pentru Dumnezeu şi aproapele nu are hotare şi care continuă să reverse până astăzi har peste toţi cei care cu credinţă şi nădejde aleargă la cereasca lui mijlocire. El ne-a lăsat şi mănăstirea aceasta din pustia Rilei, care este cu adevărat centrul tainic al Ortodoxiei din ţinuturile Bulgariei şi care, de la întemeierea ei şi până astăzi rămâne nezdruncinată şi plină de evlavia întregului popor. Slava ei, alături de slava întemeietorului, a trecut de multă vreme de graniţele ţării şi a ajuns în întreaga lume creştină.

Testamentul lăsat de cuviosul ucenicilor săi este şi testamentul lăsat întregului nostru popor: “Să păziţi sfânta credinţă neprihănită şi nestinsă de orice gând rău, aşa cum aţi primit-o de la Sfinţii Părinţi, fără a vă deda învăţăturilor străine. Staţi bine şi ţineţi tradiţiile pe care le-aţi auzit şi le-aţi văzut la mine. Să nu păşiţi la dreapta sau la stânga, ci mergeţi pe calea de mijloc cea împărătească… Învăţaţi legea Domnului ziua şi noaptea… Ţineţi-vă strâns de pravila bisericească şi nu lăsaţi deoparte nimic din aceasta, ca una ce a fost rânduită de Sfinţii Părinţi…” (din

Testamentul Sfântului Ioan de la Rila). Acestea şi multe alte nestemate ne-a lăsat moştenire făcătorul de minuni din Rila, ca să ne sprijine în credinţă şi în lucrarea ascetică şi să ne aducă aminte că de sus, de la Dumnezeu, ne vin toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit.

Prin urmare, iubiţilor, veniţi împreună în ziua în care a adormit el întru Domnul, ca să-i cântăm celui care, plin de râvnă dumnezeiască, a dispreţuit orice ispită a acestei lumi, ca să găsească însingurarea în pustia Rilei şi acolo, în lipsuri şi nevoinţe, cu lacrimi de pocăinţă a dobândit răsplata pe care Domnul a pregătit-o din veac celor care Îl iubesc pe El (Iacov 1, 12; 1 Corinteni 2, 9). Să ne închinăm cinstitei icoane şi nevoinţelor celui care, în zorii naşterii poporului bulgar, a fost vas ales al Evangheliei lui Hristos şi al harului nestins al lui Dumnezeu; celui care a biruit pe vrăjmaşul mântuirii noastre, minunând cetele îngereşti şi primind binecuvântarea Domnului nu doar pentru el, ci şi pentru fraţi, ca şi noi astăzi să continuăm să cădem şi să ne rugăm înaintea Tronului Celui Preaînalt.

Să ţinem minte şi să păzim îndemnurile lui pe care ni le-a lăsat şi să-i urmăm pilda iubirii negrăite faţă de Dumnezeu şi de aproapele, tăria în ispite şi încercări şi neîncetata căutare a singurului lucru de care avem nevoie (Luca 10, 42) pentru a împlini porunca Domnului: „Căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui” (Matei 6, 33). Atunci şi noi vom fi vrednici să ne numim fii şi urmaşi ai Sfântului Ioan întru Domnul, purtători ai duhului său de unitate şi credinţă, dreptate, fidelitate faţă de Biserică şi iubire jertfelnică faţă de Dumneuzeu şi aproapele.

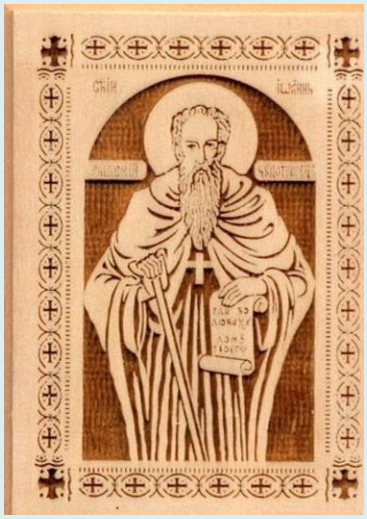

Sfinte cuvioase părinte Ioane, făcătorule de minuni din Rila, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

†Neofit, patriarhul Bulgariei, Preşedintele Sfântului Sinod

Membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare

Pr. Eugeniu Rogoti - Sfântul Ioan, nevoitorul smerit şi grabnic ajutător de la Rila

19 oct. 2019

În calendarul Bisericii noastre, la 19 octombrie este pomenit Sfântul Ioan de la Rila, întemeietorul mănăstirii din sudul Bulgariei, vizitată adesea de pelerinii români care merg spre Grecia, drumul spre Tesalonic trecând nu departe de Lavra în care s-a nevoit odinioară marele ascet bulgar.

Sfântul Ioan este cunoscut în întreaga lume ortodoxă ca nevoitor, pustnic, puternic în rugăciune şi grabnic ajutător.

Una dintre cele mai frumoase biserici închinate acestui sfânt bulgar se află la Sankt Petersburg, în Rusia, fiind zidită de Sfântul Ioan din Kronstadt, născut în ziua pomenirii Sfântului Ioan de la Rila.

Cronicile bizantine ale veacului al 10-lea, care prezintă relaţiile dintre Regatul bulgar şi Imperiul Bizantin, vorbesc şi despre personalitatea Sfântului Ioan de la Rila, prezentându-l într-o întâlnire pe care acesta a avut-o cu regele bulgar Petru.

Data exactă a naşterii Sfântului Ioan nu este cunoscută, dar viaţa sa vorbeşte despre faptul că a văzut lumina zilei în jurul anului 880, într-un sat din apropierea actualei

capitale bulgare. A fost păstor de oi şi s-a îngrijit de părinţii lui, iar după moartea acestora a luat calea monahală, vânzându-şi averea şi împărţind banii săracilor.

A plecat la scurt timp după tunderea în monahism în pustie, trăind o vreme într-o căsuţă din vârful unui munte înalt, unde petrecea în post şi rugăciune. A fost nevoit să plece de acolo din cauza tâlharilor, mutându-se într-o peşteră.

Lângă acea peşteră, cuviosul a fost descoperit de un tânăr care fusese muşcat de un şarpe şi care s-a vindecat ca urmare a rugăciunilor pustnicului. În acea peşteră, Sfântul Ioan a trăit timp de 12 ani, după care s-a mutat pe o stâncă înaltă, unde nu avea acces nimeni.

Cronicarul şi aghiograful bizantin Georgios Scylitzes ne spune că în această perioadă pustnicul Ioan a început să fie vestit în toată Bulgaria.

Din această perioadă datează şi începuturile Mănăstirii Rila, formată iniţial din monahii şi ucenicii care s-au adunat în apropierea peşterii şi a stâncii unde vieţuia Sfântul Ioan. Acesta a îndrumat monahii în mănăstirea înfiinţată, iar atunci când a ajuns la bătrâneţe, le-a scris acestora un testament, s-a întins pe pământ şi şi-a încredinţat sufletul în mâinile Domnului.

La puţini ani de la moartea stareţului Ioan, regele bulgar Petru a poruncit ca moaştele sale să fie mutate la Sredeţ, actuala Sofia, unde au stat o perioadă la biserica episcopală şi într-o biserică din lemn, până când a fost zidită o biserică închinată sfântului.

Viaţa Sfântului Ioan vorbeşte despre vindecarea minunată a împăratului bizantin Manuel Comnenul (1143-1180) şi a aghiografului Georgios Scylitzes, cu ocazia închinării la sfintele sale moaşte.

În 1183, în timpul unui război bizantino-ungar, moaştele Sfântului Ioan au fost mutate, în calitate de trofeu de război, la Catedrala din Esztergom. Au fost readuse după patru ani la Sredeţ, cu prilejul răscoalei asăneştilor împotriva bizantinilor, ca gest de împăcare din partea împăratului Isaac al II-lea Anghelos de la Constantinopol, care era ginerele regelui ungar Bela al III-lea.

În 1195, pe 19 octombrie, moaştele au fost mutate la Târnovo, noua capitală a Ţaratului vlaho-bulgar al împăratului Ioan Asan I. În veacul al 15-lea, după ce oraşul Târnovo nu mai cunoştea de multă vreme strălucirea de odinioară şi biserica în care erau moaştele Sfântului Ioan se deteriorase, călugării de la Rila au solicitat

de la văduva sultanului Murad II, Mara Brancovici, revenirea relicvelor în aşezământul de unde fuseseră luate iniţial.

În timpul revenirii moaştelor la Rila, poporul binecredincios ieşea în calea acestora şi se închina cu evlavie, mulţi primind vindecări de neputinţele şi bolile de care sufereau.

Mâna dreaptă a sfântului astăzi lipseşte, fiind dusă în timpul care s-a scurs, cel mai probabil în timpul Războiului ruso-turc din 1768-1774, de către soldaţii ruşi în insula grecească Syros, iar de acolo pe insula Tinos, la Mănăstirea „tuturor Sfinţilor", unde se păstrează într-o raclă care are forma mâinii.

Cultul Sfântului Ioan de la Rila a luat amploare la scurt timp după mutarea sa la Domnul. De-a lungul secolelor, viaţa sfântului a fost scrisă în mai multe rânduri, circulând mai ales în ţările din Balcani.

Una din primele alcătuiri ale vieţii acestui sfânt aparţine aghiografului grec Georgios Scylitzes, fiind întocmită la finele secolului al 12-lea. Ulterior, viaţa sa a fost redactată, inclusiv într-o formă versificată.

Datele de pomenire ale Sfântului Ioan de la Rila sunt: 18 august, ziua trecerii la Domnul; 19 octombrie, mutarea moaştelor la Târnovo (zi de prăznuire fixată în Biserica Română şi în Biserica Rusă) şi 1 iulie, ziua readucerii moaştelor la Rila.

În bisericile de limbă slavă a fost alcătuită încă din secolele 12-13 slujba Sfântului Ioan, care în Bulgaria este săvârşită în toate aceste date.

Una dintre cele mai cunoscute biserici, vizitată mai ales în ultima perioadă de pelerinii ortodocşi din toată lumea, care are legătură cu Sfântul Ioan de la Rila, este biserica mănăstirii stavropighiale Ioanovski din Sankt Petersburg, zidită de către Sfântul Ioan din Kronstadt. Biserica a fost construită la începutul secolului 20 şi se deosebeşte de celelalte biserici din fosta capitală a Rusiei prin arhitectura balcanică specifică locaşurilor de cult din Bulgaria. Acolo, la demisol, se găsesc moaştele Sfântului Ioan din Kronstadt, care a primit numele în cinstea sfântului pomenit în ziua naşterii sale, 19 octombrie 1829, şi care a voit să fie înhumat acolo.

Pelerinii care vizitează Sankt Petersburg pot vedea astăzi atât biserica Sfântului Ioan de la Rila, dar se şi pot închina la moaştele Sfântului Ioan din Kronstadt, unul dintre cei mai cunoscuţi sfinţi din acest oraş rusesc.

Arhim. Mihail Daniliuc - Sfântul Ioan de la Rila și locul nevoințelor sale

20 oct, 2020

Călătoria către străvechiul sălaș al Sfântului Ioan de la Rila descoperă pelerinului taine adânci, unde pașii devin zăloagele unei cărți scrise din bătrâne veacuri până în prezent de către cei care au hotărnicit a ridica acolo sfânt locaș de închinare, dar și de către viețuitorii atâtor secole care s-au nevoit și s-au rugat măsurând timpul prin rostogolirea neîncetată a boabelor de metanii.

După mutarea în veșnicie a eremitului, cel mai cunoscut sfânt bulgar în toată creștinătatea ortodoxă, mănăstirea, întemeiată lângă peștera în care s-a nevoit monahul cu viață îmbunătățită, a cunoscut o puternică înflorire prin donațiile unor țari și boieri bulgari, dar și prin osteneala multor generații de călugări, ucenici și continuatori ai vieții alese duse de cuviosul Ioan.

Istoria celei mai cunoscute mănăstiri din Bulgaria este cumva asemănătoare multor așezări monastice de la noi, în sensul că, de-a lungul aproape unui mileniu de

existență, ea a cunoscut multe și dramatice răstigniri, dar și binecuvântate învieri. Alături de locul special în viața Ortodoxiei bulgare, Rila a jucat și un însemnat rol național-cultural care, prin cuvânt rostit sau tipărit, prin școli, prin activitatea misionară a monahilor, a menținut nu doar flamura dreptei credințe, ci și pe cea a identității naționale în timpul îndelungatei stăpâniri turcești.

Ca și la noi, regimul comunist a distrus viața chinovială a celei mai însemnate mănăstiri bulgare, dar Sfântul Ioan de la Rila a vegheat prin moaștele sale ca mănăstirea aflată sub proteguirea lui să cunoască o nouă perioadă de înflorire după 1990.

Revenind la ziua în care Sfântul Ioan de la Rila m-a primit în casa sa, odată ajuns lângă zidurile fortificate ale Rilei, soarele s-a arătat de după nori, inundând într-o dulce lumină toată poiana unde este așezată chinovia. Accesul în curtea mănăstirii se face printr-o intrare boltită, care duce pelerinul într-o lume tainică, coborâtă de undeva din bolțile cerului. Curtea interioară este generoasă, fiind pavată cu piatră şi mărginită de clădiri înalte, cu patru niveluri, vopsite într-un joc de culori alb-cărămiziu, în interiorul cărora se aflau odinioară chiliile călugărilor, stăreția, tiparnița, biblioteca, trapeza ori bucătăria mănăstirii.

Tot ansamblul este dispus într-un patrulater neregulat care împrejmuiește actuala biserică-catedrală, cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”, ridicată pe la mijlocul secolului al XIX-lea, pe locul vechilor altare ce-au fost martore la nevoința atâtor generații de monahi. Spațioasă și îngrijită, cu o impozantă turlă centrală și fresce măiestrit pictate, biserica adăpostește racla cu moaștele Sfântului Ioan, prăznuit în Biserica bulgară de trei ori pe an: 18 august, ziua de proslăvire a sfântului; 19 octombrie, aducerea sfintelor sale moaşte din Sofia în Târnovo și 1 iulie, aducerea sfintelor sale moaşte de la Târnovo în Mănăstirea Rila.

Existența multiseculară a Rilei este confirmată astăzi de un turn de apărare, aflat undeva lângă biserică, cunoscut sub numele de „turnul lui Hreliov”, după numele celui ce l-a înălţat, pe la începutul secolului al XIV-lea, odată cu o bisericuţă care s-o fi ruinat în urmă cu mult timp. La exteriorul zidului se pot observa mici fragmente dintr-o frescă ce datează din aceeași perioadă, înfățișând aspecte din viața cuviosului Ioan.

Un alt mare tezaur al mănăstirii îl reprezintă muzeul amenajat aici, în care pot fi admirate multe icoane și veșminte vechi, frumoase broderii în fir de aur și argint, multe podoabe de orfevrărie, vechi tipărituri realizate chiar în tiparnița mănăstirii, sculpturi în lemn, piatră ori sidef.

Acasă la Sfântul Ioan de la Rila este un tărâm al liniștii și al binecuvântării.

Ionuț-Daniel Barbu - Cuviosul Ioan și mănăstirea sa din Rila Bulgariei

19 oct, 2020

În Biserica noastră, luna octombrie este înnobilată mai ales de sărbătorile a doi mari sfinți, cuvioasa Parascheva de la Iași și cuviosul Dimitrie cel nou, ocrotitorul Bucureștilor. Tot din ceata sfinților cuvioși, în această perioadă avem pomenirea Sfântului cuvios Ioan de la Rila (876-946), stea luminoasă între monahii sfinți și o slavă a națiunii bulgare, după cum se face referire la el într-o scrisoare patriarhală emisă de Biserica Ortodoxă Bulgară.

Data de 19 octombrie este cea mai însemnată între cele trei dedicate acestui sfânt, fiind legată de întâia aflare și de mutarea minunată a sfintelor sale moaște de la Rila, la Sredeț (capitala Sofia de astăzi).

După vreme îndelungată în care moaștele cuviosului au stat câțiva ani și în Ungaria, au fost așezate la Târnovo, pentru a consolida prestigiul celui de-al doilea Imperiu Bulgar sau a Țaratului Vlaho-Bulgar, așa cum mai este denumit în istoriografie. Adunat, trecând peste cinci veacuri, spre marea bucurie a monahilor de la Rila, în anul 1469, moaștele părintelui lor duhovnicesc Ioan se întorceau acasă pentru a via în continuare vatra monahală unde se nevoise. Trupul cuviosului,

despre care nu se mai știa nimic, fusese păstrat ca o comoară ascunsă la Arhiepiscopia de la Târnovo, ferit de înstrăinarea care era oricând posibilă în vremea dominației otomane.

Un lucru însemnat legat de cea din urmă aflare a moaștelor, care reflectă profund rânduiala adâncă și pronia lui Dumnezeu în istorie, este și faptul că acestea s-au întors de la Târnovo la Rila, prin mijlocirea sultanei Marija (Mara Branković, 1416-1487), mama vitregă a sultanului Mahomed al II-lea Cuceritorul, sub care sfârșea Imperiul Bizantin în mai 1453. Influentă la curtea sultanului și creștină după originea sârbească, Marija s-a implicat în acordarea mai multor privilegii pentru creștinii din spațiul aflat sub turci. În epocă, chiar această personalitate de la Înalta Poartă remarca faptul că bătălia pierdută de Suleiman Pașa la Vaslui (Podul Înalt, 1475) se numără printre cele mai grele nereușite ale puternicului Imperiu Otoman în fața unei armate creștine. Tocmai în urma acestei izbânzi răsunătoare în Europa, Sfântul voievod Ștefan cel mare era numit de Papa Sixtus al IV-lea „Principele creștinătății”.

Rămânând pe firul sinapselor istorice, sunt vrednice de menționat câteva semne ale dragostei creștine care îi leagă pe români de Mănăstirea Rila și de părintele ei ocrotitor. În istoricul acesteia se menționează că Bogdan al III-lea, fiul voievodului Ștefan cel mare, a dăruit așezământului monahal bulgar două acoperăminte (dvere) prețioase.

Un alt acoperământ valoros, pentru sfânta masă, a mai fost oferit de un ucenic al Sfântului Daniil Sihastrul, Grigorie Roșca, mitropolitul Moldovei (1546-1551), văr și însemnat sfetnic al lui Petru Rareș, de asemenea fiu al marelui voievod moldav.

Tot din partea Moldovei, prin episcopul cărturar Isaia al Rădăuților, a mai ajuns în patrimoniul Mănăstirii Rila un Tetra-evanghel. Posibil ca printre monahii români care veneau frecvent la Mănăstirea Rila să transcrie manuscrise slavone, să se fi numărat și viitorul ierarh rădăuțean care, printre altele, se cunoaște că a reprodus și o cronică bulgărească.

Aceste daruri ale românilor se găsesc în muzeul locașului monahal, iar ca recunoștință din partea mănăstirii bulgare, până astăzi, pe ușa diaconească dreaptă a impresionantei catapetesme de la biserica principală, pot fi distinse stemele Moldovei și Valahiei.

Revenind la amănunte legate de Sfântul Ioan, acest mare cuvios al Bisericii Bulgare a primit de la Dumnezeu darul multor nevoințe prin care a rezistat eroic în

toate locurile unde a trăit. În satul natal Skrino, după ce și-a îngrijit părinții până la sfârșit, a fost alungat din propria casă pentru că nu era înțeles și nu semăna celor din jur, cu obiceiuri păgâne.

În zona Mănăstirii Ruen, unde a fost tuns monah, după o vreme de viețuire în pustie a fost luat drept vrăjitor, bătut și alungat de răufăcători.

După o vreme de viețuire în sălbăticia Rilei a întemeiat mănăstirea împreună cu obștea celor aproximativ 30 de frați statorniciți în jurul său, din mulțimea oamenilor care îl căutau. Ajunsese deja foarte cunoscut pentru țar și poporul de rând. Toți veneau la cuvios, mai ales pentru tămăduirea de boli.

Întreaga viață, Sfântul Ioan s-a luptat din toată puterea cu slava deșartă a lumii, considerând că nu este nimic bun în el. Smerenia i-a fost ca o fortăreață până la moarte, fără tăgadă, rămânând cea mai mare minune din existența sa. Moștenirea pe care a lăsat-o întregii Biserici este această mănăstire. În vremea robiei turcești, drepturile acordate anterior de țarii bulgari au fost întărite chiar de unii dintre sultani, care se temeau de monahul sfânt și îl cinsteau ca proroc.

În existența sa de aproape 11 veacuri, în funcție de evenimentele istorice, mănăstirea a trecut prin perioade de înflorire duhovnicească și de pustiire seculară.

Ivit de la Dumnezeu în zorii încreștinării bulgarilor ca un mare luminător în duh apostolic, Sfântul Ioan lăsa pe mai departe, testamentar, ca ucenicii lui să povățuiască nou-botezatul popor. Rolul mănăstirii a fost foarte important, mai cu seamă în timpul ocupației otomane, când a fost ca o cămară spirituală și culturală a națiunii bulgare.

Renumita așezare monahală a avut și tradiția de a primi tineri pe care îi forma duhovnicește și intelectual, ca apoi să-i trimită preoți în toate ținuturile bulgare. În acest fel, Rila a fost mai ales o maternitate spirituală a neamului, susținând vreme îndelungată o misiune vitală prin slujitori și metoacele pe care le avea aproape în toate orașele Bulgariei. Datorită însemnătății sale, printr-o dispoziție a țarului Ferdinand I, din anul 1894, Sfânta Mănăstire Rila era declarată comunitate civilă independentă și autoguvernată, egumenul acesteia îndeplinind și funcția de primar, iar în prezent de viceprimar. Moneda de o leva poartă chipul Sfântului Ioan Rilskiy.

În timpurile mai vechi, la marile sărbători, se adunau la Rila spre zece mii de pelerini. Între personalitățile legate de istoria mai recentă a mănăstirii se numără și

jurnalistul irlandez James Boucher, corespondent de la Sofia al ziarului „The Times”.

Trecut la Domnul în 1920, și-a dorit să fie înmormântat la Rila. În demersurile sale a susținut energic unitatea Bulgariei, așa cum acest deziderat radiase secole de-a rândul din sânul obștii monahale din acest binecuvântat loc.

Principala mănăstire a ortodocșilor bulgari rămâne până astăzi o așezare duhovnicească aparte. Toate darurile de aici sunt sporite și încununate de comoara spirituală a zonei, Sfântul cuvios Ioan. Smerenia și nevoința lui au păstrat și înviorat locul până în zilele noastre.

Răclița cu moaștele sale, modestă, din lemn împodobit cu picturi, se află așezată discret, dosită de un acoperământ, pe solee, în fața Sfântului Altar, exact sub icoana împărătească a Mântuitorului Hristos, ca o imagine înveșnicită a ascultării lui de Dumnezeu.

Diac. Ioan-Aurelian Marinescu - Lucrări de restaurare iconografică la Mănăstirea Rila din Bulgaria

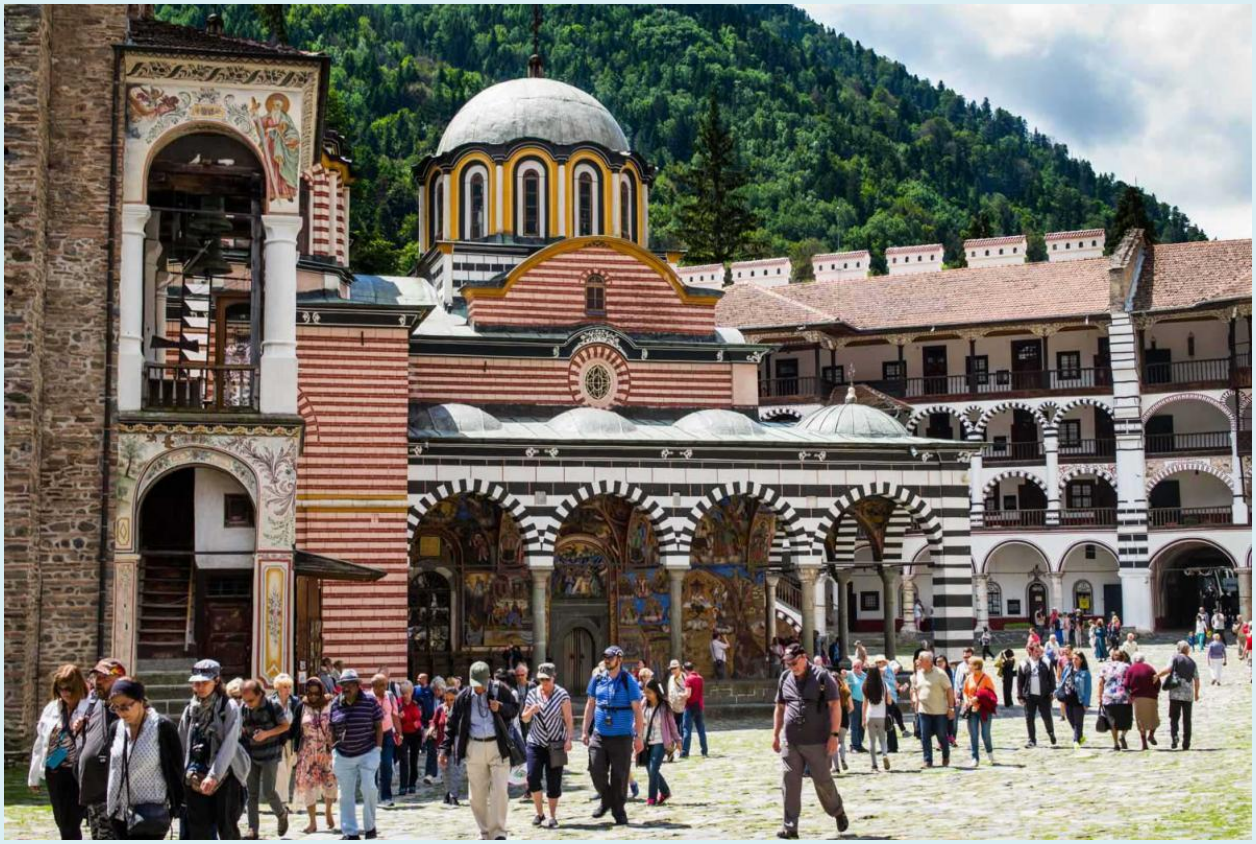

22 sept. 2019

Vara aceasta, în cadrul lucrărilor de renovare a Mănăstirii Rila din Bulgaria, au loc și lucrări de restaurare a iconostasului Bisericii „Sfântul Nicolae”, situată în partea de nord a complexului monahal, anunță www.dobrotoliubie.com.

Potrivit declarațiilor făcute în cadrul postului de televiziune național din Bulgaria (BNT), este vorba despre cea dintâi restaurare a acestui iconostas, care are deja aproape două secole. Restauratorii lucrează la aurirea lui, încercând să-l readucă la chipul pe care l-a avut acum 180 de ani.

Printre icoanele care urmează a fi restaurate se numără și cea a Sfântului Ioan de Rila, care datează din secolul al XVIII-lea, în această biserică aflându-se zugrăvit și chipul Sfântului Alexandru Nevski.

Iconostasul, al cărui sculptor nu se cunoaște, a fost amplasat în Biserica „Sfântul Nicolae” cel mai probabil după încheierea în 1841 a lucrărilor de pictură interioară, unele dintre cele mai prețioase reprezentări iconografice fiind chipurile donatorilor, originari din satul Badino (Dupnița).

Cât despre restul șantierului, actualmente continuă lucrările de înnoire a acoperișurilor clădirilor din partea de nord-vest a mănăstirii, încheindu-se astfel lucrările de înlocuire a acoperișurilor întregului complex monahal.

Slujba Privegherii - 17 august si Sfânta Liturghie, 18 august (imagini):

ІС
ХС
БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

ВСЕДЕР
ЖИТЕЛ
БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

Mănăstirea Rila, Bulgaria

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
www.bg-patriarshia.bg

Teodor Danalache - Mănăstirea Rila

Mănăstirea Rila este cea mai mare şi mai cunoscută mănăstire ortodoxă din Bulgaria. Aceasta este situată în partea de nord-vest a Munţilor Rila, la o altitudine de 1147 de metri deasupra nivelului mării, în valea Râului Rilska, la 117 kilometri mai la sud de capitala Sofia.

Complexul monahal se află ridicat la o distanţă de doar 3 kilometri de oraşul Rila, între cele două râuri ale zonei, râul Rila şi râul Drusljavitza. Complexul monahal de la Rila, cu tot ceea ce îl alcătuieşte, acoperă o suprafaţă de aproximativ 8.800 de metri pătraţi.

Întemeiată în secolul al X-lea, Mănăstirea Rila este privită ca una dintre cele mai importante monumente culturale, istorice şi arhitecturale ale Bulgariei. Lavra este cunoscută în toată lumea, neputând fi ocolită atunci când se vorbeşte de marile monumente din întreaga Europă de est.

Având o arhitectură unică, mănăstirea se înfăţişează dinspre exterior ca o puternică fortăreaţă. Zidurile înaltă de 24 de metri alcătuiesc un pentagon neregulat. Intrând printr-una din cele două porţi mari de fier, se ajunge în curtea interioară. Interiorul

este o capodoperă a arhitecturii locale: arce şi coloane, scări de lemn şi balcoane sculptate, şi un număr de 300-400 de chilii monahale.

Drumul ce leagă capitala Sofia de punctul de trecere vamală spre Grecia, Kulata, este unul foarte bun, pe partea stângă a acestuia pornind un altul, la fel de bun, care duce spre Mănăstirea Rila.

Mănăstirea Rila - scurt istoric

Mănăstirea Rila se dezvoltă imediat după moartea şi răspândirea cultului Sfântului Ioan de Rila († 946), un mare sfânt eremit bulgar. Potrivit unei legende locale, primul aşezământ monastic din acest loc a fost întemeiat de însuşi Sfântul Ioan de Rila, însă acest lucru nu poate fi dovedit istoric sau documentar.

Cele mai vechi izvoare istorice despre viaţa Sfântului Ioan de Rila nu dau detalii despre data exactă a întemeierii ei. În cea mai veche scriere bulgară referitoare la "Viaţa Sfântului Ioan de Rila", scrisă probabil între secolele al XI-lea şi al XII-lea, nu există nici cel mai mic indiciu cum că în vremea sfântului, aici ar fi existat vreun aşezământ sau biserică.

Cea mai veche menţionare a Mănăstirii Rila o găsim în "Viaţa Sfântului Ioan de Rila", scrisă între anii 1173 şi 1180, în Grecia, de către Ioan Scylitzes, scriitor bizantin şi guvernator de Sredets (oraşul Sofia de astăzi). Acesta scrie că sfântul a binecuvântat ridicarea unei mănăstiri.

În cartea "Viaţa pe larg a Sfântului Ioan de Rila", scrisă de către patriarhul Eftimie de Târnovo (1375-1393), sfântul este numit cu numele de "egumen al mănăstirii". Autorii mai târzii au preluat această informaţie, mizând pe autoritatea patriarhului Eftimie, ca mare figură a clerului din acea vreme.

În pofida faptului că Mănăstirea Rila a fost ridicată fără protecţia vreunui mare demnitar sau rege bulgar, aceasta a primit, de-a lungul vremii, donaţii de la mai

mulţi regi bulgari. Documentele în care s-au menţionat donaţiile primite se păstrează şi astăzi. Dintre acestea, menţionăm doar câteva: chrisobul-ul regelui Ivan Shishman (1371-1393), dat în anul 1378, prin care se arăta că regii Ivan Asan (1218-1241) şi Kaliman Asan (1241-1246) au făcut şi ei donaţii, fiind trecuţi în rândul ctitorilor locaşului. Ivan Shishman a dat şi el mănăstirii o serie de pământuri, în sud-vestul Bulgariei, şi a scutit pe locuitorii acesteia de plata taxelor.

Renaşterea mănăstirii a avut loc în secolul al XIV-lea, ca urmare a strădaniei protospătarului Hreliov - Hrelju, un vasal al regelui sârb Ştefan Dushan (1331-1355). Un tun de piatră şi o biserică cu o singură navă au fost construite de către acesta în trei ani (1334-1335). Din aceste două structuri, doar turnul a supravieţuit până în zilele noastre, astăzi fiind cunoscut sub numele de "Turnul lui Hreliov".

În timpul ocupaţiei otomane, mănăstirea a supravieţuit, însă s-a ales cu pierderi ale unor pământuri. În urma mai multor petiţii adresate sultanilor, în vederea aprobării lucrărilor de restaurare a complexului monahal, călugării au reuşit chiar să extindă clădirile iniţiale. Cea mai grea perioadă a fost cea de sub sultanul Murad al II-lea (1421-1444), aceasta fiind una de persecutare a creştinilor şi de dărâmare a bisericilor.

Mănăstirea Rila a fost abandonată între anii 1451 şi 1460. Restaurarea acesteia s-a datorat eforturilor a trei fraţi, Ioasaf, David şi Teofan, preoţi în satul Granica. Aceştia trei nu au reuşit doar să restaureze şi să repare daunele provocate mănăstirii, ci mai mult, ei au reuşit să strângă în jurul lor şi o nouă comunitate de călugări, după cum reiese din lucrarea eminentului scriitor balcanic, Vladislav Gramaticul (secolul al XV-lea). Tot în această perioadă are loc şi înţelegerea de comun acord, în vederea sprijinului material şi duhovnicesc, dintre Mănăstirea Rila şi Mănăstirea Sfântul Pantelimon din Muntele Athos.

Una dintre cele mai mari realizări ale celor trei fraţi este aducerea aici a moaştelor Sfântului Ioan de Rila. Mara Brankovic, fiica despotului sârb George Brankovic, şi văduva sultanului Murad al II-lea (1421-1451) a susţinut în mare măsură această dorinţă a obştei monahale de la Rila.

În anul 1469, o impresionantă procesiune, condusă de către Teofan - cel mai tânăr dintre cei trei fraţi - şi alcătuită din reprezentanţii Mănăstirii Rila, alături de mulţimi de credincioşi, au adus de la Târnovo moaştele Sfântului Ioan de Rila. Acest impresionant şi unic eveniment din Istoria Bulgariei a fost descris pe larg de către Vladislav Gramaticul.

Odată cu mutarea sfintelor moaşte la Mănăstirea Rila, aceasta a ajuns să fie cunoscută în toată ţara, cât şi peste hotare. De-a lungul anului bisericesc, trei sunt zilele care impresionează prin măreţia pelerinajului şi numărul impresionant de credincioşi: ziua prăznuirii Sfântului Ioan de Rila (18 august), aducerea sfintelor sale moaşte din Sofia în Târnovo (19 octombrie) şi ziua aducerii sfintelor sale moaşte în Mănăstirea Rila (1 iulie).

Perioada de ocupaţie otomană a fost caracterizată de nenumărate încercări de recuperare a pământurilor. Cu toate acestea, în interiorul mănăstirii s-a reuşit o frumoasă lucrare: repararea şi extinderea acesteia. În pofida greutăţilor vremii, mănăstirea a reuşit să achiziţioneze unele pământuri şi să se întreţină aproximativ 50 de biserici, în timp ce călugării acesteia scriau şi împrăştiau printre oameni cele de suflet folositoare scrieri. Mănăstirea Rila a reuşit să păstreze vii spiritul şi cultura naţională bulgară.

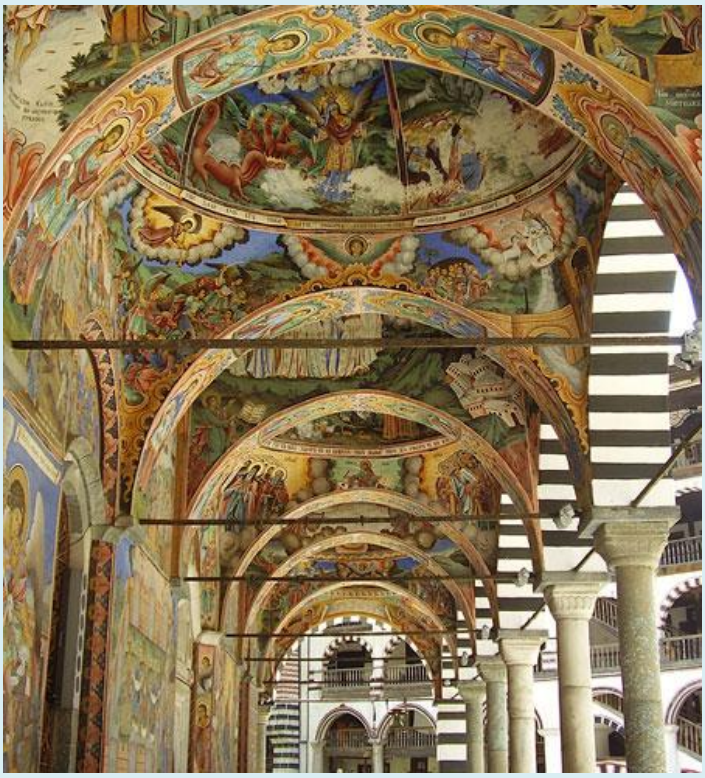

Timp de aproape 20 de ani, până la începutul secolului al XIX-lea, în jurul mănăstirii au fost ridicate patru biserici: Biserica Adormirea Maicii Domnului, Biserica Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, Biserica Sfântul evanghelist Luca şi Biserica Acoperământul Maicii Domnului. Tot acum va fi reparată biserica de la mormântul Sfântului Ioan de Rila.

În anul 1469, a fost construită Biserica Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, pentru a păstra moaştele Sfântului Ioan de Rila, după ce acestea au fost aduse la mănăstire. În anul 1491, un grup de iconari au pictat biserica, reproiectată în anul 1478. O a doua biserică, întâlnită în drumul spre mănăstire, este Biserica Adormirii Maicii Domnului, care a fost îmbrăcată în frescă în anul 1835, de către zugravul Dimiter Molerov.

Sihăstria Sfântului Ioan de Rila se află puţin mai la nord-est de mănăstire. Aceasta este ridicată pe locul unde se afla peştera sfântului, folosită de acesta şi pe post de mormânt. Biserica Adormirea Sfântului Ioan de Rila a fost construită în anul 1746, cu o singură navă şi absidă. Biserica va fi reconstruită în anul 1820.

Schitul Sfântului Luca este cunoscut şi sub denumirea de "Noua sihăstrie". Cea mai veche clădire a acestuia este Biserica închinată Sfântului apostol Luca, zidită în secolul al XVII-lea şi pictată între anii 1798-1799, când sculptorii din Bansko au lucrat şi frumosul ei iconostas de lemn.

Biserica Acoperământul Maicii Domnului a fost construită în anul 1805, peste fântâna sfinţită, de către zidarii Mihail şi Radoitsa din localitatea Rila. Aceasta are un pridvor larg deschis. Pereţii acesteia au fost zugrăviţi în frescă în anul 1811, de către Toma Vishanov.

Biserica cimitirului, Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, datează încă din secolul al XVII-lea. Ca mai toate osuarele şi capelele de cimitir, şi această biserică este zidită pe două nivele. Frescele acesteia, lucrate în anul 1795, sunt caracterizate de stilul şi mâna unor artişti bulgari care au lucrat în Sfântul Munte Athos, de-a lungul secolelor al XVIII-lea şi al XIX-lea. Iconostasul acesteia este minunat sculptat în lemn.

Un incendiu, izbucnit în anul 1833, a cauzat multe daune, atât la corpul vechi al mănăstirii, cât şi în părţile noi ale acesteia. Călugării au reuşit cu greu să adune cele necesare reparaţiilor şi banii necesari plăţii lucrătorilor. Ei au angajat cei mai renumiţi zugravi - pictori, sculptori şi cioplitori în piatră pentru reconstruirea celor afectate de incendiu. Numărul lucrătorilor se ridică la suma de 3.000. Restaurarea, care a cuprins jumătate din întreaga suprafaţă a mănăstirii, a fost încheiată în anii 60 ai secolului al XIX-lea, în exact 10 ani.

Construirea aripei sudice a mănăstirii, între anii 1846-1847, în stilul arhitectului Aleksi Rilets, a fost condusă de către maestrul Milenko, după cum reiese şi dintr-o însemnare pe o cărămidă din cornişa zidului vestic, scrisă chiar de către el: "1846 Milenko Oustabashi, Radomir."

Datorită numărului tot mai mare de pelerini, biserica a fost demolată în privinţa ridicării uneia mult mai mari. Astfel, prin anul 1860, pe locul bisericii vechi, din secolul al XIV-lea, se ridica deja o nouă şi frumoasă biserică.

Mănăstirea Rila a fost pusă sub directa purtare de grijă a patriarhului. După desfiinţarea Patriarhatului de Târnovo, mănăstirea a fost pusă sub purtarea de grijă a Arhiepiscopiei de Ohrida, apoi a Patriarhatului de Pec şi a Patriarhatului de Constantinopol. În perioada în care aceasta s-a aflat sub mâna celor din Constan-

tinopol (la acea vreme era deja Istambul), ea a fost supusă la taxe grele, multe neînţelegeri ieşind în mănăstire.

Secolul al XVIII-lea a fost unul foarte bun în ceea ce priveşte activitatea literară a călugărilor. O parte dintre călugări au fost însărcinaţi cu traducerea unor cărţi, iar alţii cu scrierea unor opere originale sau compilate. Printre aceştia s-au numărat şi eminenţii călugări Neofit de Rila şi Agapie de Rila.

Prima tiparniţă din Bulgaria a început să imprime tot în cadrul Mănăstirii Rila. Maşina de imprimat, lucrată la Viena, se păstrează şi astăzi în muzeul mănăstirii. În mănăstire a funcţionat şi o şcoală de muzică bizantină, aşa cum se cânta în acea vreme în Constantinopol. Jossif Bradati este şi el cunoscut pentru şcoala lui literară, la care participau şi călugării Teofan şi Paisie de Rila.

Odată cu Eliberarea Bulgariei (1878) Mănăstirea Rila a pierdut din importanţa iniţială, nemaifiind văzută ca un loc central al ţării, ci doar ca un semnificatic loc de rugăciune. Odată cu instituirea regimului comunist, activităţile religioase au ajuns să fie împiedicate, bunurile şi proprietăţile acesteia i-au fost confiscate, iar mănăstirea a fost transformată în muzeu.

În anul 1980, Institutul şi Federaţia Pelerinilor şi a Jurnaliştilor a oferit Mănăstirii Rila diploma şi "Mărul de Aur", cea mai însemnată recunoaştere a unui loc de cultură naţională şi turism. În anul 1976, Mănăstirea Rila a fost declarată monument istoric şi arhitectural naţional, iar în anul 1983, aceasta a fost trecută pe lista Patrimoniului Mondial de Cultură UNESCO. În anul 1991, statutul iniţial al mănăstirii a fost recunoscut printr-un decret special al Consiliului de Miniştri.

În pofida tuturor vicistitudinilor istoriei, Mănăstirea Rila nu a încetat niciodată să fie inelul de legătură între comunităţile ortodoxe din Rusia, România, Serbia şi Sfântul Munte Athos. Astăzi, în Mănăstirea Rila se află singura comunitate monahală care mai păstrează în întregime tradiţiile şi spiritul culturii ortodoxe balcanice.

Mănăstirea Rila - biserica centrală "Naşterea Maicii Domnului"

Stilul arhitectonic al mănăstirii este asemănător marilor mănăstiri athonite. Biserica actuală a mănăstirii este construită între anii 1835-1837, pe amplasamentul vechii biserici. Pictura a fost realizată între anii 1840-1848, de către Zaharia Zografu, împreună cu o echipă de pictori aparţinând şcolii de Samokov.

Biserica centrală a Mănăstirii Rila este unică în întreg spaţiul balcanic. Ea a fost construită de către maestrul zidar Pavel, din localitatea Krimin, care a lucrat şi în Sfântul Munte Athos, de unde a şi luat schiţa originală a bisericii. Arhitectura acesteia include elemente medievale şi baroce.

Frescele din Biserica Naşterea Maicii Domnului au fost realizate de către cei mai eminenţi pictori bulgari ai vremii. Cea mai mare parte dintre ei aparţineau Şcolii de Pictură Samokov, unde au lucrat artiştii familiei Zograph, Zaharia Zograph, Dimiter Zograph şi Stanislav Dospevski.

În anii 1840, ei au fost ajutaţi şi de către Ivan Obrazopissets şi fiul acestuia, Nikola Obrazopissets. Alături de aceştia au mai ajutat şi un grup de artişti din Bansko, conduşi de către Dimiter Molerov. În decursul a multor ani şi cu mari cheltuieli, aceştia au terminat de pictat pereţii interiori ai bisericii, domurile şi faţadele ascunse. Ei au mai lucrat şi alte 40 de icoane mari, pentru iconostas, alături de altele mai mici.

Iconostasul central este opera unui grup de sculptori supravegheaţi de Atanas Teladour. Meşterii au lucrat trei ani la realizarea acestuia, între anii 1839 şi 1842, investind în el toată experienţa acumulată peste generaţii de sculptori, în Şcoala Bulgară de Sculptură. Dimensiunile şi compoziţia iconostasului sunt de neegalat în spaţiul balcanic. Culorile cu care este pictat iconostasul se află într-o perfectă armonie cu cele care acoperă pereţii interiori.

Mănăstirea Rila - arhitectură şi podoabe

În cadrul Mănăstirii Rila şi în vecinătatea ei se află peste 20 de situri, păstrătoare de arhitectură originală şi pictură în frescă, create între secolele al XIV-lea şi al XIX-lea. Acestea sunt cele mai reuşite şi valoroase moşteniri păstrate din perioada de glorie a artei bulgare.

Picturile în frescă aşternute pe Turnul lui Hreliov datează din anul 1334 şi sunt numărate printre cele mai remarcabile monumente artistice din mănăstirea medievale Rila. Acestea conţin scene din viaţa Sfântului Ioan de Rila, scene din Vechiul Testament, scenele biblice evocate în: Înţelepciunea lui Solomon 7, 7-27, Înţelepciunea lui Iisus Sirah 24, 3 şi Psalmul 150, 6.

În secolul al XV-lea, Biserica Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel (1479) a fost repictată cu o nouă frescă (1491). Scenele pictate aici - Înălţarea Domnului, Adormirea Maicii Domnului şi Schimbarea la Faţă a Mântuitorului - poartă trăsăturile de glorie ale artei bulgare din Balcanii secolului al XIV-lea.

Spre sfârşitul secolului al XVIII-lea, după reconstruirea Turnului lui Hreliov - Hrelju, o au luat fiinţă o serie de compoziţii minunate: profeţii Ilie, Iezechiel, David şi Ghedeon, cât şi Sfânta Treime, se păstrează într-o foarte bună stare şi astăzi. Sfântul Ioan de Rila este înfăţişat într-un mod athonit, ca urmare a influenţelor Muntelui Athos, prin mâna pictorilor.

Întregul complex monahal este impresionant. Partea rezidenţială, construită pe patru etaje, adăposteşte mai bine de 300 de chilii, patru capele, stăreţia, bucătăria, biblioteca şi unele camere de oaspeţi.

Sfântul Ioan de la Rila şi darurile sale duhovniceşti

În 19 octombrie este prăznuit Sfântul prea cuvios Ioan de la Rila, ocrotitorul Bulgariei:

Pentru mine Sfântul Ioan de la Rila ocupă un loc special în sufletul meu, deşi pot să spun că am aflat recent de existenţa lui, de relativ puţin timp. Însă la fiecare vizită pe care am făcut-o la mănăstirea Rila unde se află moaştele întregi ale Sfântului Ioan, de fiecare dată am primit ajutor şi daruri de la Sfântul Ioan. Este un sfânt care parcă a ştiut şi ştie dinainte de ce ajutor am nevoie, dinainte ca eu să îi cer măcar prin rugăciune ajutorul, el mi l-a oferit şi m-a ajutat cu o uimitoare dragoste discretă.

Iniţial anul trecut am făcut o excursie prin Bulgaria, fără să ştim dinainte de existenţa Sfântului Ioan de la Rila. De mănăstirea Rila am aflat de pe o harta turistică a Bulgariei pe care am luat-o când am ajuns în Bulgaria, ocazie cu care am aflat că mănăstirea este înscrisă în patrimoniul UNESCO şi ne-am decis să mergem să o vizităm.

Ce m-a impresionat este bucuria şi pacea pe care am simţit-o când am ajuns acolo. Este un loc foarte frumos, dar când intri pe poarta mănăstirii parcă te părăseşte orice grijă.

Cum nu cunosc limba bulgară, deşi vedeam icoane cu Sfântul Ioan, nu înţelegeam despre ce sfânt este vorba şi la această primă vizită nici nu ne-am prins de existenţa raclei cu moaştele Sfântului Ioan (raclă ce se află acoperită în faţa altarului lângă uşile împărăteşti, mai ales că mai există o raclă cu mai multe moaşte pusă la închinare în partea stângă a bisericii). Abia când am ajuns înapoi acasă şi am căutat pe internet, am aflat despre Sfântul Ioan de la Rila.

Ce mi-a plăcut mie mult atunci, pentru că nu mai văzusem nicăieri aşa ceva, erau sticlele de agheasmă care au pe ele o etichetă foarte frumoasă cu icoana Sfântului Ioan de la Rila, aşa că am luat câteva sticle de agheasmă cu gândul să-i duc mamei mele.

La acea vreme mama mea avea grave probleme de sănătate şi de la un timp parcă îi mergea tot mai rău, parcă se stingea încet pe zi ce trece. Însă nu pot spune că aveam cine ştie ce aşteptări deosebite că agheasma aceea o s-o vindece, mai ales că problemele de sănătate ale mamei erau de multă vreme şi agheasmă i-am mai adus de la diferite biserici.

I-am dat mamei agheasmă de la Sfântul Ioan de la Rila şi apoi mi-am văzut de ale mele, fără să mă mai gândesc la asta. După un timp (vreo lună şi mai bine), fără să fac nici o legătură cu agheasma respectivă, constat că mama parcă înflorise. Se simţea mai bine, părea mai fericită, mai veselă, mai zâmbitoare, începuse să meargă (că înainte cu o perioadă mai mult zăcea). Şi atunci îmi spune că dacă mai merg vreodată la mănăstirea Rila, neapărat să-i mai iau agheasma din aceea, că ei tare bine i-a făcut, că ea bea în fiecare zi câte puţină agheasmă din aceea şi că de când bea se simte foarte bine, aşa de bine cum nu s-a mai simţit de multă vreme.

După această discuţie am urmărit şi eu starea ei şi am văzut că efectiv toată perioada cât a băut agheasma de la Rila (mai multe luni) nu a avut nici o problemă de sănătate, parcă mâna nevăzută a lui Dumnezeu o ţinea sănătoasă, ea care înainte era mai mult bolnavă şi cu probleme. Iar eu îi mulţumeam lui Dumnezeu că o ţine pe mama sănătoasă. Ba mai mult, se pare că mama şi-a păstrat puţină agheasma de la Sfântul Ioan, să aibă, să nu i se termine. Şi de atunci, aproape un an de zile, îmi tot reamintea cu insistenţă ca dacă mă mai duc vreodată la Rila să-i iau şi ei neapărat agheasma.

Din păcate, deşi mi-am dorit de nenumărate ori între timp să mai merg la mănăstirea Rila, abia anul ăsta am reuşit să ajung acolo.

De data aceasta, eu aveam probleme cu sănătatea. Trebuia să plecăm la mare în Chalkidiki (şi în drum plănuiam să trecem şi pe la Rila), însă exact când să plecăm am făcut o toxiinfecţie alimentară destul de severă care m-a pus la pat câteva zile bune. Însă în altă perioadă nu prea aveam cum să mai plecăm, aşa că am plecat când încă eram bolnav.

De data aceasta, când am ajuns la Rila vroiam să întreb unde sunt moaştele Sfântului Ioan, ca să mă închin şi eu la el.

În biserică m-am tot uitat să văd unde este racla, sau să găsesc un preot să întreb. Şi cum mă uitam prin biserică, la un moment dat îmi pică privirea pe un bătrânel cu o privire atât de smerită şi umilă, îmbrăcat atât de modest, care stătea pe o băncuţă atât de smerit şi cu pace, încât cu greu l-ar fi putut observa cineva cum şedea aşa liniştit într-un colţ. Văzându-i privirea ce parcă lumina de pace, smerenie şi blândeţe (de parcă era un copil care stă cuminte în casa Tatălui său), nu ştiu de ce (pentru că nu l-am privit decât un moment, o fracţiune de secundă), dar mi-au venit în minte vorbele duhovnicul meu pe care mi le spunea demult: că trebuie să vedem chipul lui Hristos în fiecare om. M-am gândit că şi acest bătrânel modest şi smerit, pe care probabil că puţini îl observă, poartă chipul lui Hristos.

Într-un final, tot uitându-mă printre turiştii care admirau pictura şi arhitectura bisericii, am zărit un preot care mi-a arătat racla Sfântului Ioan, pe care a desfăcut-o şi am avut posibilitatea să mă închin la sfintele moaşte, mulţumindu-i Sfântului Ioan pentru ajutorul pe care i l-a dat mamei mele cu sănătatea.

Nu am cuvinte să descriu ce pace s-a răspândit în jur când preotul a deschis racla Sfântului Ioan! O pace adâncă, exact ca în cuvintele rugăciunii: "pacea care covârşeşte toată mintea".

După ce m-am închinat la Sfântul Ioan, am mai stat o vreme prin biserică, m-am mai rugat şi m-am închinat la icoane, am luat agheasmă şi pentru mama şi pentru mine, am mai stat o vreme şi prin curtea mănăstirii (adică mai trecuse o bucată bună de timp) şi la sfârşit, înainte de plecare, am mai intrat încă o dată în biserică să mă închin la Sfântul Ioan, când mă trezesc cu bătrânelul acela cu chipul luminat de blândeţe şi smerenie că vine direct la mine şi începe să-mi spună ceva în limba bulgară.

Îi fac semn, ba chiar îi cer iertare că nu înţeleg nimic din ce spune (deşi am convingerea că nici el nu înţelegea ce vorbesc eu), dar nimic, bătrânelul continua să îmi spună ceva pe bulgăreşte cu faţa luminată de bucurie şi blândeţe, când la un

moment dat aud printre vorbele lui cuvântul "molitva". Brusc m-am luminat şi eu: "da, da, molitva vreau şi eu". Aşa că bătrânelul mă ia de mână şi mă duce la un preot de acolo şi îi spune pe bulgăreşte să-mi facă molitva.

Şi în timp ce preotul îmi citea molitva şi apoi o rugăciune adresată Sfântului Ioan (când eu mă gândeam că păcat că nu înţeleg limba bulgară ca să înţeleg şi eu rugăciunea), brusc îmi dau seama că asta este unul din darurile duhovniceşti ale Sfântului Ioan. Şi iar i-am mulţumit Sfântului Ioan pentru toate darurile sale. Că vorba ceea, ce şansă, ce probabilitate era să vină la mine un om şi să-mi propună numai mie să-mi facă preotul molitva (fără să-i cer), când acolo e plină biserica şi mănăstirea de turişti, când acolo vin autocare după autocare din acelea mari supraetajate, pline cu turişti.

Iar după molitva, a doua zi eram sănătos tun, nici urmă din toxiinfecţia alimentară cu care pornisem la drum (deşi nu am mai ţinut regimul alimentar medical recomandat ci am mâncat toate prostiile), ba mai mult, vacanţa aceea s-a dovedit binecuvântată şi pentru că în loc să ajungem la plajă în Chalkidiki am ajuns (fără să plănuim nimic dinainte), la Sfântul Nectarie în Aeghina şi apoi la Sfântul Ioan Rusul în Evia (şi mare bucurie mi-a adus acea excursie).

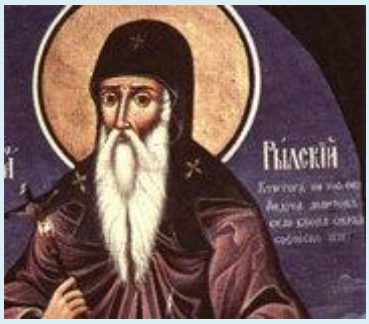

Mulţumesc Sfinte Ioane pentru dragostea ta discretă şi pentru tot ajutorul! Ajută-ne pe toţi în continuare!

Iar pe voi vă îndemn cu toată dragostea şi bucuria să mergeţi la Sfântul Ioan de la Rila când aveţi posibilitatea, ca să vă convingeţi şi voi ce daruri şi ce dragoste are Sfântul Ioan pentru noi şi să ajungeţi şi voi să îi mulţumiţi din toată inima, cu bucurie, Sfântului Ioan, spunându-i în rugăciune: "Bucură-te, prea cuvioase Ioane, făcătorule de minuni din Rila, slava şi bucuria noastră!"

Florina Vasilescu - La Rila, în inima Bulgariei

Încercaţi să vă pierdeţi din când în când pe un drum şerpuind printre stânci şi veţi înţelege măreţia creaţiei...

Ce cuvinte aş putea să adun şi în ce fel să le aştern pentru a vă spune ceva ce nu ştiţi încă despre un pelerinaj în Grecia? Probabil mulţi dintre dvs. l-aţi făcut înaintea mea şi un asemenea subiect ar putea părea un pic plictisitor...Şi totuşi , cu îngăduinţa dvs., am să îndrăznesc să vă sugerez un alt mod de abordare.

Departe de griji, cu o grijă în plus

Primul gând e acela că la un pelerinaj nu trebuie să participi doar - ci trebuie să-l trăieşti, să te laşi golit de griji mărunte şi gânduri meschine, aducând în locul lor bucuria de a descoperi frumuseţi cu care să-ncerci să-ţi împodobeşti sufletul. Să primeşti totul, să parcurgi potecile bătătorite de mii de oameni ce trec zilnic pe-acolo, să ajungi în faţa unor locuri despre care ai auzit, ţi-au povestit alţii, le-ai văzut în cărţi şi fotografii. Iar ca posibil exerciţiu, încercaţi să vă pierdeţi din când în când pe un drum şerpuind printre stânci şi veţi înţelege măreţia creaţiei acoperită însă, de cele mai multe ori, de ignoranţa noastră şi hrănită cu porţia zilnică de nepăsare.

A doua impresie puternică e legată de grupul cu care plecaţi la drum: diversitatea caracterelor şi necesară măiestrie a armonizării lor. Timp de şase zile, 42 de oameni total diferiţi învaţă să se cunoască, să se respecte şi să se iubească - la început gândind doar să nu-l supere pe cel de lângă sine şi terminând prin a veni în întâmpinarea dorinţelor lui. Frumoasă provocare, nu-i aşa?

Întâlnirea cu Sfântul

Traversând Bulgaria, ne-am oprit să vizităm mânăstirea Rila, ştiind că ea este considerată centrul spiritual al ţării. Parcurgem drumul spre acest lăcaş printre versanţi abrupţi, striviţi de frumuseţea pădurii şi-a muntelui. Privirea-mi rămâne aninată spre cer, pendulând între două culori: albastru şi verde...

Construită în secolul al X-lea de Sfântul Ioan de Rila (Ivan Rilski), mănăstirea şi-a câştigat locul de cinste în patrimoniul UNESCO prin arhitectura sa deosebită: pare o bijuterie şlefuită în pustietatea muntelui. Exteriorul nu este unul tocmai atractiv, dând impresia de cetate trecută prin multe bătălii.Un aer rece ce-ţi dă fiori... Odată intrat însă în curtea interioară, lucrurile se schimbă: am fost întâmpinaţi de superbele arcade, turnuri, scări sau balcoane cu acoperiş, care încântă ochii şi sufletul. Picturile de pe pereţi, viu colorate, spun poveşti despre sfinţi, despre Constantinopol sau despre violentul conflict dintre bine şi rău.

Aflăm că Sfântul Ioan de Rila (cca. 867 - 946) este cunoscut ca ocrotitor al poporului bulgar şi unul dintre cei mai reprezentativi sfinţi ai Bisericii Ortodoxe Bulgare. Iniţial păstor, la vârsta de 25 de ani a ales să-şi trăiască viaţa în singurătate şi rugăciune. Era cunoscut, încă din timpul vieţii, ca făcător de minuni iar racla cu moaştele sale adună azi numeroşi credincioşi la rugăciune. Cu puţin timp înainte de moartea sa (18 august, 946), Sfântul Ioan a scris un testament, lucrare literară şi mesaj moral pentru succesorii lui şi poporul bulgar.

Înălţăm rugăciune de mulţumire în pridvor, în faţa icoanei ce reprezintă raiul. La plecare, peisajul e aurit de lumina apusului de soare şi-mi aminteşte de munţii Neamţului de la noi .Gândul mă duce la o oarecare asemănare între sfântul Ioan de la Rila şi sfântul Dimitrie Basarabov: amândoi au trăit dragostea pentru Dumnezeu şi oameni într-un mod atât de simplu şi curat!

Altă faţă a mănăstirii Rila

În mod normal nu ar mai fi trebuit să scriu despre mănăstirea Rila după ce am citit reviewurile documentate şi complete ale lui ionescunic (vezi impresii), Iulianic (vezi impresii) şi mai recent Traian Leuca (vezi impresii). Am avut însă o ghidă foarte bună şi am găsit la taraba de suveniruri din curtea mănăstirii o broşură, ″Ghidul Sfintei manastiri Rila″ în limba română din care voi puncta numai câteva amănunte despre care nu s-a scris. Recunosc cu umilinţă că am făcut şi câteva fotografii fără blitz în interior. Unicat spun eu este mormântul regelui Boris al III lea (tatăl lui Simeon, fostul prim ministru) inmormântat în 1943. Pe nici un blog referitor la manastirea Rila nu am găsit pentru confirmare fotografia mormântului, până ce citindu-le biografiile şi uitându-mă la pozele ultimilor ţari i-am recunoscut figura.

Sfântul Ioan de Rila

S-a născut în anul 876 şi a trăit 70 de ani. După moartea părinţilor a dat săracilor întreaga avere şi şi-a urmat chemarea spre pustnicie cu post, priveghere şi rugăciune. Alungat de sătenii care nu-i înţelegeau menirea a poposit pe muntele Rila. Acolo locuia în peşteri sau scorburi de stejari. Curând s-a dus vestea în

întreaga Bulgarie despre pustnicul care tămăduia boli. Însuşi ţarul Petru l-a căutat să capete binecuvântare. Cu timpul s-au aşezat lângă el drept credincioşi cu care a construit prima bisericuţă de lemn pe muntele Rila. Cu cinci ani înainte de adormirea sa s-a retras într-o peşteră care a devenit şi mormântul său. Acolo a scris testamentul, adică legământul de cum trebuie dusă viaţa călugărească. Trecut la cele sfinte, Ioan a continuat să facă minuni, redând sănătatea celor care o pierduseră. Ţarul Petru a ctitorit o mănăstire unde a dus rămăşiţele lui Ioan, rămase neputrezite şi frumos mirositoare. Împăratul bizanţului Manuil Comnen (d. 1180) s-a vindecat de o paralizie a mâinii după ce s-a rugat la moaşte. În semn de recunoştinţă a dăruit mănăstirii o icoană cu Fecioara Maria făcătoare de minuni la care m-am închinat rugându-mă şi eu pentru sănătatea celor dragi. După ce un timp au fost luate şi au stat în Ungaria, moaştele au ajuns la Târnovo, capitala ţării în timpul imperiului româno-bulgar sub Asan I. Abia din 1469, sfântul Ioan de Rila se odihneşte în mănăstirea care-i poartă numele. El continuă să facă minuni până în zilele noastre şi este ocrotitorul întregii Bulgarii.

Mănăstirea Rila

Se află la 20 km de oraşul Rila şi 120 km de Sofia, fiind aşezată la o altitudine de 1147m. Primul aşezământ de lemn a fost construit de Ioan şi discipolii săi la începutul sec. X. Mănăstirea a fost înzestrată de ţarii, boierii bulgari şi călugării de la muntele Athos. După anii 1500 pe baza unor importante danii de pământuri şi bani, a fost ridicată o nouă mănăstire cu biserică şi turn de apărare pe un loc înconjurat de munţi ferit de vânturi şi tâlhari. În timpul cuceririi Bulgariei de turci prin foc şi sabie, călugării au ascuns testamentul lui Ioan şi o serie de odoare care nici până azi n-au fost găsite. Sultanul Murad sub influenţa soţiei sale sultana Mara care era ortodoxă a cruţat mănăstirea cinstindu-l pe sfântul Ioan ca pe un adevărat proroc. Văduva sultanului lui a mijlocit aducerea moaştelor de la Târnovo înapoi la Rila. Spre 1800 şi apoi în 1833 clădirile mănăstirii au fost incendiate scăpând de urgia focului numai biserica şi cula. După ultimul incendiu în1834 a început reconstrucţia mănăstirii de data asta din piatră. De jur împrejurul bisericii pe o înălţime uneori de cinci etaje sunt aproape 300 încăperi din care139 camere cu 126 bucătării aparţinătoare, restul fiind cancelarii, bibliotecă, trapeză, camere de oaspeţi. Obştea e formată doar din 9 vieţuitori supuşi episcopului Adrianopolului care le este egumen (conducător). Pentru bunul mers al mănăstirii aici lucrează 67 angajaţi de la contabil şi bibliotecar până la electrician, şofer, om de serviciu. Despre arhitectura întregului lăcaş, picturile interioare, curtea pavată, cele trei până la cinci etaje ale construcţiei înconjurătoare, culorile alb şi cenuşiu în brâuri străpunse şi de linii roşii întinse pe ziduri, au scris userii pe care i-am amintit mai

sus cât şi alţii care au postat reviewuri despre mănăstire, eu limitându-mă acum să pun câteva poze.

Turnul de apărare (turnul lui Hrelio)

Hrelio a fost un voievod bulgar care a construit un turn înalt de cinci etaje (24m) din care se puteau supraveghea împrejurimile. Bogăţiile mânăstirii au atras în nenumărate rânduri bande de tâlhari sârbi şi albanezi. La ultimul etaj se află paraclisul ″ Schimbarea la Faţă″ şi la subsol o închisoare A fost construit în 1335 după cum reiese dintr-o inscripţie de lângă ceasul turnului şi este singura construcţie rămasă în picioare din acele vremuri. Frescele de pe ziduri sunt de asemeni din 1335. Viaţa lui Hrelio a fost interesantă şi despre ea s-ar putea scrie un best-seller plasat în Evul Mediu timpuriu. A fost vasal al craiului sârb Duşan pe care l-a părăsit supunându-se împăratului bizantin Ioan Cantacuzino. Când impăratul s-a împăcat cu craiul sârb, singura scăpare a lui Hrelio a fost să accepte sugestia lui Duşan de a se călugări. A fost umilit pentru că a fost tuns cu sila cât soţia lui era încă în viaţă. Într-o noapte, oşteni ai lui Duşan l-au sugrumat pe monah în chilia lui. Placa lui de mormânt făcută de văduva lui se află în muzeul mănăstirii.

Astăzi în faţa turnului se află o prelungire a balcoanelor cu o platformă în care se găsesc clopotele şi toaca mănăstirii. La parterul turnului este un stand cu icoane şi alte obiecte bisericeşti de unde am cumpărat ghidul mănăstirii în limba română. Eu aş fi amplasat standul în altă parte pentru că ciunteşte din frumuseţea turnului.

Biserica cu hramul Naşterii Maicii Domnului

A fost reconstruită din piatră în anii 1834-1837 iar pictura şi iconostasul au fost terminate în 1860. A fost pictată de fraţii Zogravii. Catapeteasma este o adevărată operă de artă cu motive florale şi animale, scene din Vechiul Testament, toate poleite în aur. Pe catapeteasma principală sub icoana Mântuitorului se află racla cu moaştele Sfîntului Ioan, care la rugămintea ghidei a fost deschisă pentru noi de un călugăr. Postez două fotografiide pe net. Alături este o altă raclă în care se păstrează icoana ferecată în argint, făcătoare de minuni a PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu dăruită de împăratul bizantin Manuil Comneni în sec. XII. În biserică este şi mormântul ieromonahului cărturar Neofit Rilski (1793-1881) pe care scrie ″ ucenicii recunoscători″. El a fost profesor de teologie, a tradus biblia în limba bulgară modernă îndepărtând cuvintele slavone şi a redactat prima gramatică a limbii bulgare. La bătrâneţe s-a retras în mănăstirea Rila.

Alte lăcaşuri, clădiri şi încăperi

- Muzeul, nu l-am vizitat din lipsă de timp. Cel mai valoros exponat este Crucea monahului Rafail, lucrată sub lupă cu ace şi rindele fine pe un lemn special. De dimensiuni mici 81x43 cm prezintă scene biblice în miniatură. Sunt sculptate 104 scene religioase şi 650 miniaturi. Rafail a lucrat la cruce 12 ani până şi-a pierdut vederea...

- Biblioteca depozitează 60.000 volume, mare parte manuscrise teologice, filozofice şi tipărituri vechi.

- Vechea bucătărie era dotată ca să poată hrăni pe grupe 10.000 de oameni veniţi în pelerinaj în zilele de praznic când era permisă intrarea credincioşilor (înainte ca mănăstirea să fie deschisă publicului). Existau cazane în care puteau fi gătiţi doi boi deodată. Aici erau mânate şi vitele aduse în dar pentru a fi sacrificate şi mâncate în comun. Cupola bucătăriei servea de coş al cuptorului imens.

- Cimitirul se află de cca 10 minute de mănăstire. După un timp de la îngropăciune, monahii sunt dezgropaţi şi rămăşiţele trecute într-o încăpere numită osuar, ritual pe care l-am întâlnit şi la Meteora.

- Vechea Postniţă se află la o distanţă de o oră de mănăstire. Acolo e peştera în care s-a nevoit cinci ani şi şi-a dat obştescul sfârşit în anul 946 Sfântul Ioan de Rila. Alături a fost ridicată o biserică şi chilii pentru fratele care o slujeşte. În apropierea peşterii este un izvor din care a băut apă Sfântul Ioan şi care are puteri tămăduitoare pentru cei care se apleacă asupra lui cu adevărată credinţă.

Proprietăţile mănăstirii. Mănăstirea a fost foarte bogată deţinând 10.000 ha păduri, munţi întregi, câteva mii de capete de animale, terenuri agricole şi livezi obţinute din donaţii şi sporite prin munca de zi cu zi a călugărilor timp de secole. De asemeni avea în subordine câteva metocuri care pe lângă slujbe şi rugăciuni aveau şi activitate economică. Mănăstirea şi metocurile aveau până la 500 de salariaţi, din care, ca să vă daţi seama de întinderile munţilor şi pădurilor, 15 paznici silvici. Toate aceste averi au fost naţionalizate de comunişti, mănăstirea închisă şi călugării izgoniţi în lume. Abia în 1968 statul a permis întoarcerea în mănăstire doar a câtorva călugări bătrâni odată cu deschiderea unei secţii a Muzeului Naţional. Călugării trăiau reprimaţi printre salariaţii civili şi-şi ţineau slujbele în timpul nopţii. Din 1991 mănăstirea şi-a recăpătat statutul, o mică parte din avere i-a fost retrocedată şi este într-o continuă dezvoltare. În 2008 a fost vizitată de

970.000 de pelerini. Din 1983 mănăstirea Rila figurează în patrimoniul mondial UNESCO.

Harta complexului mănăstiresc Rila am preluat-o de pe net. Cred că este utilă celor care vor vizita mănăstirea Rila (v. prima fotografie) şi vor avea timp să viziteze toate aşezămintele. Legenda de mai jos nu am putut-o încadra în fotografie:

Harta amplasării clădirilor în Mânăstirea Rila

1 Poarta Dupnitsat 11 Muzeul de Etnografie
2 Biserica centrală 12 Biblioteca
3 „Turnul Hreliov” 13 Muzeul Camerelor de Oaspeți
4 Muzeul de Istorie 14 Poarta Samokov
5 Recepția 15 Poşta
6 Bucătăria mânăstirii 16 Brutăria
7 Departamentul de pompieri 17 Hotel-Restaurant
8 Muzeul Economatului 18 Primăria
9 Birouri 19 Toaleta publică
10 Expoziția de icoane 20 Osuarul

După ce am vizitat cel mai important lăcaş din Bulgaria şi unul din cele mai mari ale ortodoxismului preţ de două ore, sfatul meu pentru cei care-şi fac singuri programul este să-i aloce o zi completă chiar cu preţul să vă cazaţi pe undeva în Bulgaria sau chiar în mănăstire, de ce nu?

Mănăstirea Rila ca şi alte edificii de acest rang trebuie văzută pe îndelete pentru a te putea ruga şi reculege în linişte mai ales la orele de dimineaţă şi seară când nu este năpădită de turişti.

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

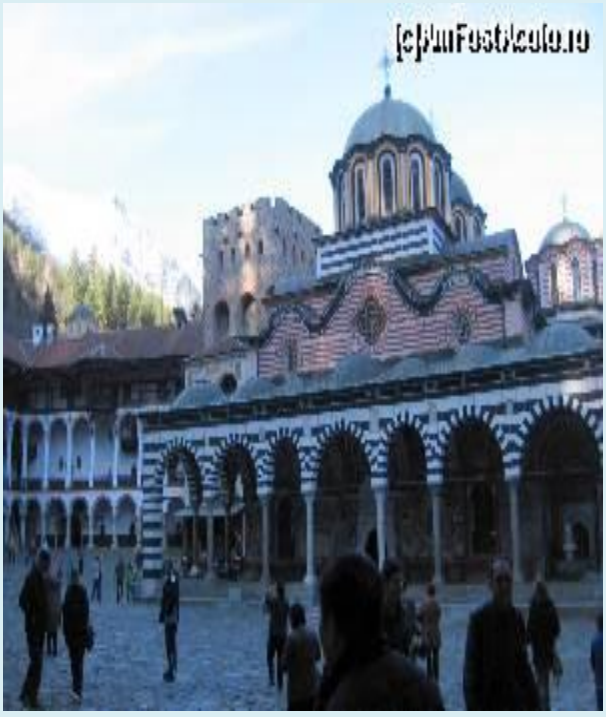

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

[c]AmFostAcolo.ro

Acasă la Sfântul Ioan de Rila în Bulgaria

Se înnorase destul de mult şi ploaia era iminentă. Autocarul nostru se îndrepta spre Mănăstirea Rila cu paşi repezi de data asta. Indicatorul ne anunţă că mai sunt 7 km până la destinaţie.

Mi-a plăcut foarte mult statuia Sfântului Ioan de Rila. Ne-a întâmpinat când ne-am apropiat de ţinutul lui. Parcă e un apostol cum ţine Evanghelia în mâini şi o prezintă. Sfântul Ioan de Rila s-a născut în anul 876 şi a murit la 18 august 946.

Ne aflăm la porţile celei mai mari şi mai faimoase mănăstiri din Bulgaria. E cu adevărat o oază de linişte şi o comoară duhovnicească.

Deasupra porţii Hristos apare flancat de Sfinţii Arhangheli. E extraordinar de frumoasă zona aceasta muntoasă, dar Mănăstirea Rila e o comoară între comorile duhovniceşti ale lumii.

Biserica se află în mijlocul curţii şi e absolut perfectă. Arhitectura şi culorile, aşezarea chiliilor, absolut totul creează un tot perfect aşezat în peisaj. Judecând după clădirile din curte cred că Mănăstirea Rila este una destul de mare.

În zare se vedeau munţii cu vârfurile cărunte de zăpadă. Ploaia ne lăsase un răgaz ca să putem vizita locul şi să admirăm Biserica.

În interiorul Bisericii este adăpostită racla cu Sfintele moaşte ale Sfântului Ioan denumit şi Sfântul Ioan Rilski. Un călugăr a venit şi ne-a dezvelit racla ca să ne putem închina fiecare.

Lângă Biserica centrală se află Turnul lui Hreliu. Este impunător şi are pe din afară o pictură impresionantă. Nu ştiu dacă se poate urca în interior până sus. La baza turnului era un mic pangar de unde ne-am aprovizionat şi noi cu câte ceva.

Cu adevărat aici este o oază de linişte înconjurată de pădurea verde. Este un loc prilenic pentru rugăciune. Acum 10 ani când am citit cartea cu minunile Sfântului Ioan de Rila nu îmi închipuiam, de fapt nici nu gândeam că Bunul Dumnezeu îmi vă îngădui să ajung aici acasă la Sfântul.

Toate coloanele şi arcadele care se repetă ritmic îţi imprima o stare de linişte. Parcă te îmbie la rugăciunea inimii. Ciudată senzaţie!

În curte am făcut câteva poze în voie. Am observat că în Bulgaria nu ne lăsau să pozăm în interiorul Bisericilor, dar în exterior nu ne zicea nimeni nimic. De fapt şi în România există această situaţie în unele Mănăstiri.

Despre Mănăstirea Rila citisem în revistă Mănăstiri Ortodoxe şi văzusem poze însă în realitate e de o mie de ori mai frumoasă decât în fotografii.

În pridvor erau picturi minunat realizate, atât de vii şi de frumoase încât nu îţi puteai lua ochii de la ele. Aici Maica Domnului e reprezentată înconjurată de Sfinţii Îngeri. Are pictată o aureolă care transmite strălucire. Ce veşminte frumoase are!

Mi-au atras atenţia culorile calde, plăcute cu care e înveşmântat pridvorul şi metoda cum au fost pictate şi combinate.

„Ca în sânul lui Avram”- am putea denumi această imagine. Ceata Sfinţilor îşi face apariţia la Poarta Raiului.

Tot în pridvor se găseşte o fântână arteziană care răcoreşte atmosferă în zilele foarte călduroase ale verii.

În mare aceasta a fost călătoria acasă la Sfântul Ioan de Rila. Slavă lui Dumnezeu pentru toate pelerinajele frumoase şi interesante pe care ni le dă în viaţă!

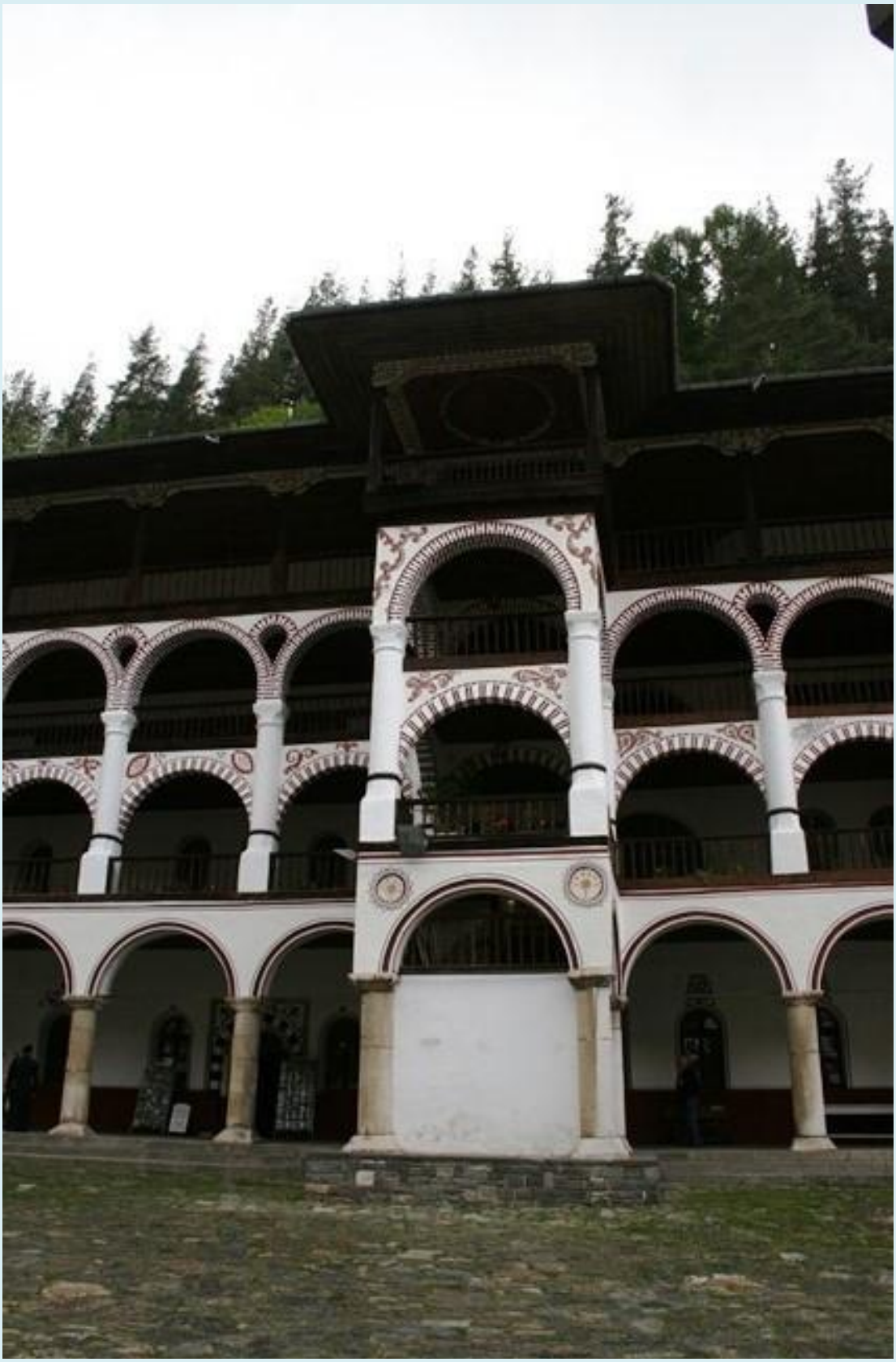

Sursa:
https://elenushu.wordpress.com/2017/12/05/acasa-la-sfantul-ioan-de-rila-in-bulgaria/

Tudor Cires - Muntele credinţei. Acasă la Sfântul Ioan din Rîla

Paisie Hilandarski, în a sa "Istorie slavo-bulgară", din anul 1762, îndemna poporul bulgar să poarte de grijă Mănăstirii Rila (Rîla) "căci dintre toate marile mănăstiri şi biserici, din câte au avut bulgarii, în vremea noastră, Domnul a binevoit să mai rămână, întru toate ale ei, doar Mănăstirea Rila". Această veche lavră bulgărească a fost întemeiată în secolul 10 de către Sfântul Ioan de Rila, care s-a pustnicit în "creierul munţilor", la peste 120 km sud de Sofia.

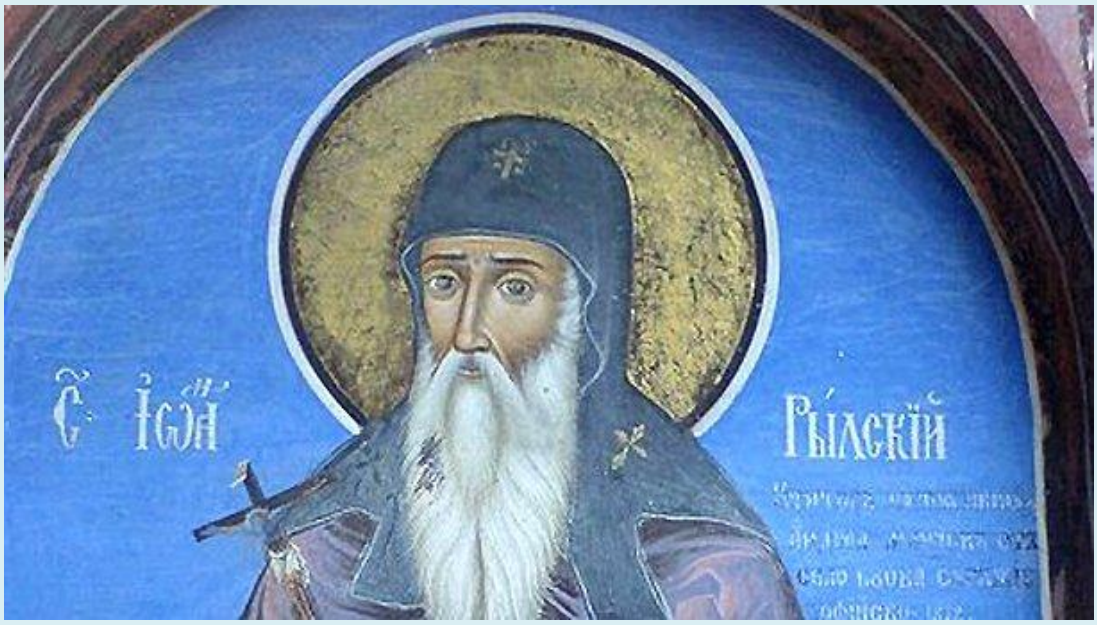

Mănăstirea Rila din Bulgaria este cel mai mare şi mai faimos lăcaş monahal ortodox din Bulgaria. Ea a fost fondată, se pare, de un pustnic care îşi avea sălaşul în apropiere, Sfântul Ioan de la Rila, care este şi protectorul mănăstirii.

Sfântul Ioan s-a născut în satul Scrin, departe de locaţia actuală a mănăstirii. După ce i-au murit părinţii, tânărul a ales să plece singur în pustie şi să se călugărească. Urmărit, se pare, de demoni, Ioan a reuşit să scape de urmărirea lor rugându-se puternic şi şi-a făcut sălaş într-o peşteră unde nu puteau pătrunde nici soarele, nici vântul. Aici şi-a petrecut viaţa în rugăciune şi post. Se spune că îngerii i se arătau ori de câte ori diavolul îi dădea târcoale, dându-i sprijin să treacă peste ispite. A petrecut în pustie mulţi ani, până când a fost descoperit de Ţarul Petru şi de alţi oameni din suita sa, care i-au devenit mai apoi ucenici şi l-au ajutat să construiască mănăstirea.

După ce a fost îngropat, li s-a arătat în vis ucenicilor săi, poruncindu-le să-l ducă în cetatea Serdica, astfel descoperindu-se trupul său neîntinat şi ridicându-se la rangul de sfânt.

Nu mult după această mutare, moaştele sale au fost luate de craiul unguresc din cetatea Serdica şi duse la cetatea Esztergom, din Ungaria. Arhiereul Esztergomului, auzind despre multele minuni făcute de Sfântul Ioan, a refuzat să creadă în puterea sa şi a refuzat să meargă să îi aducă închinăciune. Atunci, îndată i s-a legat limba. Dându-şi seama ce greşeală făcuse şi din ce pricină amuţise, a „mers la racla sfântului pentru iertare, iar sfântul i-a dezlegat imediat limba".

După ce a îmbrăcat racla cu aur şi argint, a trimis-o înapoi în Bulgaria, la cetatea Veliko -Târnovo, pentru ca apoi moaştele sfinte să se întoarcă la Rila, unde sunt şi astăzi.

O altă minune făcută de Sfântul Ioan a avut loc în anul 1833, când o ceată de tâlhari turci a intrat în mănăstire, pretinzând că vor cazare, când de fapt vroiau să fure tot ce era de preţ. Însă pe parcursul nopţii, şeful bandei este bătut de un bătrân cu barba albă, îmbrăcat în haine bisericeşti. Furios, acesta adună toţi monahii mănăstirii şi îi obligă să mărturisească cine l-a bătut. Atunci unul dintre călugări l-a dus la portretul Sfântului Ioan din biserică şi căpetenia a recunoscut în el pe bătrânul care l-a bătut. Speriat, şi-a strâns toţi oamenii şi a plecat fără să mai facă nici un rău locaşului monahal.

Dar acestea nu sunt singurele minuni înfăptuite la Rila. În biblioteca mănăstirii sunt manuscrise întregi, datând încă din secolul al XV-lea, cu consemnări ale minunilor.

În decursul anilor, mănăstirea a fost respectată şi susţinută de autorităţile statului bulgar, iar fiecare ţar care a domnit până în vremea celui de-al doilea Imperiu Bulgar a donat o parte din avere pentru ca ea să fie astăzi cea mai mare dintre mănăstirile ortodoxe nu doar din Bulgaria, ci din întreg estul Europei. Construcţia are cinci cupole, trei altare şi două capele. Cel mai preţios element al acestei biserici este catapeteasma, care este placată cu aur. Sculpturile din interior au fost realizate în decursul a cinci ani de către patru meşteri.

Totodată, această mănăstire este tipărită din 1999 pe bancnota de 1 leva, moneda naţională a Bulgariei.

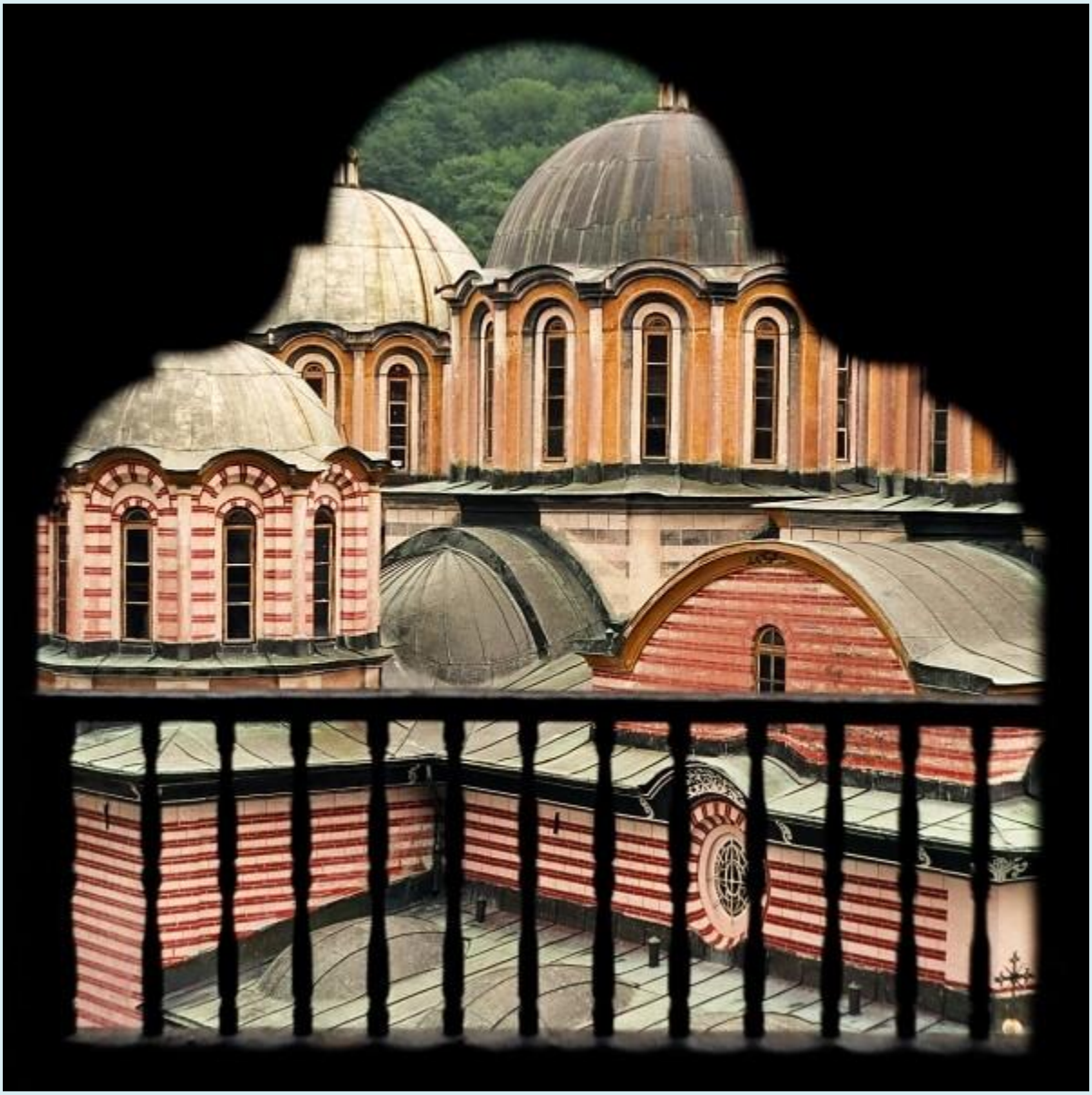

Muzeul Mănăstirii Rila este cunoscut în lume pentru că găzduieşte Crucea lui Rafail, o cruce făcută dintr-o singură bucată de lemn cu dimensiunea de 81x43 centimetri. Călugărul care a construit-o şi care a pictat pe ea 104 scene religioase şi 650 de cifre şi litere în miniatură a purtat numele de Rafail. El a muncit timp de 12 ani pentru a lăsa în urma sa o asemenea operă de artă, unică în lume. După finalizarea crucii, în 1802, se spune că acest călugăr a orbit, pentru a nu mai face o lucrare la fel de impunătoare şi a împiedica alt lăcaş să aibă o asemenea minunăţie.

Mănăstirea Rila atrage astăzi numeroşi turişti şi pelerini, care se minunează de frumuseţea arhitecturii ei, de picturile strălucitoare şi, mai ales, sunt cuprinşi de evlavie dinaintea raclei cu moaştele Sfântului Ioan, închinându-i imnuri de slavă.

Într-o zi de primăvară, în Săptămâna mare, aflându-ne şi noi la Rila, aveam să auzim în biserică grave şi melodioase cântări bisericeşti în limba română. Un grup de preoţi şi călugări, din ţinutul Neamţului, pornit în pelerinaj la Muntele Athos, oprise la Mănăstirea Rila, pentru a aduce ofranda de credinţă sfântului ce la îndemnul căruia s-a înălţat minunata lavră a ortodoxiei bulgare. Apoi, în nenumărate rânduri, popasul nostru în această cea mai mare mănăstire ortodoxă din Balcani avea să se întâmple o dată cu acelea ale pelerinilor români (în drum spre sau dinspre Athos), care îl consideră necesar şi important loc de închinare.

Frescă ce-l reprezintă pe Sfântul Ioan de Rila la Mănăstirea Rila, Bulgaria

МР
ΘΥ
ІΣ ХΣ

Mormântul Sfântului Ioan de Rila de lângă Mănăstirea Rila

Grota Sfântului Ioan de Rila de lângă Mănăstirea Rila

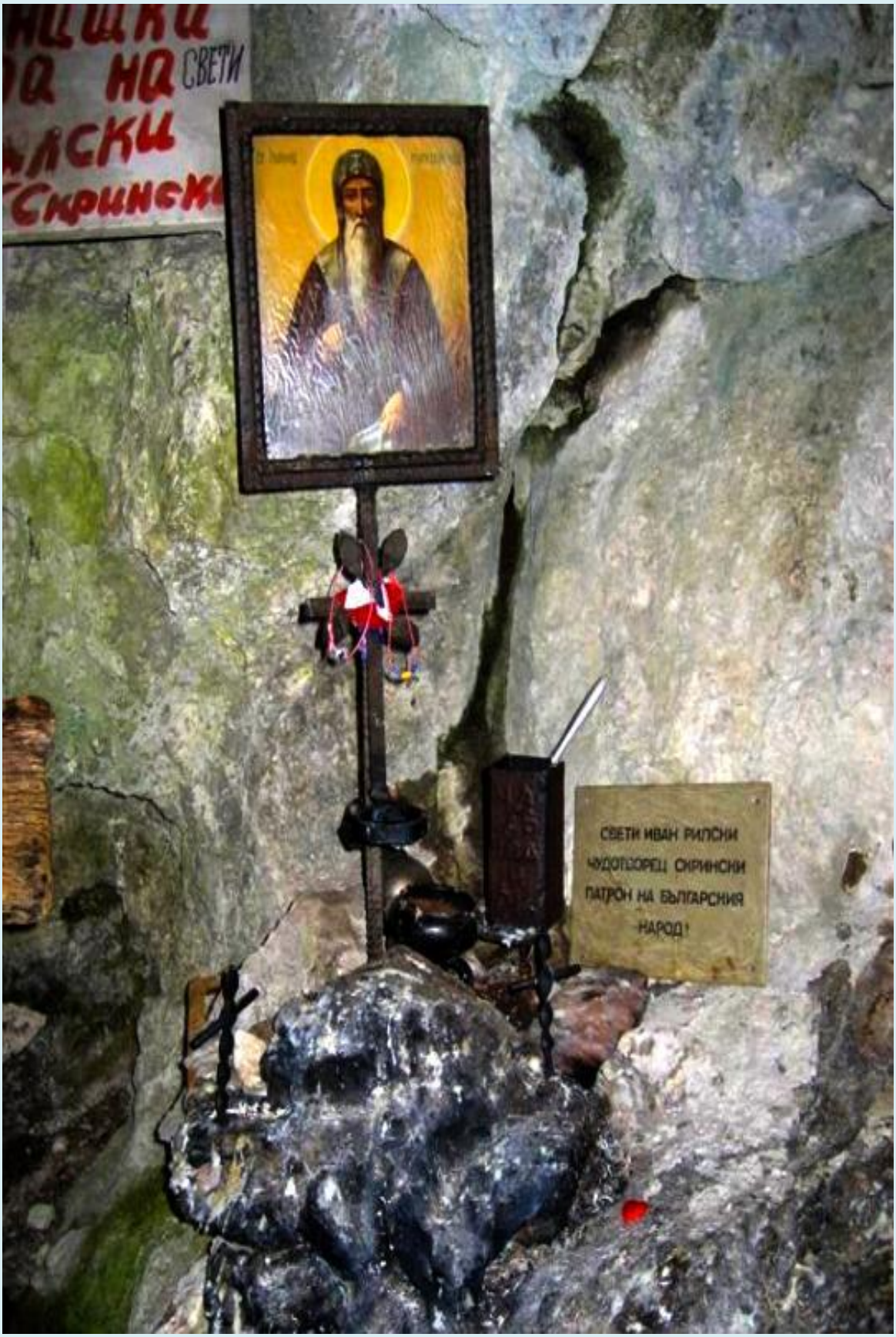
СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ СКРИНСКИ
ПАТРОН НА БЪЛГАРСКИЯ
НАРОД!

Sfântul Ioan de Rila - frescă din biserica Mănăstirii Rila, Bulgaria.

Pictură din Mănăstirea Rila, Bulgaria

Arhimandritul Mihail Daniliuc - Acasă la Sfântul Ioan de la Rila

În urmă câțiva ani, chiar de ziua Sfântului Ioan, într-o tihnită zi de toamnă, am ajuns la Mănăstirea Rila, una dintre cele mai cunoscute vetre monahale din pravoslavnica Bulgarie. Citisem câte ceva despre viața și nevoințele sale, dar nu înțelesesem deplin de ce și-a ales acel îndepărtat loc în care și-a dus viața plăcută Domnului.

Foto: pr. Silviu Cluci

La ziua prăznuirii Sfântului Ioan de la Rila în calendarul Bisericii Ortodoxe Române, 19 octombrie, vă propun să străbatem o cale duhovnicească către patria cuviosului Ioan, chiar acasă la el, Mănăstirea Rila din Bulgaria. Călătoria către binecuvântatul sălaș al Sfântului Ioan descoperă pelerinului taine adânci, unde pașii devin zăloagele unei cărți scrise din bătrâne veacuri până în prezent de către cei ce au hotărnicit a ridica aici sfânt lăcaș de închinare, dar și de către viețuitorii atâtor secole, care s-au nevoit și s-au rugat măsurând timpul prin rostogolirea neîncetată a boabelor de metanii.

Eu am parcurs șerpuitul drum prin cernerea unei molcume ploi de toamnă, care parcă a stins un pic din culorile pastelate ale molaticului anotimp ce se așternuse peste întinșii codrii ce flanchează drumul către seculara chinovie, temeluită pe la începutul secolului al XI-lea în partea de nord-vest a Munților Rila, pe valea râului Rilska, la 117 kilometri mai la sud de capitala Bulgariei.

După mutarea în veșnicie a eremitului, cel mai cunoscut sfânt bulgar în toată creștinătatea ortodoxă, mănăstirea întemeiată lângă peștera în care s-a nevoit monahul cu viață îmbunătățită a cunoscut o puternică înflorire prin donațiile unor regi și boieri bulgari, dar și prin osteneala multor generații de călugări, ucenici și continuatori ai vieții alese duse de cuviosul Ioan.

Istoria celei mai cunoscute mănăstiri din Bulgaria este cumva asemănătoare multor așezări monastice de la noi în sensul că, de-a lungul aproape unui mileniu de existență, ea a cunoscut multe și dramatice răstigniri, dar și binecuvântate învieri. Alături de locul special în viața Ortodoxiei bulgare, Rila a jucat și un însemnat rol național-cultural care, prin cuvânt rostit sau tipărit, prin școli, prin activitatea misionară a monahilor, a menținut nu doar flamura dreptei credințe, ci și cea a identității naționale în timpul îndelungatei stăpâniri turcești.

Ca și la noi, regimul comunist a distrus viața chinovială a celei mai însemnate mănăstiri bulgare, dar Sfântul Ioan de la Rila a vegheat prin moaștele sale ca mănăstirea aflată sub proteguirea lui să cunoască o nouă perioadă de înflorire după 1990.

De remarcat că în 1976, neputând tăgădui importanța majoră a Rilei în istoria națională, statul comunist bulgar a declarat mănăstirea monument istoric și arhitectural național, iar în 1983, cârmuirea vremii a încuviințat trecerea mănăstirii pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO. Era o nouă recunoaștere a însemnătății majore a multiseculare așezări călugărești după ce, în 1980, Federaţia Internaţională a Jurnaliştilor şi Scriitorilor de Turism i-a acordat diploma şi „Mărul de Aur”, confirmând astfel că Mănăstirea Rila este nu doar un loc al frumuseților duhovnicești, ci și un monument cultural și arhitectural deosebit.

Revenind la ziua în care Sfântul Ioan de la Rila m-a primit în casa sa, odată ajuns lângă zidurile fortificate ale Rilei, soarele s-a arătat de după nori, inundând într-o dulce lumină toată poiana unde este așezată chinovia. Accesul în curtea mănăstirii se face printr-o intrare boltită, care duce pelerinul într-o lume tainică, coborâtă de undeva din bolțile Cerului. Curtea interioară este generoasă, fiind pavată cu piatră şi mărginită de clădiri înalte, cu patru nivele, vopsite într-un joc de culori alb-cărămiziu, în interiorul cărora se aflau odinioară chiliile călugărilor, stăreția, tiparnița, biblioteca, trapeza ori bucătăria mănăstirii. Tot ansamblu este dispus într-un patrulater neregulat care împrejmuiește actuală biserică - catedrală, cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”, ridicată pe la mijlocul secolului al XIX-lea, pe locul vechilor altare ce-au fost martore la nevoința atâtor generații de monahi. Spațioasă și îngrijită, cu o impozantă turlă centrală și fresce măiestrit pictate, biserica

adăpostește racla cu moaștele Sfântului Ioan, prăznuit în Biserica bulgară de trei ori pe an: 18 august, ziua de proslăvire a sfântului; 19 octombrie, aducerea sfintelor sale moaște din Sofia în Tarnovo și 1 iulie, aducerea sfintelor sale moaște de la Târnovo în Mănăstirea Rila.

Existența multiseculară a Rilei este confirmată astăzi de un turn de apărare, aflat undeva lângă biserică, cunoscut sub numele de „turnul lui Hreliov", după numele celui ce l-a înălţat, pe la începutul secolului al XIV-lea, odată cu o bisericuţă, care s-o fi ruinat în urmă cu mult timp. La exteriorul zidului se pot observa mici fragmente dintr-o frescă ce datează din aceeași perioadă, înfățișând aspecte din viața cuviosului Ioan.

Un alt mare tezaur al mănăstirii îl reprezintă muzeul amenajat aici, în care pot fi admirate multe icoane și veșminte vechi, frumoase broderii în fir de aur și argint, multe podoabe de orfevrărie, vechi tipărituri realizate chiar în tiparnița mănăstirii, sculpturi în lemn, piatră ori sidef.

Acasă la Sfântul Ioan de la Rila este un tărâm al liniștii și al binecuvântării. Simțind și revăzând acum cu ochii minţii cele trăite acolo nu demult, afirm cu nespusă bucurie: da, la Rila, Sfântul Ioan face din marea mănăstire a sa o anticameră a Împărăției Cerurilor!

Pr. Silviu - Mănăstirea Rila - Bulgaria

Întemeiată în secolul al X-lea, Mănăstirea Rila este așezată în partea de nord-vest a Munților Rila, la o altitudine de 1147 de metri, în valea Râului Rila, la 117 kilometri sud de capitală Sofia.

După tradiție, Mănăstirea Rila a fost ctitorită de Sfântului Ioan de Rila în vremea țarului Petru I (927-968). Cuviosul Ioan s-a nevoit într-o peșteră nu departe de locul mănăstirii, iar mănăstirea a fost zidită de ucenicii săi. Cea mai veche mențiune a Mănăstirii Rila o găsim în „Viața Sfântului Ioan de Rila”, scrisă de Ioan Scylitzes. Acesta scrie că sfântul a binecuvântat ridicarea unei mănăstiri.

Renașterea mănăstirii a avut loc în secolul al XIV-lea, ca urmare a strădaniei protospătarului Hreliov, un supus al regelui sârb Ștefan Dushan (1331-1355). Un turn de piatră și o biserică cu o singură navă au fost construite de către acesta în trei ani (1334-1335), însă doar turnul a supraviețuit până astăzi, fiind cunoscut sub numele de „Turnul lui Hreliov”.

Perioada otomană

În timpul ocupației otomane, mănăstirea a supraviețuit, însă s-a ales cu pierderi ale unor pământuri. Cea mai grea perioadă a fost cea de sub sultanul Murad al II-lea (1421-1444), aceasta fiind una de persecutare a creștinilor și de dărâmare a bisericilor.

Mănăstirea Rila a fost abandonată între anii 1451 și 1460, însă a fost restaurată prin osteneala fraților Ioasaf, David și Teofan din Granica. Ei au reușit să strângă în jurul lor și o nouă comunitate de călugări. Una dintre cele mai mari realizări ale celor trei frați este aducerea de la Tarnovo la Rila a moaștelor Sfântului Ioan de Rila în anul 1469. Odată cu mutarea sfintelor moaște la Mănăstirea Rila, aceasta a ajuns să fie cunoscută în toată țara, cât și peste hotare.

Secolul al XVIII-lea a fost marcat de o bogată activitatea literară a călugărilor. O parte dintre călugări au fost însărcinați cu traducerea unor cărți, iar alții cu scrierea unor opere originale sau compilate. Printre aceștia s-au numărat și eminenții călugări Neofit de Rila și Agapie de Rila. Prima tiparniță din Bulgaria a început să imprime tot aici. În mănăstire a funcționat și o școală de muzică bizantină, așa cum se cântă în acea vreme în Constantinopol.

Căderi și ridicări

Un incendiu, izbucnit în anul 1833, a cauzat multe daune, atât la corpul vechi al mănăstirii, cât și în părțile noi ale acesteia. Călugării au reușit cu greu să adune cele necesare reparațiilor și banii necesari plății lucrătorilor. Restaurarea, care a cuprins jumătate din întreaga suprafață a mănăstirii, a fost încheiată în anii 60 ai secolului al XIX-lea. Datorită numărului tot mai mare de pelerini, biserică veche a fost demolată în privința ridicării uneia mult mai mari.

Odată cu eliberarea Bulgariei (1878), Mănăstirea Rila a pierdut din importanță inițială, nemaifiind văzută ca un loc central al țării, ci doar ca un semnificativ loc de rugăciune. Odată cu instituirea regimului comunist, activitățile religioase au ajuns să fie împiedicate, bunurile și proprietățile acesteia i-au fost confiscate, iar mănăstirea a fost transformată în muzeu.

În anul 1976, Mănăstirea Rila a fost declarată monument istoric și arhitectural național, iar în anul 1983, aceasta a fost trecută pe lista Patrimoniului Mondial de Cultură UNESCO. În anul 1991, statutul inițial al mănăstirii a fost recunoscut printr-un decret special al Consiliului de Miniștri.

Astăzi, în Mănăstirea Rila se afla singură comunitate monahală care mai păstrează în întregime tradițiile și spiritul culturii ortodoxe balcanice.

(Foto) Mănăstirea Rila – Bulgaria:
https://doxologia.ro/locuri-sfinte/manastirea-rila-bulgaria-galerie-foto

Mănăstirea Rila - Bulgaria (galerie foto)

foto: Silviu Cluci

Întemeiată în secolul al X-lea, Mănăstirea Rila este privită ca una dintre cele mai importante monumente culturale, istorice şi arhitecturale ale Bulgariei. Lavra este cunoscută în toată lumea, neputând fi ocolită atunci când se vorbeşte de marile monumente din întreaga Europă de est.

© doxologia.ro

STOP
STOP
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Pr. Silviu Cluci - Katholikonul Mănăstirii Rila

Biserica actuală a mănăstirii, cu hramul „Naşterea Maicii Domnului”, a fost construită între anii 1835-1837, pe amplasamentul vechii biserici. Pictura a fost realizată între anii 1840-1848, de către pictorul Zaharia, împreună cu ucenicii săi.

Biserica „Naşterea Maicii Domnului” - vedere dinspre sud-vest (Foto: Silviu Cluci)

Biserica „Nașterea Maicii Domnului” - vedere dinspre apus (Foto: Silviu Cluci)

Biserica „Nașterea Maicii Domnului” - vedere din naos (Foto: Silviu Cluci)

Biserica centrală a Mănăstirii Rila este unică în întreg spațiul balcanic. Ea a fost construită de către maestrul zidar Pavel Ioanov, care a lucrat și în Sfântul Munte Athos, de unde a și luat schița originală a bisericii. Arhitectura acesteia include elemente medievale și baroce.

Frescele au fost realizate de către cei mai eminenți pictori bulgari ai vremii. Cea mai mare parte dintre ei aparțineau Școlii de Pictură Samokov, unde au lucrat artiștii familiei Zograph, Zaharia Zograph, Dimiter Zograph și Stanislav Dospevski. În anii 1840, ei au fost ajutați și de către Ivan Obrazopissets și fiul acestuia, Nikola Obrazopissets. Alături de aceștia au mai ajutat și un grup de artiști din Bansko, conduși de către Dimiter Molerov. În decursul a multor ani și cu mari cheltuieli, aceștia au terminat de pictat pereții interiori ai bisericii, domurile și fațadele ascunse. Ei au mai lucrat și alte 40 de icoane mari, pentru iconostas, alături de altele mai mici.

Biserica are cinci turle, trei altare și două capele laterale, unul dintre cele mai valoroase elemente dinăuntrul ei fiind iconostasul placat cu aur, celebru pentru sculptura sa în lemn, opera unui grup de sculptori supravegheați de Atanasie Teladour. Meșterii au lucrat trei ani la realizarea acestuia, între anii 1839 și 1842, investind în el toată experiența acumulată peste generații de sculptori, în Școala Bulgara de Sculptură. Dimensiunile și compoziția iconostasului sunt de neegalat în spațiul balcanic. Culorile cu care este pictat iconostasul se afla într-o perfectă armonie cu cele care acoperă pereții interiori.

(Foto) Frescele Mănăstirii Sfântul Ioan de la Rila:
https://doxologia.ro/locuri-sfinte/frescele-manastirii-sfantul-ioan-de-la-rila-galerie-foto

(Foto) Frescele Mănăstirii Sfântul Ioan de la Rila

foto: Ioana Zlotea, Magda Buftea, Pr. Silviu Cluci

Biserica actuală a Mănăstirii Rila (cea mai cunoscută din Bulgaria) a fost construită între anii 1834-1837, pe amplasamentul vechii biserici. Pictura a fost realizată între anii 1840-1848, de Zaharia Zografu, ajutat de o echipă de pictori de la Școala de Samokov.

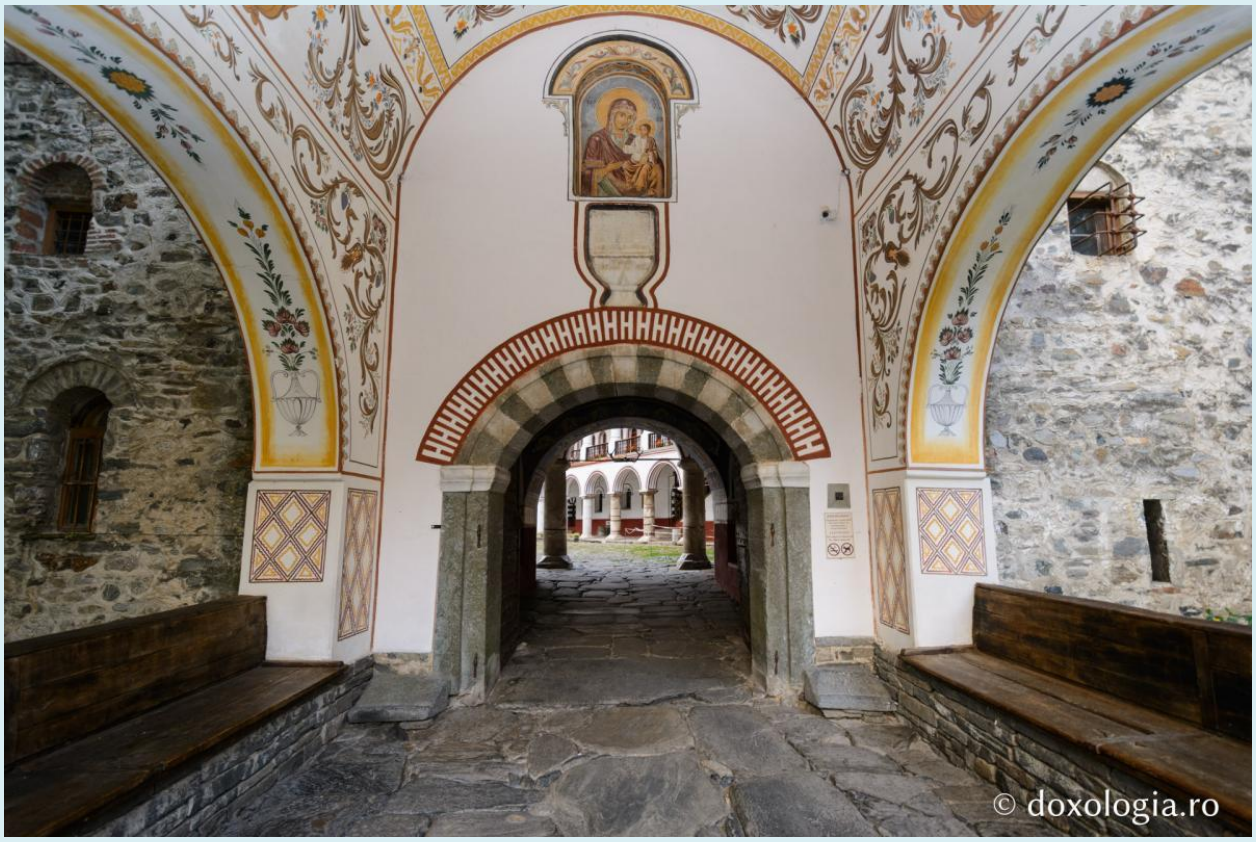
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

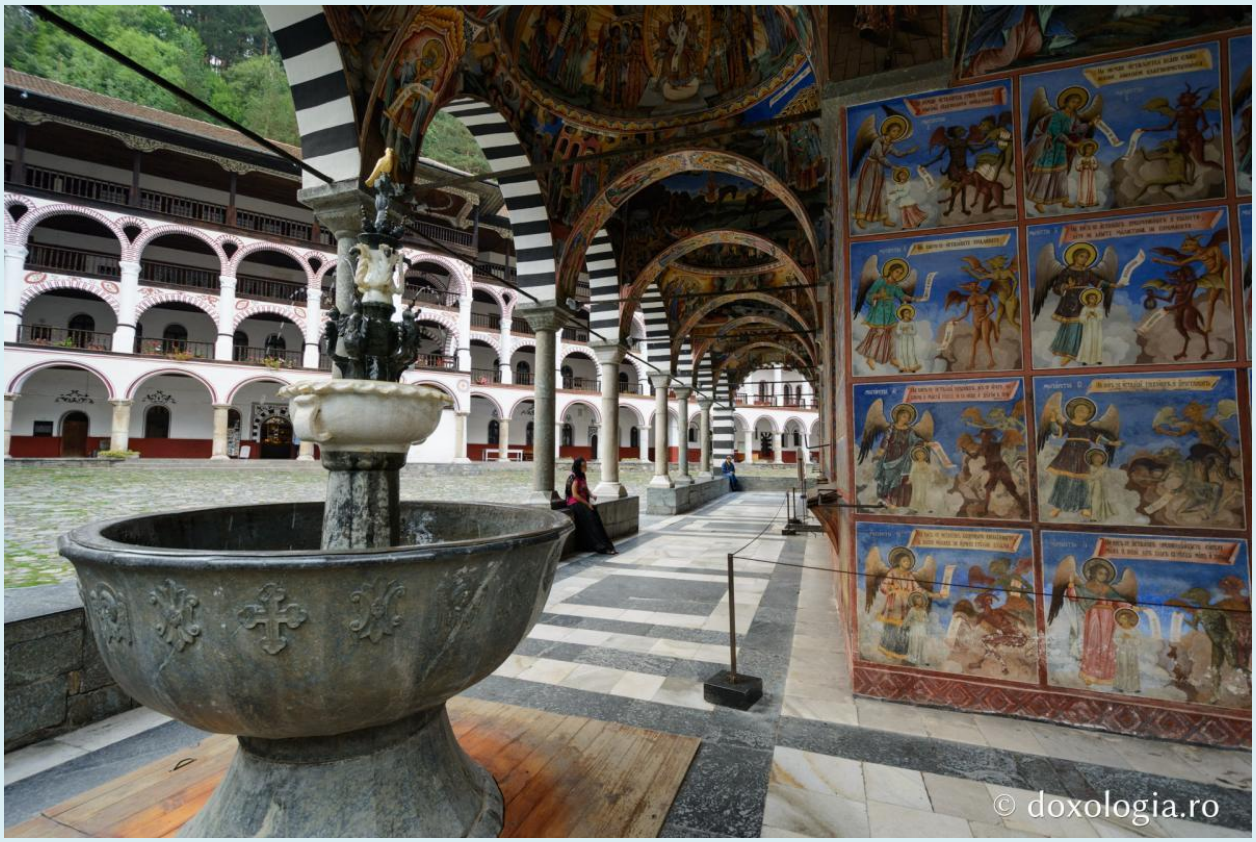
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

АВРАА́МЪ
© doxologia.ro

ВАРУХЪ
ГРКЪ
© doxologia.ro

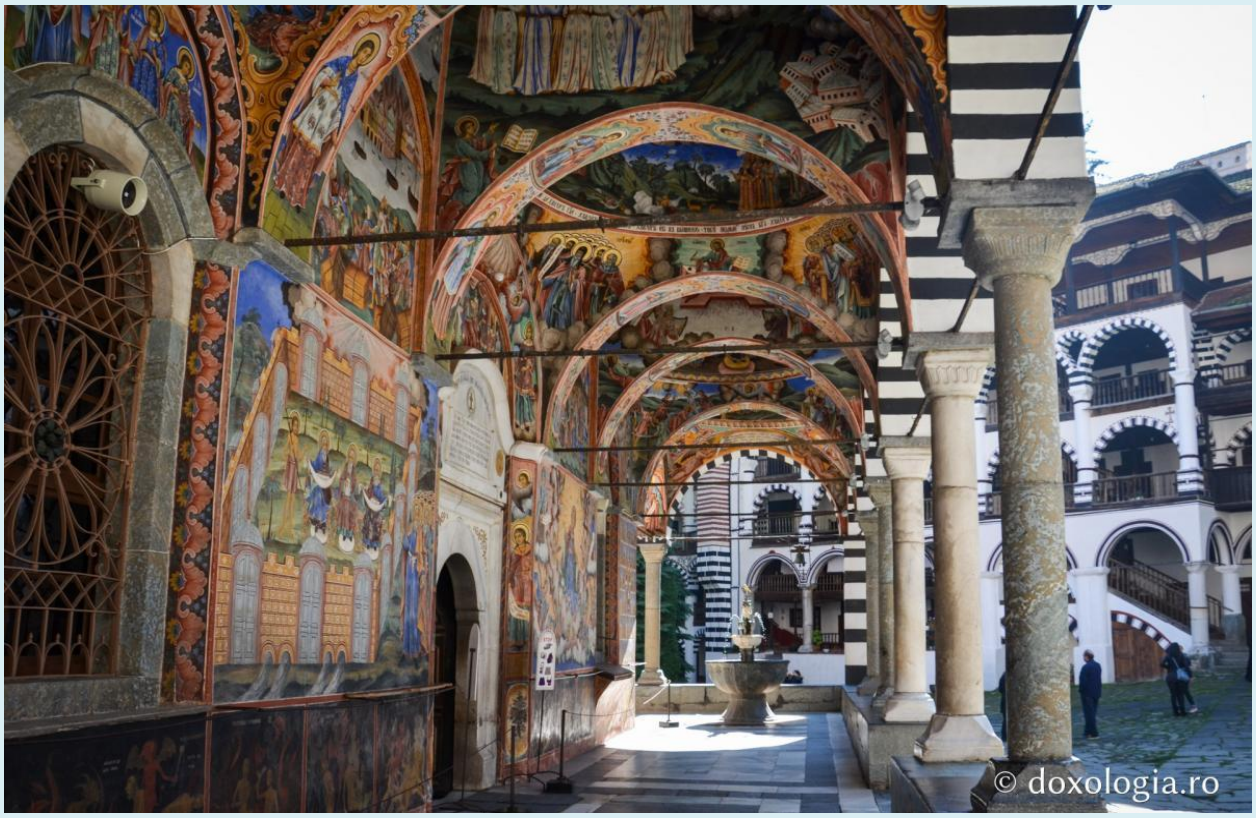
© doxologia.ro

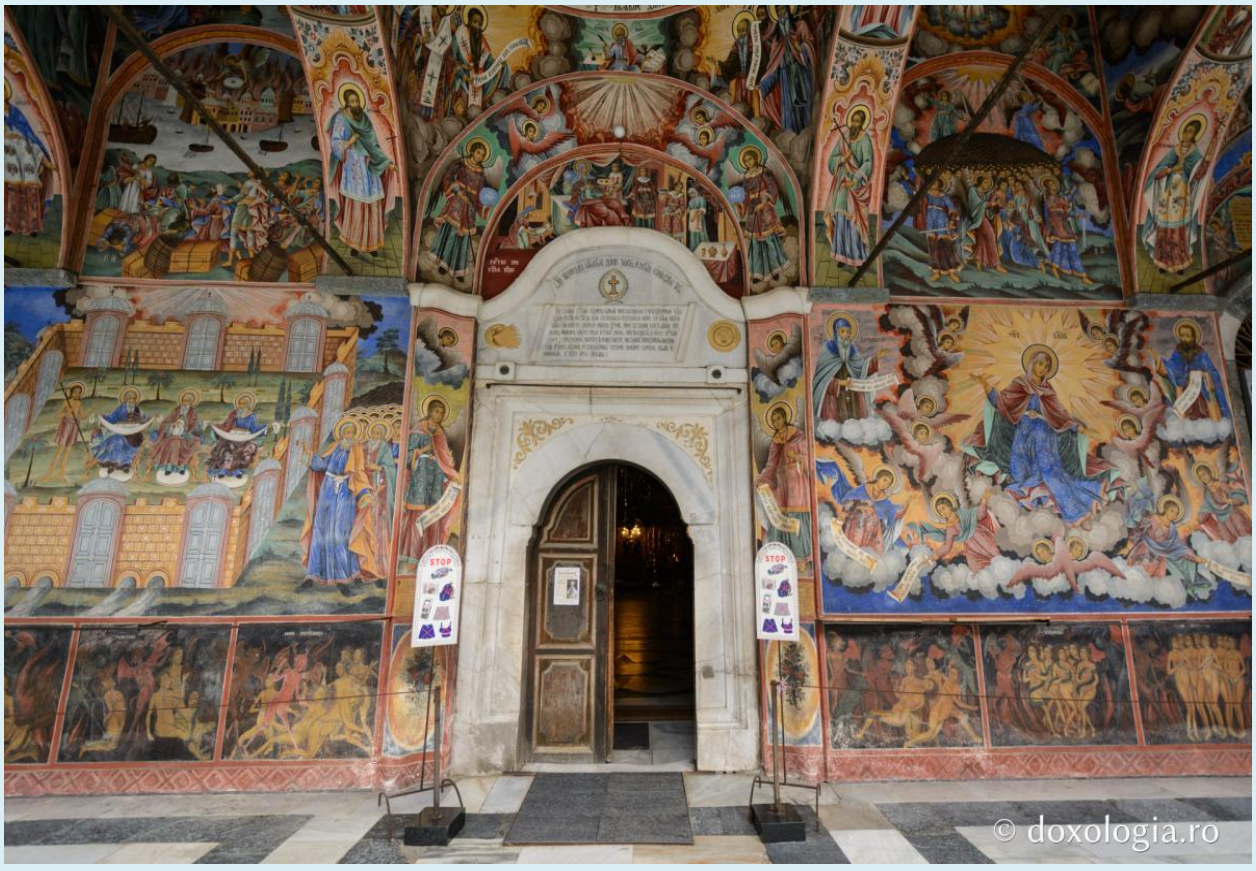
STOP
STOP
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΙϹ
Ο
Ν
ΧϹ
© doxologia.ro

(Foto) Paşi de pelerin la Peștera Sfântului Ioan de Rila - Bulgaria

foto: Pr. Silviu Cluci

Biserica din apropierea peșterii a fost construită de ucenicii Sfântului Ioan în secolul al XIV-lea, iar în 1820 a fost reînnoită. Accesul către peșteră se face printr-o deschidere îngustă între stâncă și biserică.

https://doxologia.ro/foto-pasi-de-pelerin-la-pestera-sfantului-ioan-de-rila-bulgaria

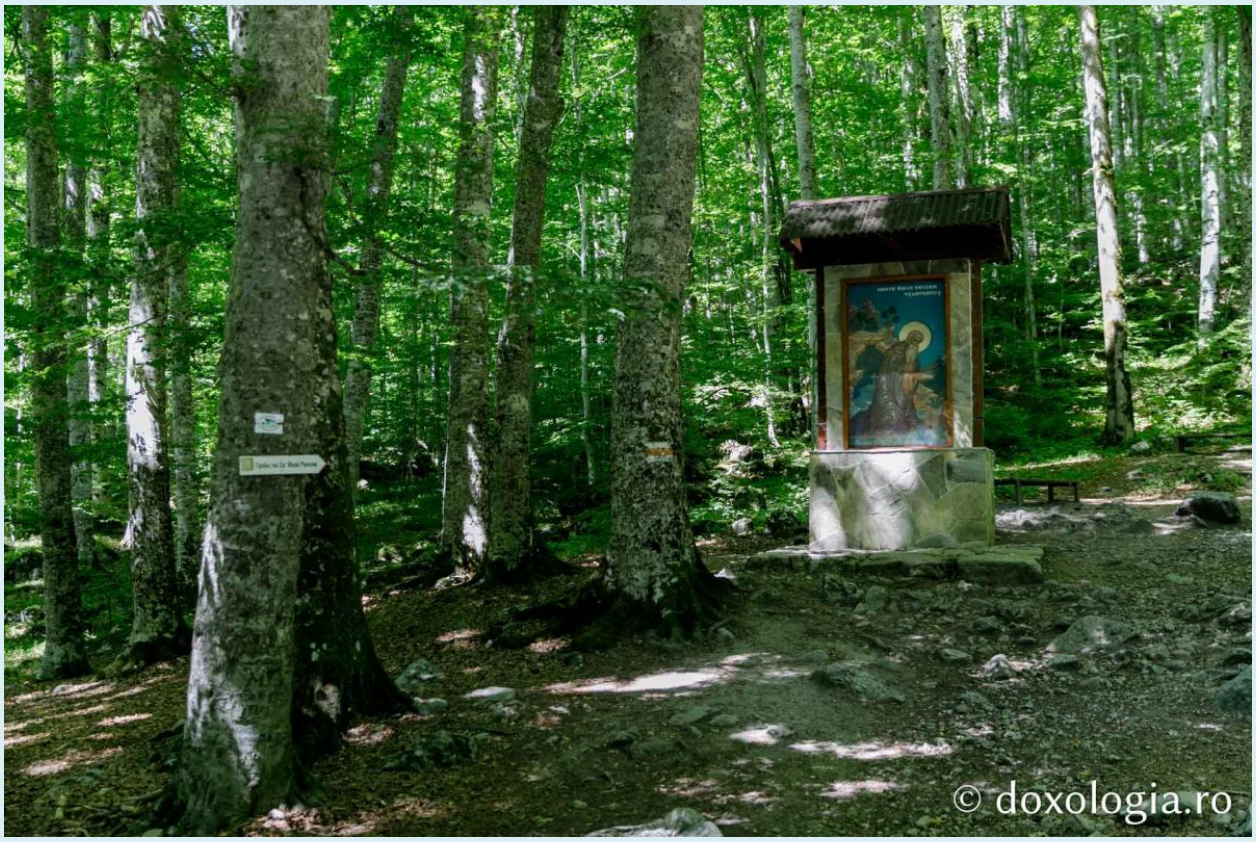
© doxologia.ro

СВЕТИ ЙОАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

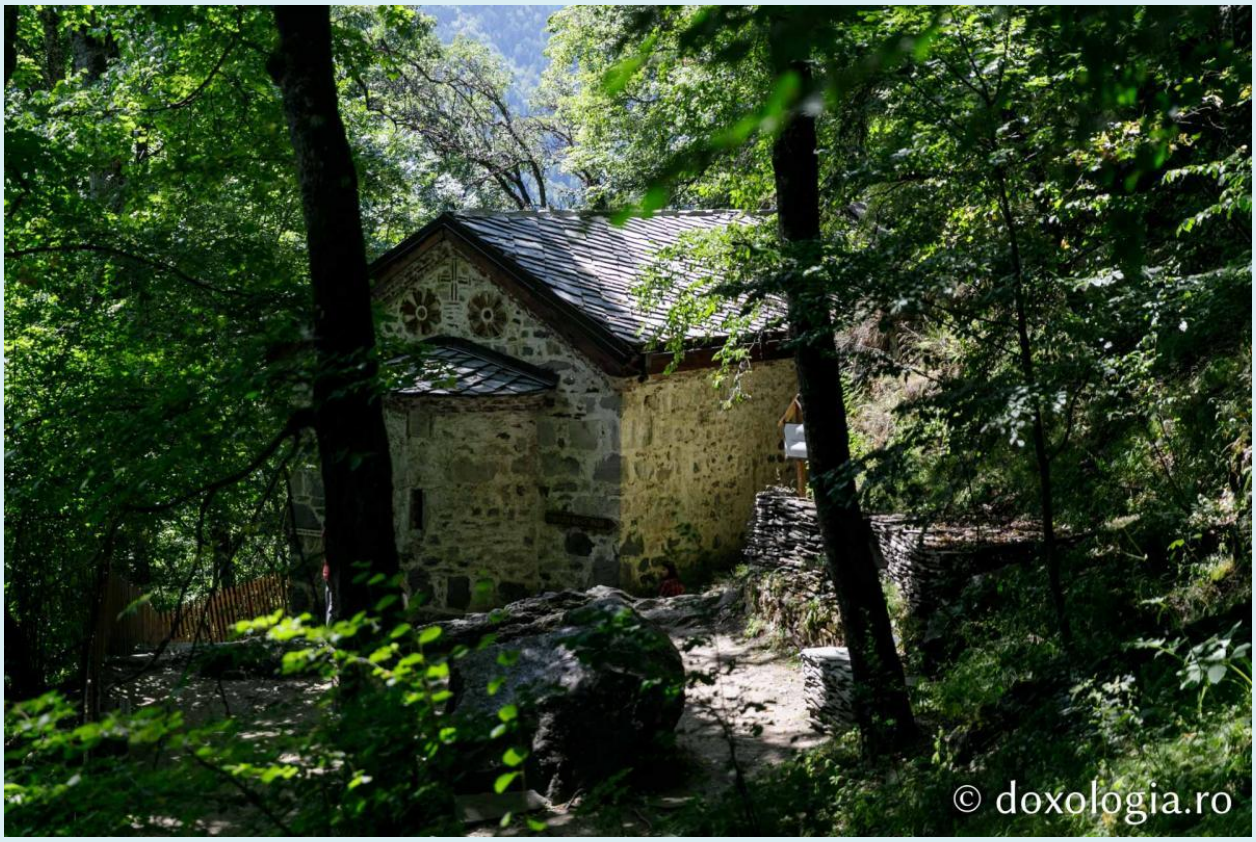
© doxologia.ro

© doxologia.ro

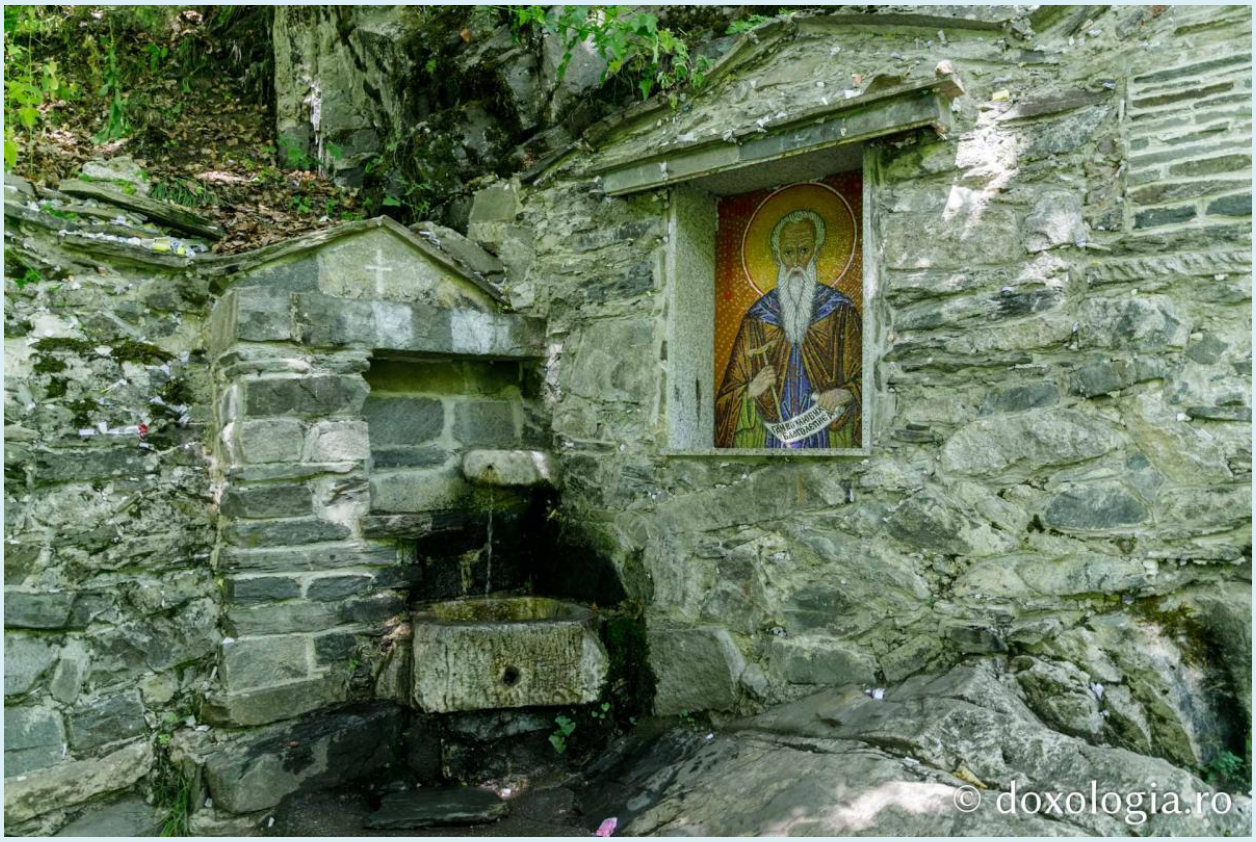
© doxologia.ro

© doxologia.ro

Carte: Sfântul Ioan de Rila, făcătorul de minuni. Viaţa, testamentul, acatistul

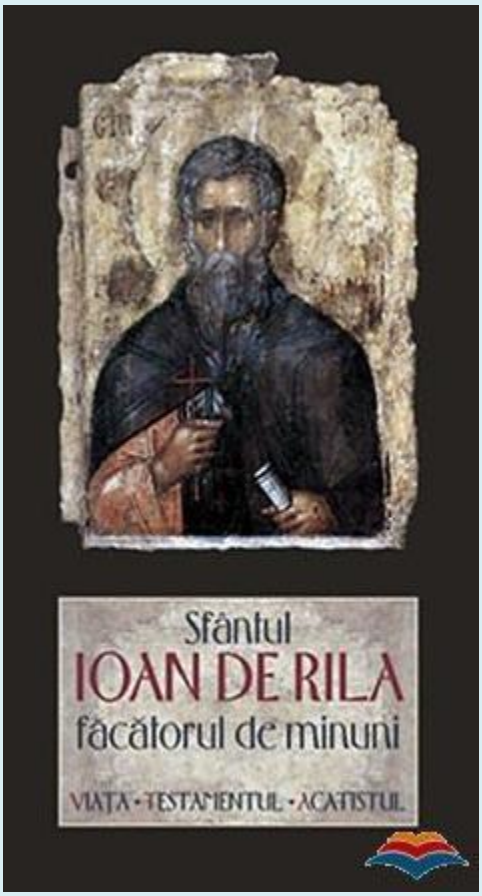

Traducere din limba bulgară de Petre-Valentin Lică şi Gheorghiţă Ciocioi

Prezenta carte este prima încercare de traducere în limba română a câtorva dintre cele mai vechi și autentice texte hagiografice despre Sfântul Ioan de Rila. Prin intermediul ei, cititorul român se apropie de simplitatea chipului Sfântului Ioan, luând puteri de viață dătătoare din puterea făcătoare de minuni, din înălțimea duhovnicească și din mijlocirea pentru noi a acestui bineplăcut cuvios al lui Dumnezeu.

Moaștele întregi ale prea cuviosului Ioan se află și astăzi în Bulgaria, în Mănăstirea Rila. Aici vin pe tot parcursul anului zeci de mii de pelerini, acesta fiind locul cel mai cinstit de către ortodocșii bulgari. Multe minuni se întâmplă la racla sfântului: cei care se închină cu credință se tămăduiesc de bolile lor, află ajutor în necazuri și sporesc în dragostea de Hristos.

Icoane

СВ. ІОАНЪ РИЛСКИ
ЧУДОТВЕЦ
ГДИ ВОЗ-
ЛЮБИХЪ
БЛАГОЛѢ
ПІЄ ДО-
МУТВО-

С̃ ІѠАН
РЫЛСКІЙ

СВ.
ИОАН
РИЛ-
СКИ

СТЫЙ ІѠАННЪ
РЫЛЬСКІЙ

SAINT
JOHN
OF RILA

СВ. ІОАННЪ
РЫЛСКІЙ

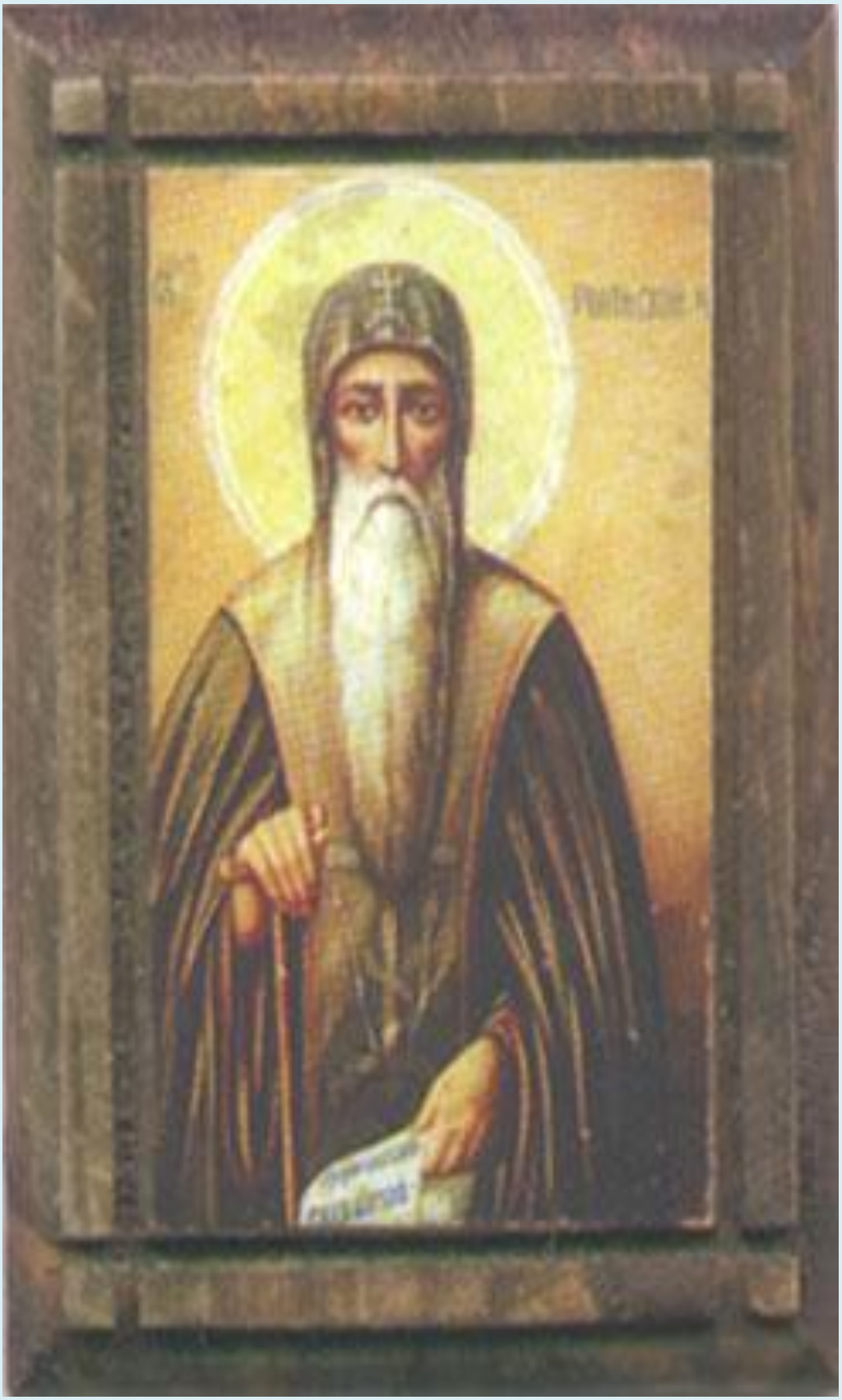

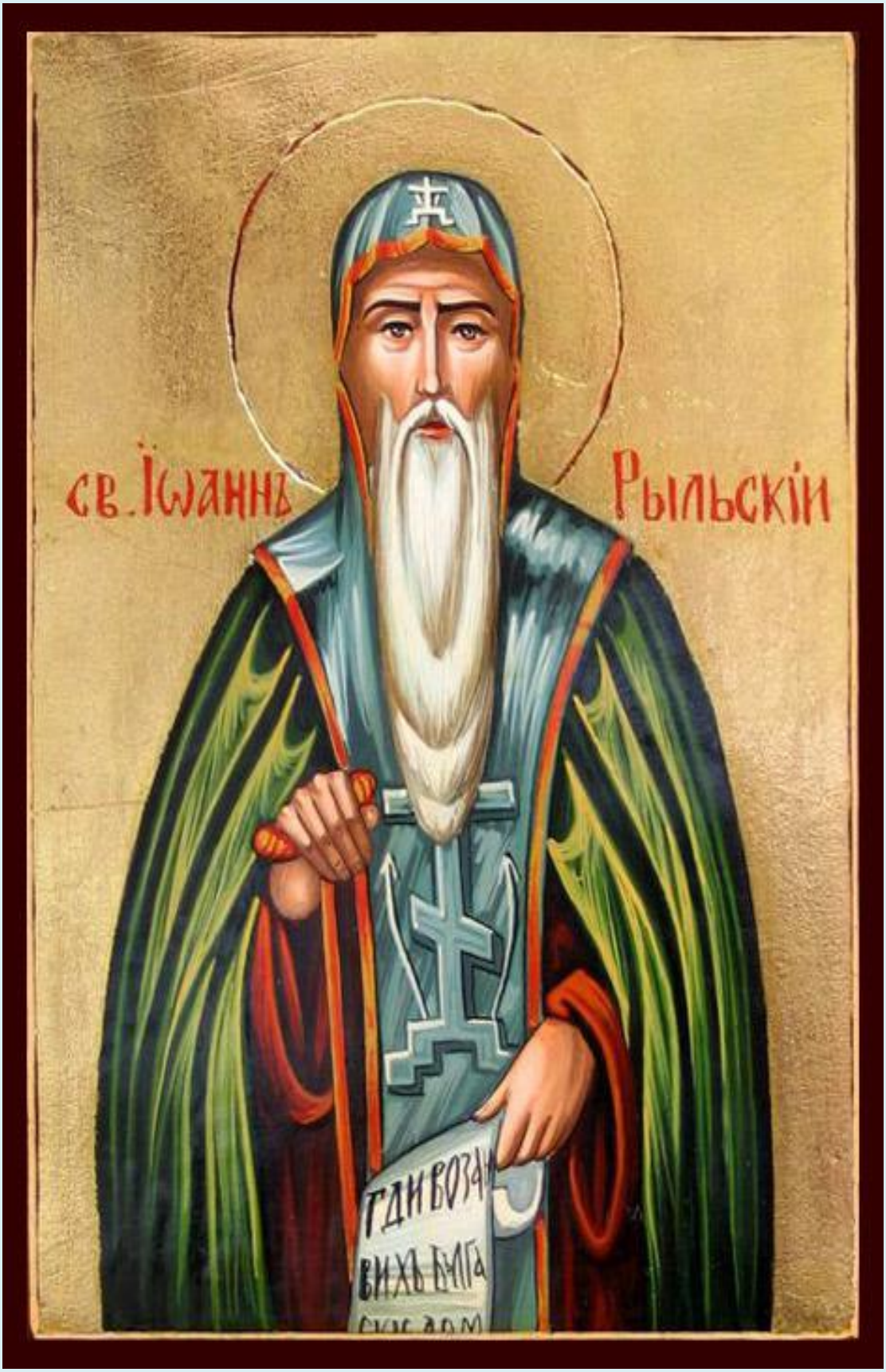
СВ. ЇѠАННЪ РЫЛЬСКІЙ

ГДЫ ВОЗ

СВѢТІЙ
ЙѠАННЪ
РЫЛЬСКІЙ
ЧѸДТВ

С
ЫЙ
Т
РЫЛЬС
ІѠ
А
ННЪ
КІЙ

DOXOLOGIA.ro
Sf. Ioan
de la Rila

DOXOLOGIA.ro
Sf. Ioan
de la Rila

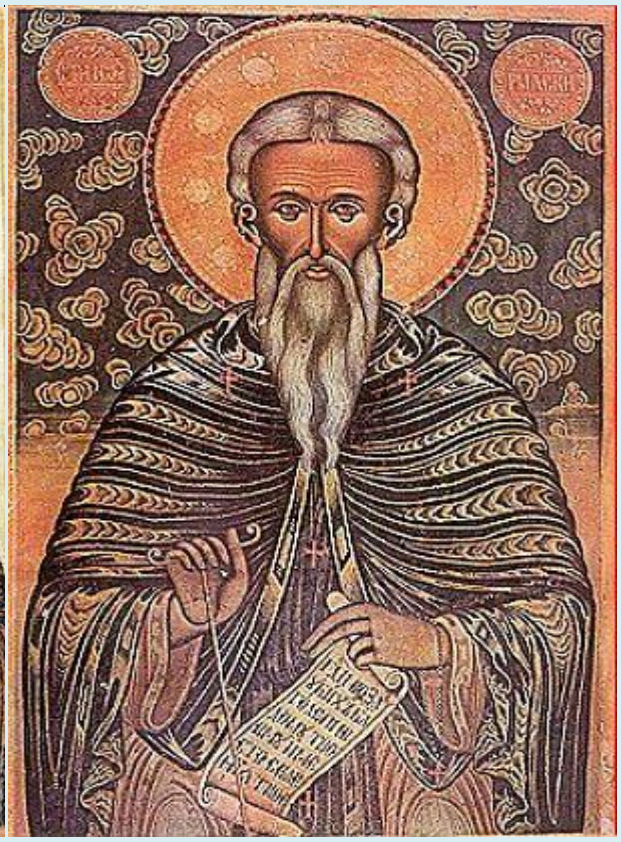

Римскій чудотв

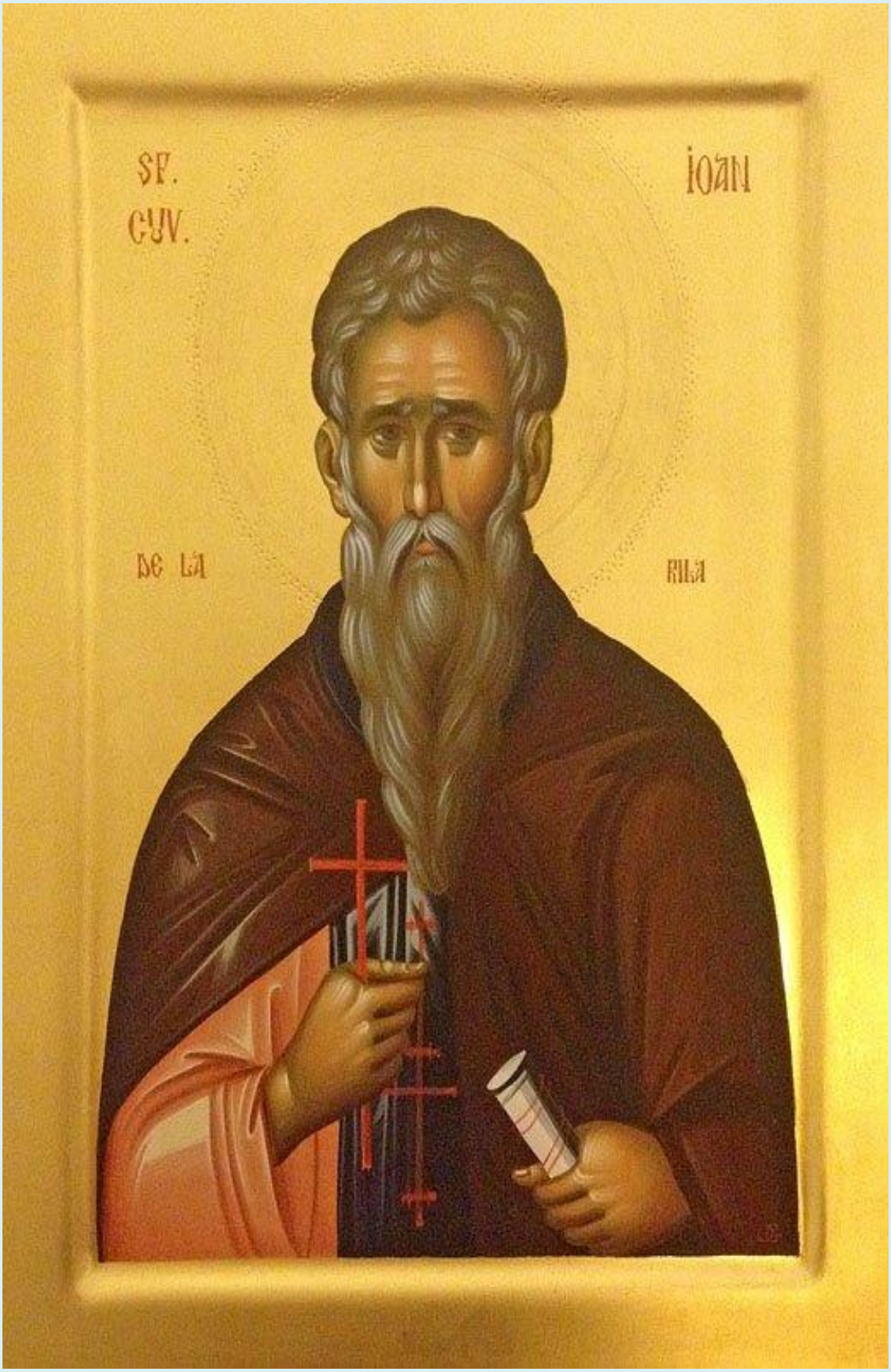
SF.
CUV.
IOAN

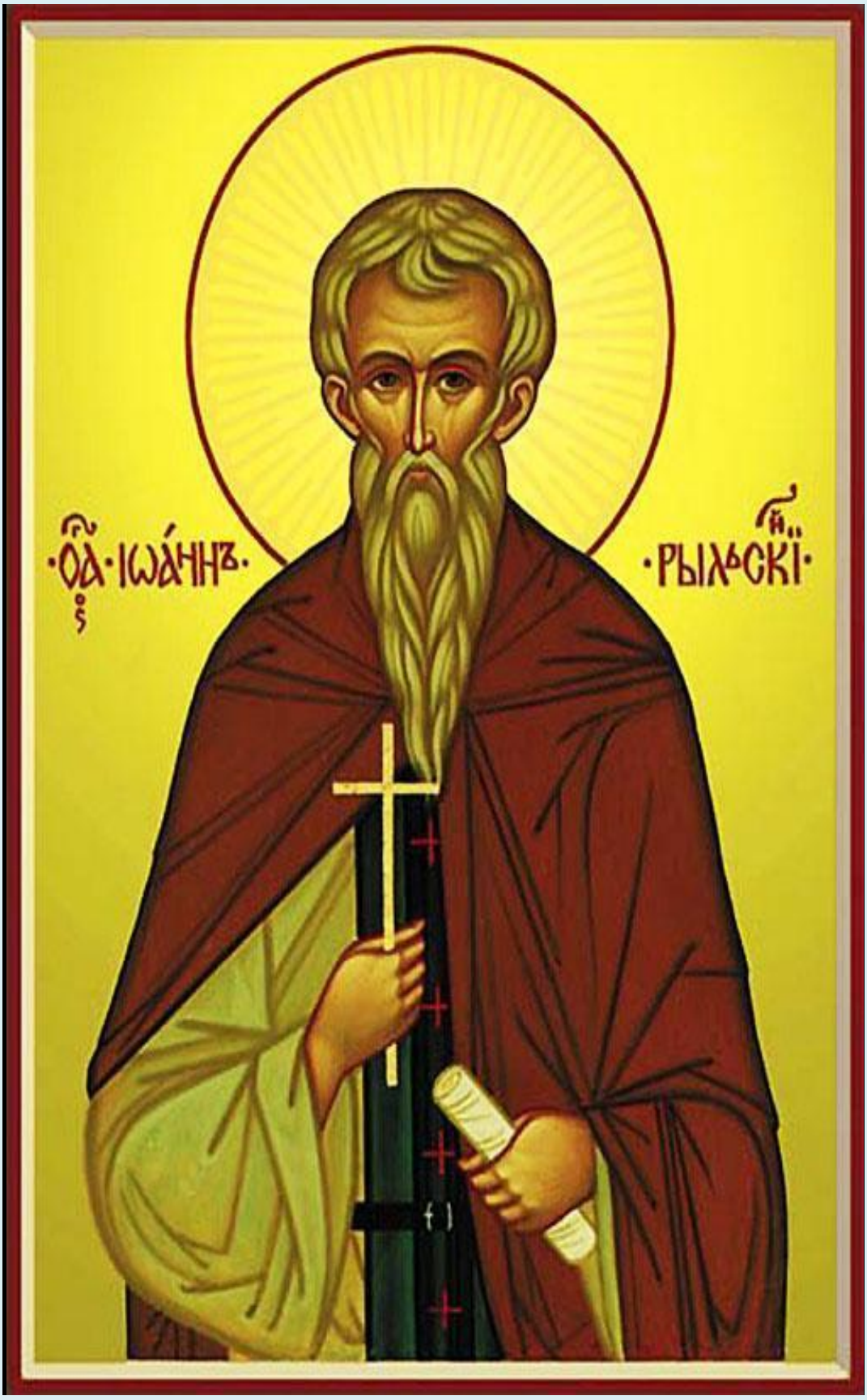
·ОА·ІѠА́ННЪ·
·РЫЛЬСКІ·

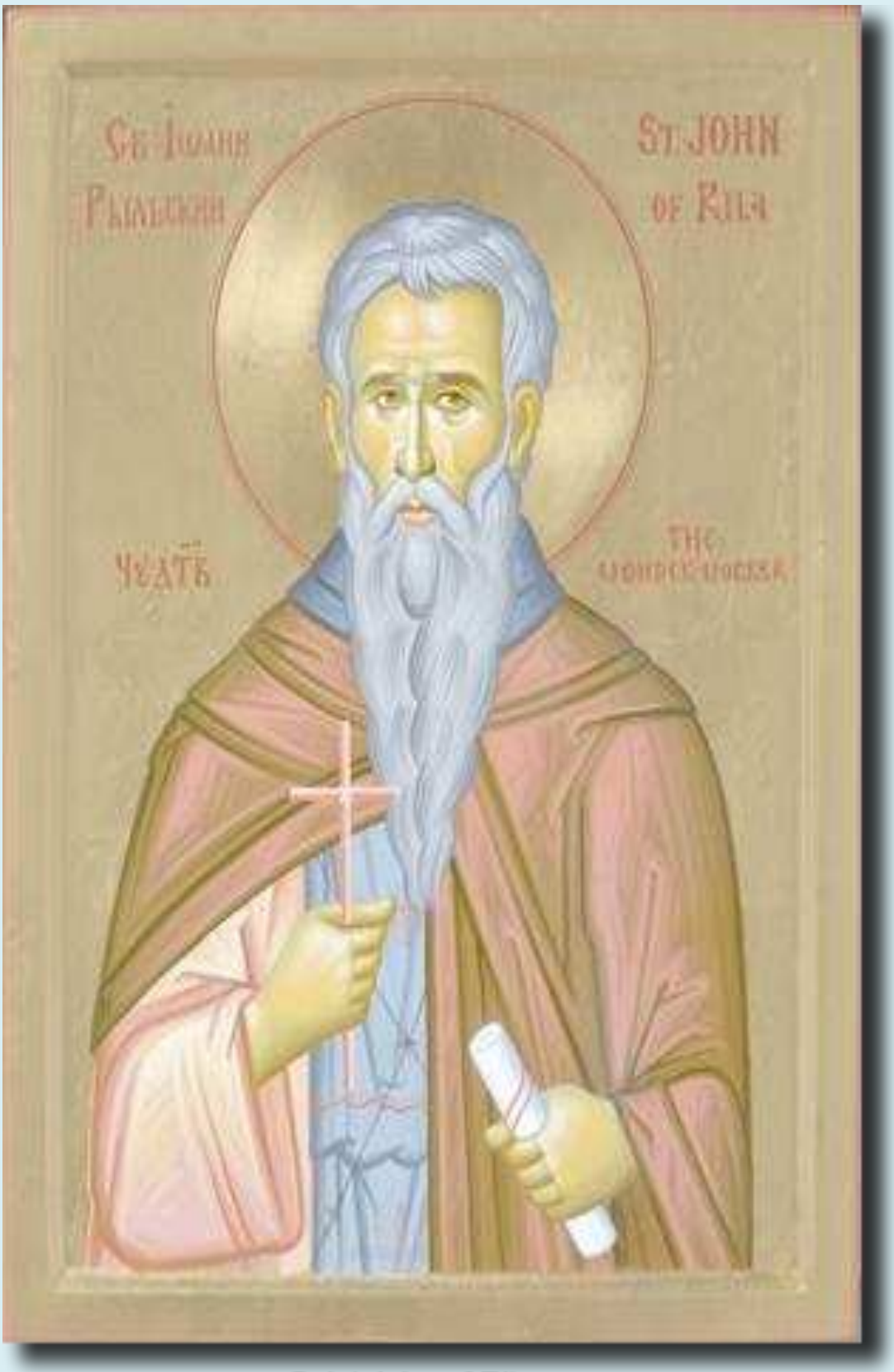

Saint John of Rila

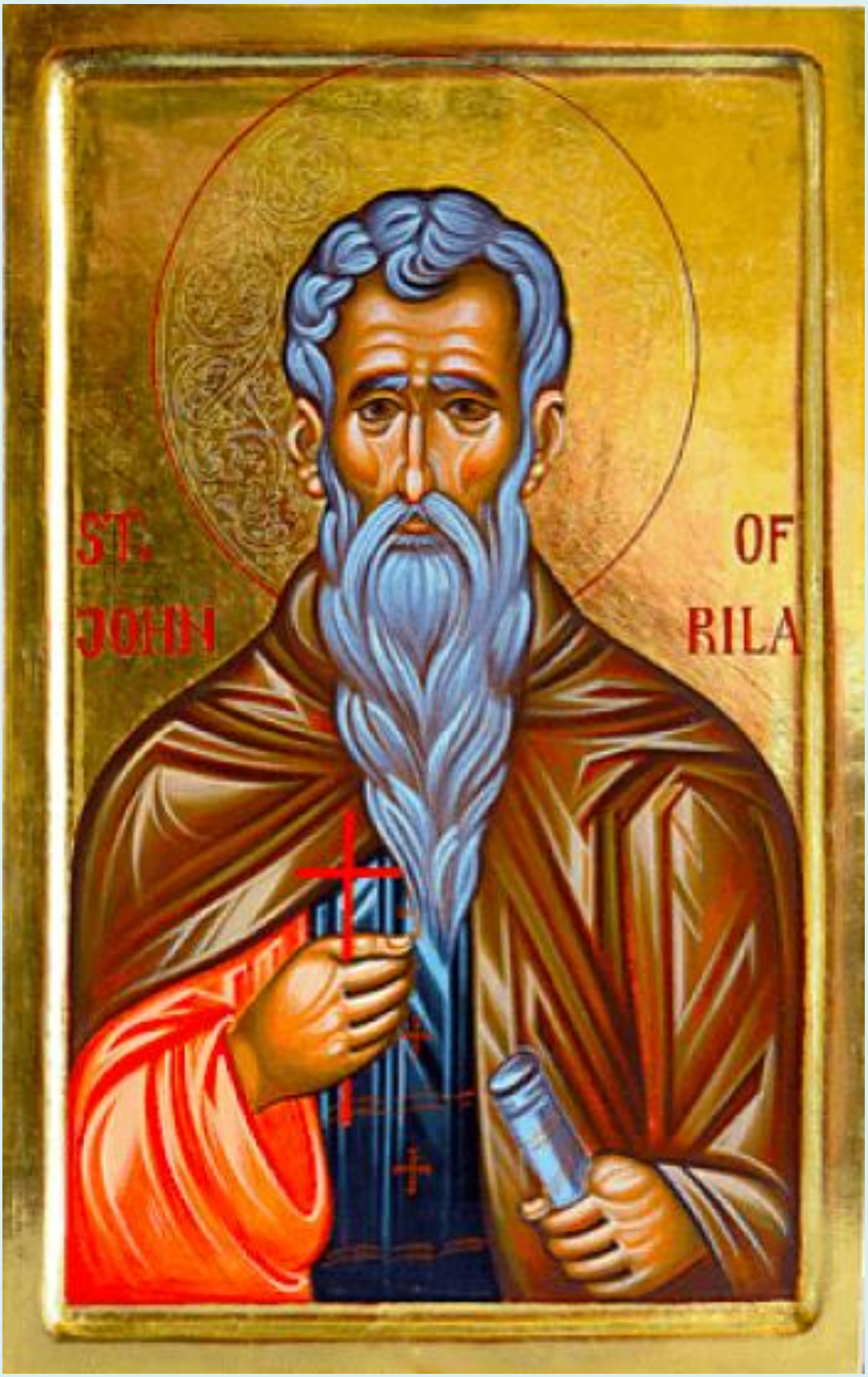
ST.
JOHN
OF
RILA

Atelier de pictură și restaurare icoane foto© Călin Bogătean
http://www.calinbogatean.com/
http://www.picturacalinbogatean.ro/

18 august

19 octombrie

6 lucruri despre
Sf. Ioan de Rila

- A fost primul sihastru bulgar
- A trăit zeci de ani în pustie şi a fost făcător de minuni
- A hrănit mulţi săraci cu doar două plăcinte
- A întemeiat Mănăstirea Rila
- Este sfântul ocrotitor al Bulgariei
- Este ocrotitorul doctorilor, sărbatoarea lui coincide cu Ziua Doctorului Bulgar

BASILICA.RO

Troparul Sfântului Ioan de la Rila

Glasul 1

Viata ta s-a arătat
temei al pocăintei si
chip al blândetii, pildă
de trezvie si de
nepătimire asemenea
cu a îngerilor.
Roagă-L pe Hristos
Dumnezeul nostru,
părinte Ioan pentru
sufletele noastre.

Troparul Sfântului Ioan de la Rila

Glasul 1

Viata ta s-a arătat
temei al pocăintei si
chip al blândetii, pildă
de trezvie si de
nepătimire asemenea
cu a îngerilor.
Roagă-L pe Hristos
Dumnezeul nostru,
părinte Ioan pentru
sufletele noastre.

Bucură-te, Sfinte prea cuvioase Ioane, floare a Raiului, pe stâncile muntelui Rila crescută!